

การศึกษาเทคนิคเพส ทรานสเฟอร์ ของน้ำยางพอลิบิวทิล อะครีเลท และน้ำยางธรรมชาติ  
เพื่อพัฒนาการเตรียม และสมบัติของพลาสติกสไตรีน-เหนียวทนแรงกระแทก



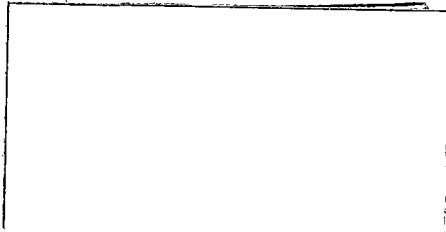
นายชัยวัฒน์ ขอไทย

นายพงษ์รักษ์ พฤษพันธ์

2/ค.  
2543/27  
2536

61252 4517

เลขหมู่.....  
เลขทะเบียน.....  
วัน,เดือน,ปี.....



โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาเคมี

คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2536

Study of Phase Transfer Technique of Poly(Butyl Acrylate) and  
Natural Rubber Latex-Development of the Preparation and  
Properties of High Impact Polystyrene (HIPS)

Mr. Chaiwat           Kothai  
Mr. Phongrak         Phrudsaphan

A Special Project Submitted in Partial Fulfillment of the  
Requirement for the Degree of Bachelor of Science  
Department of Chemistry  
Faculty of Science  
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

1993

หัวข้อโครงการพิเศษ การศึกษาเทคนิคเฟส ทรานสเฟอร์ ของน้ำยางพอลิปีวิทิล อะไครเลท และน้ำยางธรรมชาติ เพื่อพัฒนาการเตรียม และสมบัติของ พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก


โดย นายชัยวัฒน์ ขอบไทย

นายพงษ์รักษ์ พฤษพันธ์

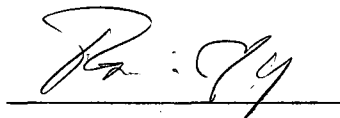
ภาควิชา เคมี

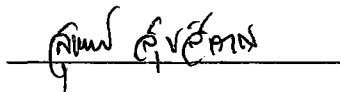
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์

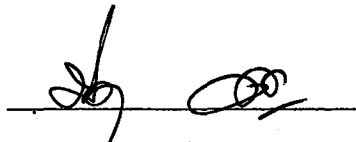
ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
อนุมัติให้นับโครงการพิเศษที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

  
(ผศ. นงนuch เกตราวุฒิน) หัวหน้าภาควิชาเคมี (รักษาการแทน)

คณะกรรมการตรวจ-สอบโครงการพิเศษ

  
(ดร. ประเสริฐ คุณคำชู) ประธานกรรมการ

  
(ผศ. ดร. สุนิตย์ สุขสำราญ) กรรมการ

  
(ดร. ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์) กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

(ก)

หัวข้อโครงการพิเศษ	การศึกษาเทคนิคเฟส ทรานสเฟอร์ ของน้ำยางโพลีบิวทิล อะโครเลท และน้ำยางธรรมชาติ เพื่อพัฒนาการเตรียม และสมบัติของ พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก
นักศึกษา	นายชัยวัฒน์ ขอบไทย นายพงษ์รักษ์ พฤษพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์
ภาควิชา	เคมี
ปีการศึกษา	2536

#### บทคัดย่อ

การศึกษาการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) โดยใช้ น้ำยางสังเคราะห์ โพลีบิวทิลอะโครเลท ซึ่งทำการสังเคราะห์น้ำยางโพลีบิวทิลอะโครเลท ที่มีสารเชื่อมร้อยเอธิลีนไกลคอลไดเมธอะครีเลท และสารลดแรงตึงผิว โซเดียมลอริลซัลเฟต ปริมาณต่างๆ กัน ทำให้ได้น้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลท ที่มีปริมาณการเชื่อมร้อยและขนาดอนุภาคของยางต่างๆ กัน จากนั้นนำเทคนิคเฟส ทรานสเฟอร์มาใช้ เพื่อทำการเคลื่อนย้ายอนุภาคยางสังเคราะห์ที่เตรียมได้เข้าสู่สารละลายสไตรีน โมโนเมอร์ โดยใช้สารลดแรงตึงผิวชนิดประจุบวก เบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดคซิล แอมรโมเนียมคลอไรด์ เป็นไทแทรนต์ เมื่อถึงจุดยุติอนุภาคของยางจะกระจายตัวและบวมตัว ในสารละลายสไตรีน โมโนเมอร์ โดยได้ศึกษาขนาดอนุภาค และการกระจายตัวของอนุภาค ทั้งแบบโม่บดสีเพอร์ส และโพลีดีสเพอร์ส ที่มีผลต่อคุณสมบัติการทนแรงกระแทกของพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก โดยนำสารละลายสไตรีน โม่บดสีเพอร์ส ที่มีอนุภาคของยางกระจายตัวอยู่ นำมาทำโพลีเมอไรเซชันแบบบัลคในแม่พิมพ์ แล้วนำชิ้นงานที่ได้ไปทดสอบการทนต่อแรงกระแทก เปรียบเทียบกับพลาสติกสไตรีนที่ไม่มีอนุภาคยางกระจายตัวอยู่

(๗)

เนื่องจากยางธรรมชาติมีความทนทานต่อแรงดึง และเบอร์เซนต์การยึดตัวที่เหมาะสม จึงได้ทำการศึกษายางธรรมชาติที่ถูกพรีวัลคาไนซ์ด้วยวิธีต่างๆ แล้วนำมาใช้ในการเพิ่มคุณสมบัติการทนต่อแรงกระทำของพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระทำ โดยใช้เทคนิคเพส ทรานสเฟอร์ และกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ เช่นเดียวกับกรณีของนายางสังเคราะห์ โพลีบิวทิล อะครีเลต

Special Project Thesis Study of Phase Transfer Technique of  
Poly(Butyl Acrylate) and Natural Rubber Latex-  
Development of the Preparation and  
Properties of High Impact Polystyrene (HIPS)

Name Mr. Chaiwat Kothai  
Mr. Phongrak Phrudsaphan

Special Project Advisor Dr. Pramuan Tangboriboonrat

Department Chemistry

Academic Year 1993

#### Abstract

Emulsion polymerisation / Phase transfer / Bulk polymerisation were used to prepare High Impact Polystyrene (HIPS). Crosslinked Poly (butyl acrylate) latex were synthesized by emulsion polymerisation. The concentration of crosslinking agent (Ethylene glycol dimethacrylate:EDMA) and surfactant (Sodium dodecyl sulphate:SDS) were changed to obtain the differences of crosslinked density and the particle size respectively. These latex were used as the model of natural rubber latex which was polydisperse.

The phase transfer technique was then used to transfer the rubber particles from aqueous phase into styrene monomer phase. This technique involves titration of the negative charged poly (butyl acrylate) and natural rubber latex with cationic surfactant

(4)

(Benzyldimethylhexadecylammoniumchloride) in the presence of the styrene monomer. By bulk polymerisation this styrene phase having rubber particles, we obtained HIPS. The success of this Emulsion polymerisation/Phase transfer/Bulk polymerisation was found by observing the increase in impact resistance.

(จ)

กิติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากความอนุเคราะห์ช่วยเหลือของ  
ผู้มีพระคุณหลายท่าน ดังมีรายนามต่อไปนี้

- ดร. ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์ อาจารย์ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล  
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษ ที่ได้ให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือในการดำเนินงาน  
ด้วยดีมาโดยตลอด
- ดร. สาทิต พุทธิพิพัฒน์ใจจร ภาควิชาเภสัชอุตสาหกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัย  
มหิดล ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องวัดขนาดอนุภาค COULTER N4-MD
- ดร. ประเสริฐ คุณคำทูล และ ผศ.ดร. สุนิตย์ สุขสำราญ ให้ความอนุเคราะห์ในการ  
ตรวจสอบโครงการพิเศษ
- Mr. John W. Ellis อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ สจล.  
ให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา และวิธีแก้ไขเกี่ยวกับการรั่วของแม่พิมพ์
- อาจารย์รัชชัย ขาวประเสริฐ ภาควิชาฟิสิกส์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ สจล.  
ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องพัลลอะห์และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแก้ปัญหา  
การรั่วของแม่พิมพ์
- นายภูวนิตย์ เจตนาพันธ์ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาควิชาเคมี ให้แม่พิมพ์จำนวน 5 แม่พิมพ์  
ที่ใช้ในโครงการพิเศษนี้

(จ-1)

กิติกรรมประกาศ (ต่อ)

- นายอรรถวิทย์ - สมศิริ และ นายสมศักดิ์ ตั้งใจรักการดี นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาเภสัชอุตสาหกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ความอนุเคราะห์ ในการสละเวลาช่วยสอนใช้เครื่องวัดขนาดอนุภาค COULTER N4-MD
- นางสาวนวลจันทร์ จันทศาสตร์รัศมี นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ความอนุเคราะห์ในการสละเวลาช่วยสอนใช้เครื่อง Notch Cutting Apparatus และเครื่อง Impact Tester(CEAST)
- คุณอุตตรา บริษัท สหวิริยา เพ็ญฉายน์ จำกัด ให้ความอนุเคราะห์ในการสละเวลาช่วย สอนใช้เครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X:MALVERN

นอกจากผู้มีรายนามข้างต้น ผู้จัดทำขอขอบพระคุณเพื่อนๆและผู้คอยให้กำลังใจในการทำงาน เป็นอย่างสูง ที่ทำให้โครงการงานพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ชัยวัฒน์ ขอไทย

พงษ์รักษ์ พฤษพันธ์

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
ตารางอักษรย่อ	(ฉ)
สารบัญตาราง	(ช)
สารบัญรูป	(ฉ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของโรงงานพิเศษ	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ลาเทกซ์	5
2.2 กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชัน (Emulsion Polymerisation)	6
2.3 พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก (High Impact Polystyrene:HIPS)	12
2.4 กระบวนการผลิตพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก	16
บทที่ 3 การวิจัยและการดำเนินการ	26
3.1 สารเคมี	26
3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์	28
3.3 น้ายางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลต	28
3.4 น้ายางธรรมชาติ	35
3.5 เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ (Phase Transfer Technique)	45

	หน้า
3.6 การเตรียมพลาสติกโพลีไสตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) โดยวิธี Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation	49
3.7 การทดสอบคุณสมบัติของพลาสติกโพลีไสตรีนเหนียวทนแรงกระแทก	50
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	53
4.1 คุณลักษณะของน้ำยางสังเคราะห์โพลีไอโซพรีน	53
4.2 คุณลักษณะทั่วไปของน้ำยางธรรมชาติ	61
4.3 คุณลักษณะทางกายภาพของน้ำยางธรรมชาติ	65
4.4 คุณลักษณะของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์	67
4.5 ผลการศึกษา การเคลื่อนย้ายอนุภาคยางเข้าไปในโพลีไสตรีนรมเงินเมอร์ โดยใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์	75
4.6 ผลของการเตรียมพลาสติกโพลีไสตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) โดยกระบวนการ Emulsion Polymerisation/Phase Transfer/ Bulk Polymerisation	85
4.7 ผลการวัดความทนทานต่อแรงกระแทก	88
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษารายละเอียดและข้อเสนอแนะ	92
5.1 สรุปผลการทดลอง	92
5.2 ข้อเสนอแนะ	93
ภาคผนวก	95
เอกสารอ้างอิง	104

(จ)

ตารางอักษรย่อ

HIPS	พลาสติกสไตรีนแบบนิยวทนแรงกระแทก(High Impact Polystyrene)
PBA	โพลีิวทิลอะครีเลต(Poly(butyl Acrylate))
SDS	โซเดียมโดเดซิลซัลเฟต(Sodium Dodecylsulphate)
EDMA	เอทิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต(Ethyleneglycol Dimethacrylate)
CTC	ค่าความเข้มข้นวิกฤตในการเคลื่อนย้าย(Critical Transfer Concentration)
CMC	ค่าความเข้มข้นในการเกิดไมเซลล์(Critical Micelle Concentration)
%TSC	ปริมาณของแข็งทั้งหมด(Total Solid Content)
%DRC	ปริมาณเนื้อยางแห้ง(Dry Rubber Content)
TS	ความทนทานต่อแรงดึง(Tensile Strength)
%E	เปอร์เซ็นต์การยืดตัว(%Elongation)
MPa	เมกะปาสคาล(Megapascal)
N	นิวตัน(Newton)
mm.	มิลลิเมตร(Millimetre)
mm <sup>2</sup>	ตารางมิลลิเมตร
kJ/mm <sup>2</sup>	กิโลจูลต่อตารางมิลลิเมตร
%w/w	เปอร์เซ็นต์น้ำหนักโดยน้ำหนัก(% weight by weight)
µm	ไมครอมิเตอร์(Micrometre)
nm	นาโนเมตร(Nanometre)

(๗)

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงส่วนประกอบของน้ำยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน เลตกรหัสต่างๆ และปริมาณของแข็งทั้งหมด ในน้ำยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน เลตกรหัสที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเอทิลีนไกลคอลไดเมทาไครเลต	54
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวัดขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน เลตกรหัสที่สังเคราะห์ได้	55
ตารางที่ 4.3 แสดงส่วนประกอบของน้ำยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน เลตกรหัสต่างๆ และปริมาณของแข็งทั้งหมด ในน้ำยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน เลตกรหัสที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิวชนิดแคตไอออนิก (SDS)	58
ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวัดขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน เลตกรหัสที่สังเคราะห์ได้	59
ตารางที่ 4.5 แสดงปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC) ของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมไบเยต้า	61
ตารางที่ 4.6 แสดงปริมาณน้ำในยางแห้ง (%DRC) ของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมไบเยต้า	62
ตารางที่ 4.7 แสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมไบเยต้า ที่ใช้ในเครื่องงาน	63
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความทนทานต่อแรงดึง และค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด ของยางธรรมชาติ	66
ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราการรวมตัวของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์ทั้ง 3 ชนิด	68
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์ทั้ง 3 ชนิด	69
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าความทนทานต่อแรงดึง และค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด ของ Crosslinked Natural Rubber	74
ตารางที่ 4.12 แสดงค่า CTC สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Monodisperse	77

	หน้า
ตารางที่ 4.13 แสดงค่า CTC สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Polydisperse	79
ตารางที่ 4.14 แสดงอัตราการบวมตัวของยางสังเคราะห์โพลีไอโซพรีนที่ละลายในครีโลลีน	83
ตารางที่ 4.15 แสดงอัตราการบวมตัวของยางสังเคราะห์โพลีไอโซพรีนที่ละลายในครีโลลีนที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเอทิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต	84
ตารางที่ 4.16 แสดงอัตราการบวมตัวของยางสังเคราะห์โพลีไอโซพรีนที่ละลายในครีโลลีนที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณไซโตลดีคัลซิฟิเคชัน	85
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าความทนทานต่อแรงกระแทกของพลาสติกสไตรีน-บิวทีน-เอซี ความทนแรงกระแทก ทดสอบด้วยเครื่องทดสอบ Impact Resistance ด้วยวิธี Charpy Test โดยใช้ชิ้นตัวอย่างที่ทำ Notch แล้ว	90

(๗)

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 แสดงลักษณะโพลีเมอร์ของตัวอิมัลชันไฟเออร์	7
รูปที่ 2.2 แสดงลักษณะของอิมัลชันไฟเออร์ชนิดต่างๆ	9
รูปที่ 2.3 แสดงลักษณะของไมเซลล์	9
รูปที่ 2.4 แสดงกลไกการเกิดปฏิกิริยารพสีเมอโรเรซิ่นแบบอิมัลชัน	10
รูปที่ 2.5 แสดง Morphology ของ พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก(HIPS) ที่ผลิตโดยการผสมเชิงกล	17
รูปที่ 2.6 แสดง Morphology ของ พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก(HIPS) ที่ผลิตโดยกระบวนการสารละลาย	18
รูปที่ 2.7 แสดง Morphology ของ พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก(HIPS) ที่ผลิตจากการนำอนุภาคยางธรรมชาติลงในสไตรีน จากการศึกษากอง Tangboriboonrat	19
รูปที่ 2.8 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการผลิตพลาสติกเหนียวทนแรงกระแทกโดยกรรมวิธีที่ใส่หัวไป และกรรมวิธี Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk or Suspension Polymerisation	21
รูปที่ 2.9 แสดงลักษณะการเคลื่อนย้ายของอนุภาคลาเทกซ์ เมื่อถูกไทเทรตด้วยสารลดแรงตึงผิวที่มีประจุบวก ในตัวทำละลายอินทรีย์หรือโพลีเมอร์	23
รูปที่ 3.1 การตั้งชุดสังเคราะห์ลาเทกซ์	31
รูปที่ 3.2 Notch Cutting Apparatus	50
รูปที่ 3.3 Impact Tester	51
รูปที่ 4.1 กราฟแสดงผลของปริมาณสารเชื่อมขวาง EDMA ที่มีต่อขนาดอนุภาคของยาง	56
รูปที่ 4.2 กราฟแสดงผลของปริมาณอิมัลชันไฟเออร์ SDS ที่มีผลต่อขนาดของอนุภาคยาง	60

	หน้า
รูปที่ 4.3 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของยางธรรมชาติ ในการวัด ครั้งที่ 1,2 และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค Mastersizer-X	64
รูปที่ 4.4 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางซัลเฟอร์พรีวัลคาไนซ์ ในการวัดครั้งที่ 1, 2 และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค Mastersizer-X	70
รูปที่ 4.5 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางเปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนซ์ ในการวัดครั้งที่ 1,2 และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค Mastersizer-X	71
รูปที่ 4.6 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางเปอร์ออกไซด์อิมัลชันพรีวัลคาไนซ์ ในการวัด ครั้งที่ 1,2 และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X	72
รูปที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสารลดแรงตึงผิวกับค่า Critical Transfer Concentration(CTC)	80
รูปที่ 4.8 แสดงผลของอัตราการบวมตัว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของสารเชื่อมยาง EDMA	83
รูปที่ 4.9 แสดงผลของอัตราการบวมตัว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของสารลดแรงตึงผิว SDS	84
รูปที่ 4.10 แสดงลักษณะของพลาสติกสไตรีน-เอทิลีนแรงกระแทก (HIPS) ที่เตรียมจากกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ ของสารละลายสไตรีน-โพรพิลีนเมอไรที่มีอนุภาคยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตกระจายอยู่ ด้วยเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์	87
รูปที่ 4.11 แสดง HIPS ที่เตรียมจากกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ของสารละลายสไตรีน-โพรพิลีนเมอไร ที่มีอนุภาคยางธรรมชาติกระจายตัวอยู่ด้วยเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์	88

(ฉ)

	หน้า
รูปที่ 4.12 แสดงผลของปริมาณงาน HIPS ต่อค่า Impact Resistance	91
รูปที่ ก.1 ชนิดการแทรกสอดกันของคลื่นจาก 2 อนุภาค	96
รูปที่ ก.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแสงกับเวลา	97
รูปที่ ก.3 แสดงระบบการส่งสัญญาณ	98
รูปที่ ก.4 ภาพแสดงกระบวนการส่งสัญญาณ	99
รูปที่ ข.1 แสดง Conventional Fourier Optics	100
รูปที่ ข.2 คุณสมบัติของแสงที่กระเจิง	101
รูปที่ ค.1 Ostwald Viscometer	103

# บทที่ 1

## บทนำ

ความสำคัญและที่มาของโครงการพิเศษ :-

พลาสติกเหนียวทนแรงกระแทก ( High Impact Plastics ) ปัจจุบันมีการศึกษาอย่างแพร่หลาย เช่น High Impact Polystyrene : HIPS , High Impact Poly-(methyl methacrylate) : HIPMMA โดยศึกษาเพื่อปรับปรุงให้พลาสติกดังกล่าวมีคุณสมบัติทนแรงกระแทกดีขึ้น และศึกษากระบวนการเตรียมพลาสติกเหล่านี้ให้สะดวกยิ่งขึ้น

HIPS โดยทั่วไปสามารถเตรียมได้หลายวิธี ได้แก่ การผสมเชิงกลในรูปของของแข็ง การผสมในรูปของสารละลาย และการผสมในรูปของลาเท็กซ์ ซึ่งแต่ละวิธียังมีข้อจำกัด ทำให้มีขั้นตอนการเตรียมที่ยุ่งยาก

HEIM (1) ได้ศึกษากระบวนการเตรียม HIPMMA โดยใช้อย่าง Poly(butyl acrylate; PBA) ในรูปของลาเท็กซ์ ซึ่งในการศึกษา HEIM ได้ใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ โดยไทเทรตลาเท็กซ์ PBA ที่มีโครงสร้างเป็นร่างแห ด้วยสารลดแรงตึงผิวที่มีประจุตรงข้ามกับประจุที่ผิวของอนุภาค เมื่ออนุภาคเป็นกลาง จึงจะลอยขึ้นมาแล้วบวมตัวอยู่บนชั้นของเมทิลเมทาคริเลต, MMA ที่เติมลงไป จากนั้นจึงนำชั้นของ MMA ซึ่งมีอนุภาคของ PBA ไปทำการโพลีเมอไรซ์ โดยใช้ Bulk หรือ Suspension Polymerization กระบวนการนี้จึงประกอบด้วย Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk หรือ Suspension Polymerisation ซึ่งกระบวนการดังกล่าว เป็นวิธีที่สะดวกในการเตรียม HIPMMA เพราะทำให้ลดขั้นตอนการเตรียมลง และยังเป็นวิธีที่สามารถควบคุมขนาดของอนุภาคยาง ตลอดจน morphology ของยาง และ HIPMMA ดังนั้น จึงควรเป็นกระบวนการที่เหมาะสมในการเตรียม HIPS ด้วยเช่นกัน

TANGBORIBOONRAT (2-4) จึงได้พัฒนากระบวนการนี้ให้ใช้ได้กับลาเท็กซ์ของน้ำยางธรรมชาติ ซึ่งมีโครงสร้างที่ผิวชั้นห่อแก้วลาเท็กซ์สังเคราะห์ มีรูปร่าง และขนาดของอนุภาคไม่สม่ำเสมอ โดยได้ศึกษากลไกการเกิดเฟสทรานสเฟอร์กับน้ำยางธรรมชาติที่มีโครงสร้างเป็นร่างแห โดยการอานรังสีแกมมา (X-radiation Vulcanisation Natural Rubber Latex ; RVNRL) จากการศึกษาพบว่า สามารถทรานสเฟอร์อนุภาคของยางจากชั้นน้ำไปยังชั้นของสไตรีน-บิวทไดอีนเมอรัลได้ ถ้าเลือกสารลดแรงตึงผิวที่เติมลงไปอย่างเหมาะสม เมื่อลองเตรียม HIPS จากกระบวนการ Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation ก็พบว่า ในเบื้องต้น สามารถทำได้โดยอนุภาคของยางธรรมชาติช่วยเพิ่มความสามารถในการทนแรงกระแทกของโพลีสไตรีน

ดังนั้น จึงกำหนดโครงการพิเศษนี้ เพื่อนำเอากระบวนการ Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation มาใช้เตรียม HIPS โดยจะใช้น้ำยางธรรมชาติเป็นตัวเพิ่มความสามารถทนแรงกระแทกของโพลีสไตรีน ในโครงการนี้ สนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อคุณสมบัติทนแรงกระแทกของ HIPS ได้แก่ ขนาดของอนุภาคของยาง และการกระจายตัวของขนาดของอนุภาคของยาง ซึ่งเป็นคุณลักษณะเด่นของยางธรรมชาติ ในรูปลาเท็กซ์ เนื่องจากมีการศึกษาเบื้องต้น (5-6) ที่อธิบายว่า ขนาด และการกระจายตัวของอนุภาคของยางมีผลต่อคุณสมบัติของ High Impact Plastics โดยในการทดลองนี้ จะใช้ลาเท็กซ์ PBA ที่สังเคราะห์ขึ้น เป็นรูปแบบสำหรับน้ำยางธรรมชาติ เพื่อจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้น้ำยางธรรมชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ :-

1. เพื่อศึกษาการเตรียม และคุณลักษณะของลาเท็กซ์สังเคราะห์ PBA ที่มีขนาดอนุภาคต่างกัน และมีปริมาณการเชื่อมโยงต่างๆ โดยจะนำลาเท็กซ์ PBA เป็นรูปแบบสำหรับน้ำยางธรรมชาติ

2. เพื่อศึกษาเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ ในการนำมาซีเตรียม HIPS จากน้ำยางสังเคราะห์ PBA และน้ำยางธรรมชาติ

3. เพื่อศึกษาผลของการกระจายของขนาดอนุภาคของยาง ที่มีต่อคุณสมบัติทนแรงกระแทกของ HIPS ที่เตรียมโดยกระบวนการ Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation

ขอบเขตการวิจัย :-

1. ศึกษาการเตรียมน้ำยางสังเคราะห์ PBA ที่เสถียรด้วยโซเดียมดเดซิลซัลเฟต (Sodiumdodecylsulphate:SDS) โดยนำ SDS ปริมาณต่างๆกัน เพื่อให้ได้อนุภาคที่มีขนาดต่างกัน นอกจากนี้ ยังศึกษาการเตรียมลาเท็กซ์ PBA ที่มีปริมาณสารเชื่อมโยงเอทิลีนไกลคอลไดเมทาคริเลต (Ethyleneglycoldimethacrylate:EDMA) ต่างกันด้วย

2. ศึกษาคุณลักษณะทางกายภาพของน้ำยางสังเคราะห์ที่เตรียมได้ ได้แก่ ขนาดอนุภาค และปริมาณของแข็งทั้งหมด

3. ศึกษาการเตรียมน้ำยางธรรมชาติที่มีโครงสร้างเป็นร่างแหโดย Prevulcanised น้ำยางธรรมชาติด้วยซัลเฟอร์ และเปอร์ออกไซด์ ตลอดจนศึกษาคุณลักษณะของน้ำยาง Prevulcanised ที่เตรียมได้

4. ศึกษาเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ โดยศึกษาถึง

- ความเข้มข้นวิกฤตในการเคลื่อนย้าย ( Critical Transfer Concentration, CTC) ของน้ำยางสังเคราะห์ PBA และของน้ำยางธรรมชาติ ที่ผ่านการทำฟรีวัลคาไนซ์

- อัตราการบวมตัวของอนุภาคยางสังเคราะห์ PBA ในชั้นสารละลายสไตรีน โบรมเนเมอร์

5. ศึกษากระบวนการเตรียม HIPS จาก Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation โดยศึกษาผลของ

- การกระจายตัวของอนุภาคยาง แบบ monodisperse และ polydisperse
- ปริมาณยาง

ที่มีต่อคุณสมบัติทางแรงกระทำของ HIPS ที่มียาง PBA กระจายตัวอยู่

6. ศึกษาคุณสมบัติเบื้องต้นของ HIPS ที่มียางธรรมชาติกระจายตัวอยู่

## บทที่ 2

### ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

#### 2.1 ลาเทกซ์

ลาเทกซ์ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนของโพลีเมอร์ที่แขวนลอยอยู่ในตัวกลาง (Dispersed Phase) และส่วนของตัวกลาง (Dispersion Medium) ลาเทกซ์มีลักษณะเหมือน น้ำนม มีสีขาวขุ่น ซึ่งเกิดจากการกระจายตัวอย่างเสถียรของโพลีเมอร์ในตัวกลางที่เป็นน้ำ (8) สามารถแบ่งลาเทกซ์ออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ ดังนี้

##### 2.1.1 ลาเทกซ์ธรรมชาติ (9)

หมายถึง ลาเทกซ์ที่ได้จากน้ำยางธรรมชาติ จากการกรีดต้นยาง มีองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วน คือ

- ส่วนของอนุภาคยาง มีประมาณ 35% โดยน้ำหนัก
- ส่วนของน้ำ มีประมาณ 55% โดยน้ำหนัก
- ส่วนของลูทอยด์ (สีเหลือง) อีกประมาณ 10% โดยน้ำหนัก

อนุภาคยางธรรมชาติ ประกอบด้วยสารไฮโดรคาร์บอน พวก ซีส-1,4-โพลีไอโซพรีน รูปร่างของอนุภาคมีทั้งรูปกลมและรูปรี มีขนาดโดยเฉลี่ยประมาณ  $2 \times 10^2 - 2 \times 10^4 \text{ \AA}$  (8) ไม่ละลายน้ำ มีลักษณะเป็นเม็ดเล็กที่มีสายโซ่ยาว มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง  $5 \times 10^4 - 3 \times 10^6$  (10) ผิวของอนุภาคยางห่อหุ้มด้วยชั้นของฟอสโฟลิปิดและโปรตีน ทำให้อนุภาคยางธรรมชาติมีสภาพเป็นแอมฟิฟิลหรือลบบ้างขึ้นอยู่กับ pI ของระบบ โดยมีจุดไอโซอิเล็กทริก (Isoelectric) ประมาณ 3.6 ดังนั้นที่ผิวของอนุภาคยางจะแสดงประจุที่ผิวเป็นลบ เมื่อมี pH มากกว่า 3.6 และแสดงประจุบวก เมื่อ pH น้อยกว่า 3.6 คุณสมบัติที่สี่ของลาเทกซ์

ธรรมชาติ คือมีความแข็งแรงขณะเป็นเจลเปียกสูง (High Wet-Gel Strength) ทำให้เกิดฟิล์มเมื่อแห้งได้เร็วมาก

### 2.1.2 ลาเท็กซ์สังเคราะห์

หมายถึง อนุภาคโพลีเมอร์ที่เตรียมจากกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชัน เป็นอนุภาคที่มีขนาดเล็ก มีขนาดเท่า ๆ กัน มีลักษณะคล้ายกับลาเท็กซ์ธรรมชาติแต่มีอายุการใช้งานนานกว่า เนื่องจากมีความเสถียรมากกว่า และสามารถควบคุมการเกิดผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดตามต้องการได้

### 2.2 กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชัน (Emulsion Polymerisation)

อิมัลชัน เป็นการกระจายตัวของของเหลว 2 ชนิด ที่ไม่ละลายซึ่งกันและกัน เมื่อผ่านกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแล้วจะได้ลาเท็กซ์ ซึ่งคือการกระจายของอนุภาคโพลีเมอร์ที่เป็นของแข็งในน้ำ โพลีเมอร์จากกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชันนี้ มีขนาดอยู่ในช่วง 0.05 - 5.0 ไมครอมเมตร(11) การวัดขนาดอนุภาคเป็นการทดสอบที่สำคัญในการควบคุมคุณภาพของโพลีเมอร์ที่ได้จากกระบวนการนี้ เนื่องจากขนาดของอนุภาคมีผลต่อคุณสมบัติต่างๆ ของโพลีเมอร์ เช่น ความหนืดของลาเท็กซ์ คุณสมบัติในด้านการใช้งานให้ความมันเงาเมื่อทาให้เป็นฟิล์ม วิธีการวัดขนาดของอนุภาคมีหลายวิธี ได้แก่ การทำให้ตกตะกอน(Sedimentation) อิเล็กตรอนไมโครสโคปี ( Electron Microscopy) หลักการการกระเจิงของแสง ( Light Scattering) หรือการวัด Optical Density ของตัวอย่างที่มีการเจือจางมาก ๆ เป็นต้น ในปัจจุบันนิยมใช้หลักการการกระเจิงของแสง (Light Scattering) เนื่องจากเป็นเทคนิคที่ง่าย และมีประสิทธิภาพสูง เช่น Submicron Particle Size Analyzer (Coulter Model N4-MD) เป็นต้น

2.2.1 ส่วนประกอบหลักในกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชัน (12)

มี 4 องค์ประกอบ คือ

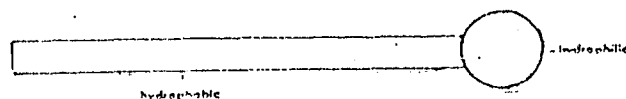
1) โมโนเมอร์ (Monomer)

โม่โนเมอร์ที่สำคัญที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ สไตรีน ปิวทาไคอื่น อัลคิลอะครีเลต และเมทาอะครีเลต เป็นต้น โม่โนเมอร์ที่ใช้มักจะไม่ละลายน้ำหรือละลายได้น้อยมาก

2) สารลดแรงตึงผิว (Emulsifier or Surfactant)

ส่วนประกอบที่สำคัญมาก คือท่อน้ำที่ให้ความเสถียรแก่โม่โนเมอร์และน้ำ ทั้งตอนเริ่มต้นระหว่างการเกิดปฏิกิริยา รวมทั้งให้ความเสถียรแก่ลาเทกซ์

อิมัลซิไฟเออร์ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนไฮโดรคาร์บอนที่ไม่มีสภาพขั้ว ซึ่งไม่ชอบน้ำ (Hydrophobic) และส่วนปลายขั้วที่มีสภาพขั้ว ซึ่งเป็นส่วนที่ชอบน้ำ (Hydrophilic) ตัวอย่างของสารประกอบนี้คือ โซเดียมโดเดซิลซัลเฟต (Sodium dodecyl sulphate) หรือโซเดียมลอริลซัลเฟต (Sodium lauryl sulphate) โดยส่วนของสายโซ่ลอริลเป็นส่วนที่ไม่ชอบน้ำ และส่วนของซัลเฟตเป็นส่วนที่ชอบน้ำ ลักษณะโมเลกุลของตัวอิมัลซิไฟเออร์ดังแสดงในรูป 2.1



รูปที่ 2.1 แสดงลักษณะโมเลกุลของตัวอิมัลซิไฟเออร์ (11)

สารลดแรงตึงผิว สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- สารลดแรงตึงผิวชนิดประจุลบ (Anionic Emulsifier)

เป็นอีมีลซิฟิเคเตอร์ ชนิดที่นิยมใช้งานเชิงการค้าเป็นส่วนมาก เมื่ออยู่ในน้ำรวมเลกุลจะแสดงความเป็นขั้ววัดยาหมู่ฟอสเฟตจะแสดงความเป็นลบ และโซเดียมจะแสดงความเป็นบวกบนอนุภาคโพลีเมอร์ ตัวอย่างอีมีลซิฟิเคเตอร์ชนิดนี้ เช่น โซเดียมลอริลซัลเฟต เป็นต้น

- สารลดแรงตึงผิวชนิดประจุบวก (Cationic Emulsifier)

ประกอบด้วยสายโซ่ที่ไม่ชอบน้ำเช่นเดียวกับชนิดแรก แต่กลุ่มที่ชอบน้ำจะแสดงสภาพขั้วเป็นบวก ตัวอย่างอีมีลซิฟิเคเตอร์ชนิดนี้ เช่น เอร์โมเอซีเทรต เบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดซิลแอมโมเนียมไคลอไรด์ (Benzyl dimethylhexadecyl ammonium chloride) เป็นต้น

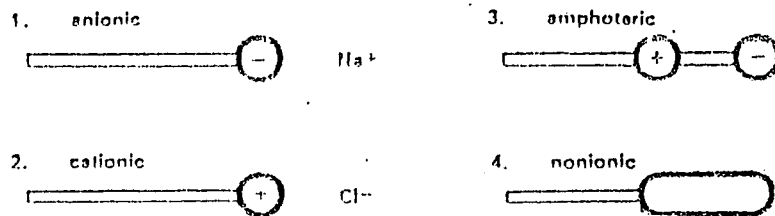
- สารลดแรงตึงผิวชนิดแอมโฟเทอริก (Amphoteric Emulsifier)

อีมีลซิฟิเคเตอร์ชนิดนี้ แสดงความเป็นแคทไอออนิกและแอนไอออนิก โดยขึ้นอยู่กับ pH ของระบบ

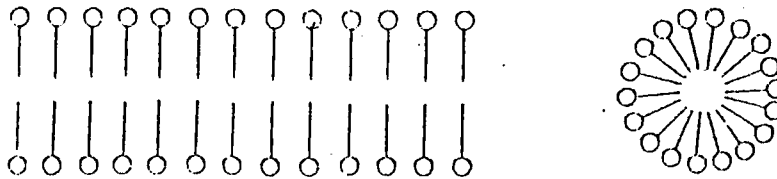
- สารลดแรงตึงผิวชนิดไม่มีประจุ (Nonionic emulsifier)

อีมีลซิฟิเคเตอร์ชนิดนี้ไม่มีประจุบนสายโซ่รวมเลกุล แต่จะมีกลุ่มที่ชอบน้ำ และกลุ่มที่ชอบน้ำภายในรวมเลกุล จึงทำงานเฉพาะ โดยขั้วเดียว ๆ หรือใช้ร่วมกันกับสารลดแรงตึงผิวที่มีประจุลบ ลักษณะของอีมีลซิฟิเคเตอร์เหล่านี้ แสดงดังรูป 2.2

เมื่ออีมีลซิไฟเออร์ละลายในตัวกลาง และมีความเข้มข้นสูงเพียงพอ ถึงจุดที่เรียกว่า Critical Micelle Concentration ( CMC ) โมเลกุลจะเกิดการจัดเรียงตัว โดยรวมกันเป็นกลุ่ม ที่เรียกว่า ไมเซลล์ (Micelle) ลักษณะของไมเซลล์แสดงในรูป 2.3



รูป 2.2 แสดงลักษณะของอีมีลซิไฟเออร์ชนิดต่างๆ (11)



รูปที่ 2.3 แสดงลักษณะของไมเซลล์ (11)

### 3 ) ตัวกลาง ( Dispersing Media )

ส่วนประกอบนี้ช่วยในการกระจายตัวของส่วนผสมต่างๆ ตัวกลางที่นิยมใช้คือ น้ำ

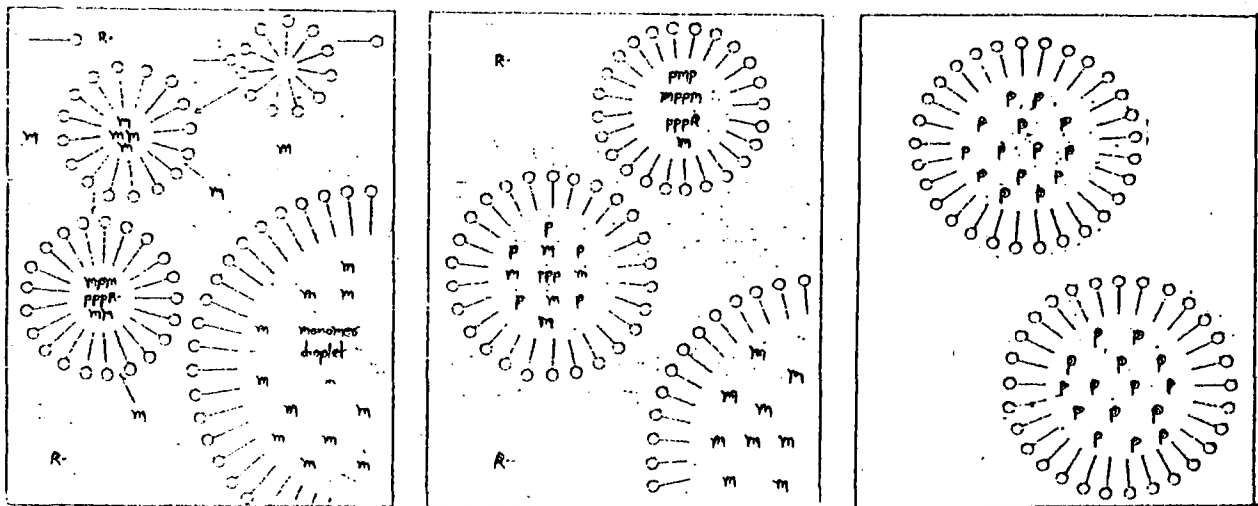
### 4 ) ตัวริเริ่ม ( Initiator )

ตัวริเริ่มที่เข้ากระบวนการนี้ เมื่อได้รับความร้อนหรือปฏิกิริยาทางเคมีจะเกิดเป็นอนุมูลอิสระ (Free Radical) ที่มีความว่องไว ตัวอย่างของตัวริเริ่ม ที่สามารถแตกตัวโดยใช้เวลา

ร้อน ได้แก่ สารประกอบพวกอินทรีย์หรืออนินทรีย์เปอร์ออกไซด์ เช่น ลอริลเปอร์ออกไซด์ แอมโมเนียมเปอร์ออกซีไดซัลเฟต เป็นต้น ตัวริเริ่มที่นิยมมาใช้กัน คือ โฟแทสเซียมเปอร์ซัลเฟต

2.2.2 กลไกการเกิดปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชัน (13)

กลไกการเกิดปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชันถูกนำเสนอครั้งแรกโดย Harkins โดยสารริเริ่มที่ละลายน้ำจะทำปฏิกิริยากับโมโนเมอร์ที่ละลายในตัวกลางได้เล็กน้อย ก่อนที่จะแพร่เข้าไปในไมเซลล์และเกิดปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชันขึ้น รายละเอียดการเกิดปฏิกิริยามีดังนี้



(ก)

(ข)

(ค)

รูปที่ 2.4 แสดงกลไกการเกิดปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชัน (11)

โดย R = อนุมูลอิสระที่เกิดจากการแตกตัวของตัวริเริ่มเมื่อได้รับความร้อน

m = โมโนเมอร์

P = โพลีเมอร์

เริ่มต้นด้วยการนำอิมัลซิไฟเออร์ไปละลายในน้ำ เมื่อถึงจุด CMC อิมัลซิไฟเออร์จะรวมตัวเป็น ไมเซลล์ จากนั้นเติมไขมันเมอร์ลงไป และทำการปั่นแวนนาให้ไขมันเมอร์แตกเป็นหยดเล็ก ๆ (droplet) ไขมันเมอร์บางส่วนที่ละลายน้ำและบางส่วนเข้าไปอยู่ในไมเซลล์ ซึ่งปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชันจะเริ่ม เมื่อตัวริเริ่มแตกตัวเป็นอนุภาคลิอิสระ เข้าไปทำปฏิกิริยากับไขมันเมอร์ในไมเซลล์นี้ ขณะเดียวกันไขมันเมอร์จากหยดเล็ก ๆ ที่แขวนลอยจะแพร่เข้าไปในไมเซลล์ เพื่อทดแทนไขมันเมอร์ที่เข้าไปปฏิกิริยาในตัวกลาง สายโซ่โพลีเมอร์จะยาวขึ้น แล้วรวมเลกุลของอิมัลซิไฟเออร์จากไมเซลล์ที่ไม่เกิดปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชัน จะเข้าไปห้อมล้อมไมเซลล์ที่เกิดปฏิกิริยา จนไมเซลล์เหล่านี้ถูกกำจัดหมด และมีอนุภาคลิอิสระอีกตัวหนึ่งเข้าไป การโพลีเมอไรซ์สิ้นสุดลง กลไกการเกิดปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชันแสดงในรูป 2.4

### 2.2.3 กระบวนการเตรียมโพลีเมอร์แบบอิมัลชัน (12)

กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบอิมัลชันที่ใช้ในการผลิตลาเท็กซ์ โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 3 ชนิดคือ

#### ก) ปฏิกิริยาแบบขั้นเดียว ( Batch Reaction )

เป็นวิธีที่ง่าย เครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้ในการศึกษาผลการทดลองและพัฒนากระบวนการ ชุดเครื่องมือประกอบด้วยหม้อปฏิกิริยาและใบพัดกวน ไขมันจะเติมส่วนผสมทั้งหมดในชั่งเวลาใกล้เที่ยงกันลงไปบนหม้อปฏิกิริยา การโพลีเมอไรซ์จะเริ่มและสิ้นสุดภายในหม้อปฏิกิริยานี้ โดยอุณหภูมิที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาขึ้นกับชนิดของตัวริเริ่มและไขมันเมอร์ที่ใช้ และต้องควบคุมการปั่นแวนนาให้เกิดการกระจายตัวอย่างดี

ข) ปฏิกิริยาแบบกึ่งต่อเนื่อง ( Semi-continuous Reaction )

เป็นปฏิกิริยาที่พัฒนามาจากกระบวนการแรก โดยจะแบ่งการเติม โม่โรนเมอร์และ ส่วนประกอบอื่นๆเป็นช่วงๆ ทำให้ได้โครงสร้างและความเสถียรของโพลีเมอร์ที่เหมาะสม ในเวลา ที่แน่นอน ซึ่งปฏิกิริยายังคงใช้หรือปฏิกิริยาเพียงตัวเดียว

ค) ปฏิกิริยาแบบต่อเนื่อง ( Continuous Reaction )

เป็นกระบวนการสำหรับผลิตลาเทกซ์สังเคราะห์ในปริมาณมากๆเพื่อใช้ในทางการค้า เช่น ในการผลิต โพลีไวนิลคลอไรด์ โพลีไวนิลอะครีเลต เป็นต้น ปฏิกิริยาจะเติมส่วนผสมทุกอย่างลงหม้อ ปฏิกิริยาอย่างต่อเนื่อง มีการควบคุมการเกิดปฏิกิริยาและผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก ( High Impact Polystyrene: HIPS )

2.3.1 ประวัติ

โพลีสไตรีนเริ่มผลิตในทางการค้าครั้งแรกตั้งแต่ปี 1934 โดย บริษัท ดาวเคมีคอล (Dow Chemical Co.Ltd.) ในสหรัฐอเมริกา และบริษัท ไอ.จี.ฟาราเบน (I.G. Farben) ใน เยอรมัน ในช่วงก่อนสงครามโลกเล็กโดย สหรัฐอเมริกาได้ผลิตสไตรีนมาจำนวนมาก เพื่อใช้ ทายางสังเคราะห์ (ยางปิวทะไดลีน - สไตรีน) เนื่องจากขาดแคลนยางธรรมชาติ หลังจาก สงครามสงบแล้ว ปริมาณสไตรีนเหลืออยู่จำนวนมากมาย จึงได้ผลิตโพลีสไตรีนและนำไปใช้งาน ต่างๆ มากมาย เนื่องจากคุณสมบัติเด่นหลายประการอย่างเช่น เป็นฉนวนไฟฟ้าที่ดีมาก ผสมได้ง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ โปร่งใส ขึ้นรูปง่าย มีความแข็งสูง สามารถหลอมนำกลับมาขึ้นรูปใหม่ได้เนื่องจาก โครงสร้างทางเคมีของสไตรีนแล้ว เป็นพลาสติกชนิดเทอร์โมพลาสติก

ข้อเสียที่เด่นชัดแล้วทำให้คุณสมบัติอื่นๆของโพลีสไตรีน ค่อยลงไป คือ ความเปราะ มีความต้านทานต่อแรงกระแทกต่ำ จึงนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงให้โพลีสไตรีนมีความเหนียวทนต่อแรงกระแทกเพิ่มขึ้น ซึ่งเรียกพลาสติกชนิดนี้ว่า " พลาสติกโพลีสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (High Impact Polystyrene:HIPS)" โดยการนำยางใส่เข้าไปในโพลีสไตรีน เพื่อเพิ่มความทนทานต่อแรงกระแทกให้สูงขึ้น

พลาสติกโพลีสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก (HIPS) ประกอบด้วยส่วนของสไตรีนที่แข็งต่อเนื่อง ( Matrix of Polystyrene ) ซึ่งมีอนุภาคขนาด 1-10 ไมครอนเมตร กระจายตัวอยู่อย่างทั่วถึงโดยปกติคือ โพลีิวทอะไคอิน คุณสมบัติทางกายภาพขึ้นอยู่กับขอบเขตของปริมาณที่กระจายตัวอยู่ในโพลีสไตรีน การกระจายตัวของขนาดอนุภาคต่างๆ และการเติมแต่งของแต่ละอนุภาค

### 2.3.2 กลไกการรับแรงกระแทกของอนุภาคยาง

โพลีสไตรีนโดยทั่วไปไม่สามารถใช้งานได้อย่างกว้างขวางเนื่องจากมีคุณสมบัติเปราะ แตกหักง่าย จึงมีการปรับปรุงคุณสมบัติเพื่อเพิ่มความเหนียวเพิ่มขึ้น และสามารถทนแรงกระแทกได้โดยการเติมอนุภาคยางลงในโพลีสไตรีนดังกล่าว

ทฤษฎีที่ใช้อธิบายกลไกการรับแรงกระแทกของยางใน HIPS ที่ทำให้โพลีสไตรีนมีความสามารถทนต่อแรงกระแทก ได้แก่

1.ทฤษฎี Craze โดย Merz et al. (1956) ตั้งสมมติฐานว่า ยางดูดซับพลังงานโดยขบวนการทำให้บริบททางกล (mechanical Damping) โดยเสนอว่า อนุภาคยางจะยึดผิวหน้าตรงข้ามที่จะเกิดการแตกตัวต่อไป เข้าไปด้วย ซึ่งพลังงานสูงสุดที่สามารถดูดซับเมื่อได้รับแรงมีค่าเท่ากับพลังงานที่ทำให้อนุภาคยางแตก รวมกับพลังงานที่ทำให้สภาวะคล้ายแก้วของโพลีเมอร์แตก

Bucknall และ Smith (1965) เสนอว่าความเค้นที่ทำให้เกิดแนวสีขาว เป็นความเค้นที่ทำให้เกิด Craze ไม่ช้าการแตก แต่สามารถนำไปสู่การแตกต่อไป วัสดุเมื่อได้รับ ความเค้น

อนุภาคยางจะเป็นจุดเริ่มต้นในการเกิด Craze และทำหน้าที่ควบคุมการขยายตัวของ Craze นั้น โดย Craze จะเกิดขึ้น ณ จุดที่มีความเครียดสูงสุด โดยทั่วไปจะอยู่ใกล้เส้นผ่าศูนย์กลางของอนุภาคยาง และ Craze จะขยายตัวออกไปในแนวที่มีความเครียดสูงสุด การขยายตัวของ Craze จะหยุดลงเมื่อพลังงานของความเค้นที่ปลายมีค่าต่ำกว่าจุดวิกฤติสำหรับการแผ่ขยาย หรือเมื่ออนุภาคยางกีดขวาง จะมีผลทำให้เกิด Craze เล็กๆ จำนวนมาก ส่งผลให้วัสดุสามารถรับแรงได้เพิ่มขึ้นก่อนที่จะเกิดการแตกหัก

2. ทฤษฎีการเกิดจุดคลากเนื่องจากแรงเฉือน (Shear Bands) จะใช้อธิบายพลาสติกเหนียวที่มีความยืดหยุ่นเป็นส่วนมาก ไม่ค่อยนำมาใช้อธิบายในพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก ทฤษฎีนี้เสนอโดย Newman และ Stella เสนอว่า การร่ายางเพื่อเพิ่มคุณสมบัติความเหนียวอาจเป็นเหตุให้เกิดจุดคลากเนื่องจากแรงเฉือนขึ้นในวัสดุ โดยเป็นผลมาจากการดึงในสามทิศทาง จะทำให้เกิดปริมาตรที่ว่างเพิ่มขึ้น จะทำให้เกิดจุดคลากขึ้นแทนที่จะเกิดการแตกหัก ทำให้วัสดุเกิดการ Deformation ภายใต้อุณหภูมิต่ำกว่า  $T_g$

### 2.3.3 ผลของอนุภาคของยางที่มีต่อคุณสมบัติของพลาสติกเหนียว ทนแรงกระแทก (13)

คุณสมบัติของพลาสติกเหนียว ทนแรงกระแทก โดยทั่วไปขึ้นกับ

- 1) การกระจายตัวของยางขนาดอนุภาคต่าง ๆ กัน
- 2) รูปร่างของอนุภาคยาง
- 3) โครงสร้างภายในของอนุภาคยาง

HEIM(5) ได้ศึกษาผลของขนาดของอนุภาคของยางที่ใช้เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทนแรงกระแทกของโพลีเมทิลเมทาครีเลต จากการศึกษพบว่า ขนาดของอนุภาคของยางที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 200 - 250 นาโนเมตร ซึ่งเป็นขนาดที่เหมาะสมในการเกิด Deformation และควบคุมการขยายของ Deformation อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้โพลีเมทิลเมทาครีเลตดังกล่าวมีคุณสมบัติทน

แรงกระแทกเพิ่มขึ้น โดยพบว่าอนุภาคที่มีขนาดเล็กเกินไปจะสามารถสร้าง Craze หรือ Shear Bands ได้แต่จะไม่สามารถหยุดหรือควบคุมการขยายของรอยแตกในวัสดุได้ ส่วนอนุภาคขนาดใหญ่ที่มีความสามารถในการเป็นจุดเริ่มเกิด Craze น้อย แต่ตรงกันข้ามจะควบคุมการขยายของรอยแตกได้ดีกว่า

นอกจากนี้ HEIM(6) ยังพบว่าการใส่อนุภาคของขนาดแตกต่างกัน จะมีผลต่อคุณสมบัติการทนแรงกระแทกของโพลีเมทิลเมทาคริเลตด้วย ในกรณีดังกล่าว HEIM ได้ใช้ยางที่มีขนาดอนุภาคแตกต่างกันผสมลงไปในโพลีเมทิลเมทาคริเลตพบว่ายางที่มีอนุภาคขนาดเล็กของยางขนาดที่มีต่ำกว่า 1 ไมโครเมตรมีความสามารถในการเริ่มเกิด Craze หรือ Shear Bands ได้ดี และยางที่มีขนาดอนุภาคขนาดใหญ่ ซึ่งมีขนาดใหญ่มากกว่า 1 ไมโครเมตรจะทำให้เกิดการหยุดหรือควบคุมการขยายตัวของ Deformation ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ การใส่ยางที่มีขนาดอนุภาคแตกต่างกันช่วยรักษาคุณสมบัติการทนต่อแรงกระแทก และยังช่วยรักษาคุณสมบัติความมันเงาไว้ได้อย่างดี

ตัวอย่างของพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทกมากมายได้ถูกตรวจสอบด้วยเทคนิคทาง Electron Microscopy เนื่องจากเทคนิคนี้สามารถตรวจสอบโครงสร้างภายในของพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก (HIPS) พบว่ากระบวนการในรูปของสารละลายและในรูปอิมัลชันจะทำให้ได้อนุภาคแบบ Spherical, Cellular ส่วนการผสมกันเชิงกลจะทำให้ได้อนุภาคมีรูปร่างผิดไป(14) Tangboriboonrat ได้ศึกษาการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) เริ่มต้นโดยใช้ยางธรรมชาติจากลาเทกซ์ซึ่งมีขนาดอนุภาคแตกต่างกันมาก และมีโครงสร้างที่ผิวหยาบกว่าลาเทกซ์สังเคราะห์ มาปรับปรุงคุณสมบัติทนแรงกระแทกของโพลีสไตรีน

## 2.4 กระบวนการผลิตพลาสติกสไตรีน-ไวนิลทนแรงกระแทก(15)

พลาสติกเหนียว ( Toughened Plastic ) โดยทั่วไปมีกระบวนการเตรียมดังนี้

### 2.4.1 กระบวนการเตรียมที่ทำได้ทั่วไป

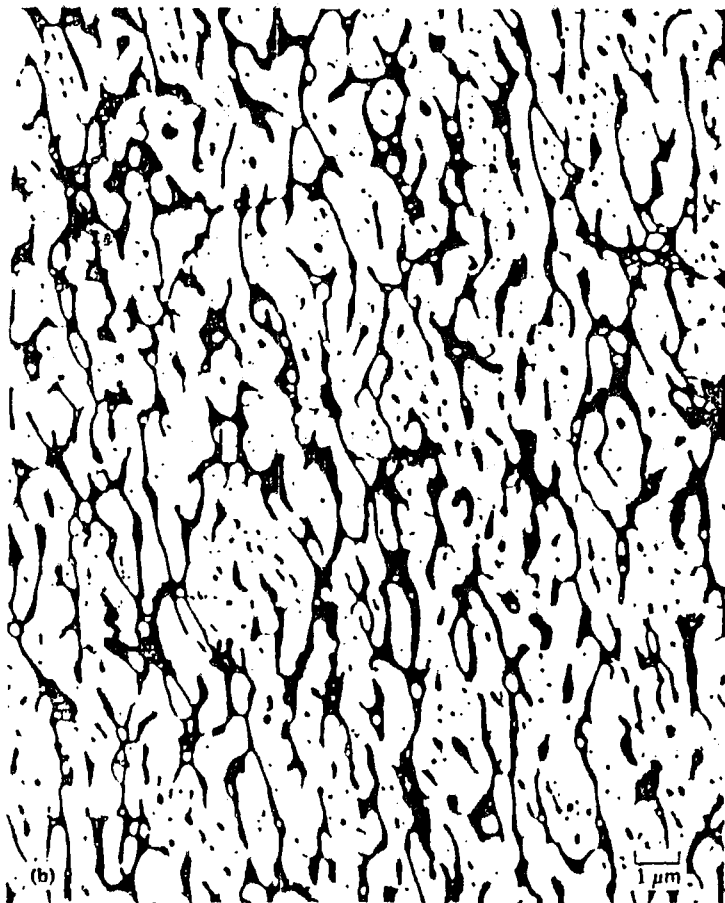
1. การผสมเชิงกล เป็นกระบวนการที่เก่าแก่ที่สุด โดยกระบวนการผลิตจะนำโพลีเมอร์ที่เป็นของแข็ง 2 ชนิด มาผสมกันโดยทางกลด้วยเครื่องบดขย้างหรือเครื่องผสม กระบวนการนี้เป็นพื้นฐานที่สุด และยังคงมีการใช้อุปกรณ์ปัจจุบัน Morphology ของ พลาสติกสไตรีน-ไวนิลทนแรงกระแทก (HIPS) ที่ผลิตโดยการผสมกันเชิงกลนี้แสดงในรูป 2.5

2. กระบวนการกราฟท์โพลีเมอร์ในสารละลาย ขั้นตอนของกระบวนการจะเป็นการเตรียมสารละลายสไตรีน-ไวนิลเมอร์ที่มีอนุภาคยางกระจายตัวอยู่อย่างเสถียร หลังจากนั้นทำการโพลีเมไรซ์ขึ้นต้นน้ำให้เกิดเป็นโพลีเมอร์ประมาณ 30% โดยระหว่างโพลีเมไรซ์จะต้องทำการในกวนตลอดเวลา เพื่อทำให้เกิดการกลับเฟส ( Phase Inversion ) จากนั้นนำไปผ่านกระบวนการโพลีเมไรเซชันแบบแขวนลอย หรือแมกนัลด์ต่อไป กระบวนการนี้เรียกว่าขั้นตอนการผลิต HIPS ในระดับอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นกระบวนการโพลีเมไรซ์ร่วมของสไตรีน-ไวนิลเมอร์กับอนุภาคยาง Morphology ของ พลาสติกสไตรีน-ไวนิลทนแรงกระแทก (HIPS) ที่ผลิตโดยกระบวนการสารละลายแสดงในรูป 2.6

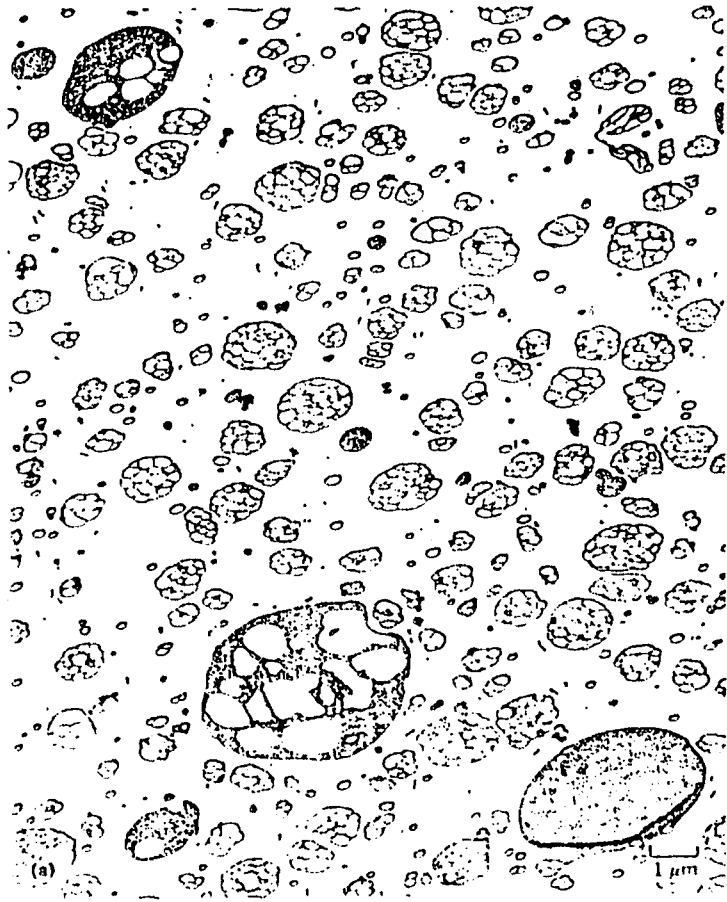
3. กระบวนการกราฟท์โพลีเมอร์ในอิมัลชัน เป็นกระบวนการที่เติมสไตรีน-ไวนิลเมอร์ลงใน " Seed Latex " ที่มีอยู่ก่อน แล้วโพลีเมไรซ์โพลีเมอร์ดังกล่าว โดยในสารละลายจะมีสารลดแรงตึงผิว ( Emulsifying Agent ) ควบคุมไม่ให้โพลีเมอร์ถูกโพลีเมไรซ์เป็น Homopolymer ในสารละลายขึ้นน้ำ แต่จะเข้าสู่อิมัลชันอนุภาคยางแล้วจึงเกิดการโพลีเมไรซ์

อนุภาคยางและโพลิเมอร์ อนุภาคยางและโพลิเมอร์จะมีลักษณะเป็น " Core Shell " Morphology ของ พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ที่ผลิตโดยกระบวนการนี้ เป็นเช่นเดียวกับในรูป 2.6

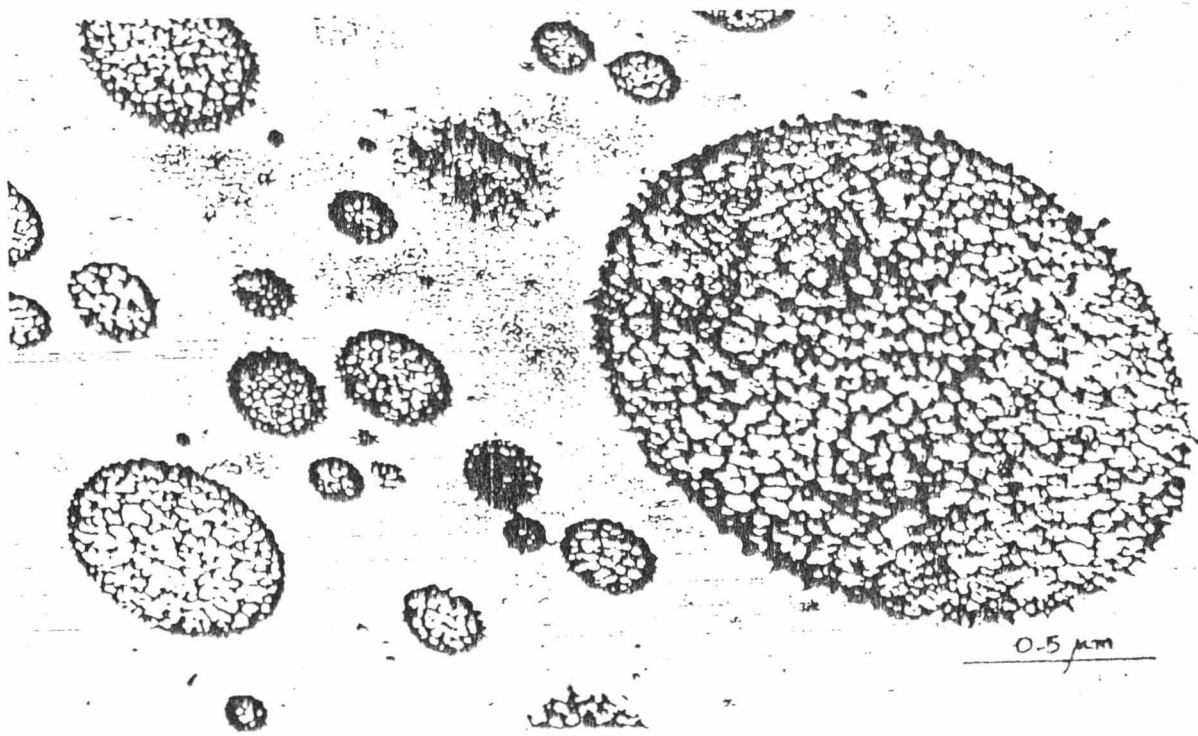
Morphology ของพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก(HIPS) ที่ผลิตจากการใส่อนุภาค ยางธรรมชาติลงในสไตรีน จากการศึกษาของ Tangboriboonrat<sup>(2)</sup> แสดงในรูปที่ 2.7



รูปที่ 2.5 แสดง Morphology ของ พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ที่ผลิต โดยการผลิตแบบเชิงกล



รูปที่ 2.6 แสดง Morphology ของ พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HTPS) ที่ผลิต  
โดยกระบวนการสารละลาย



รูปที่ 2.7 แสดง Morphology ของ พลาสติกไฮดรินเอทไยว ทนแรงกระแทก (HIPS) ที่ผลิตจากการโอสุนกาศยวงธรรมศดลองนสไตรีน จากการศึกษาของ Tangboriboonrat (2)

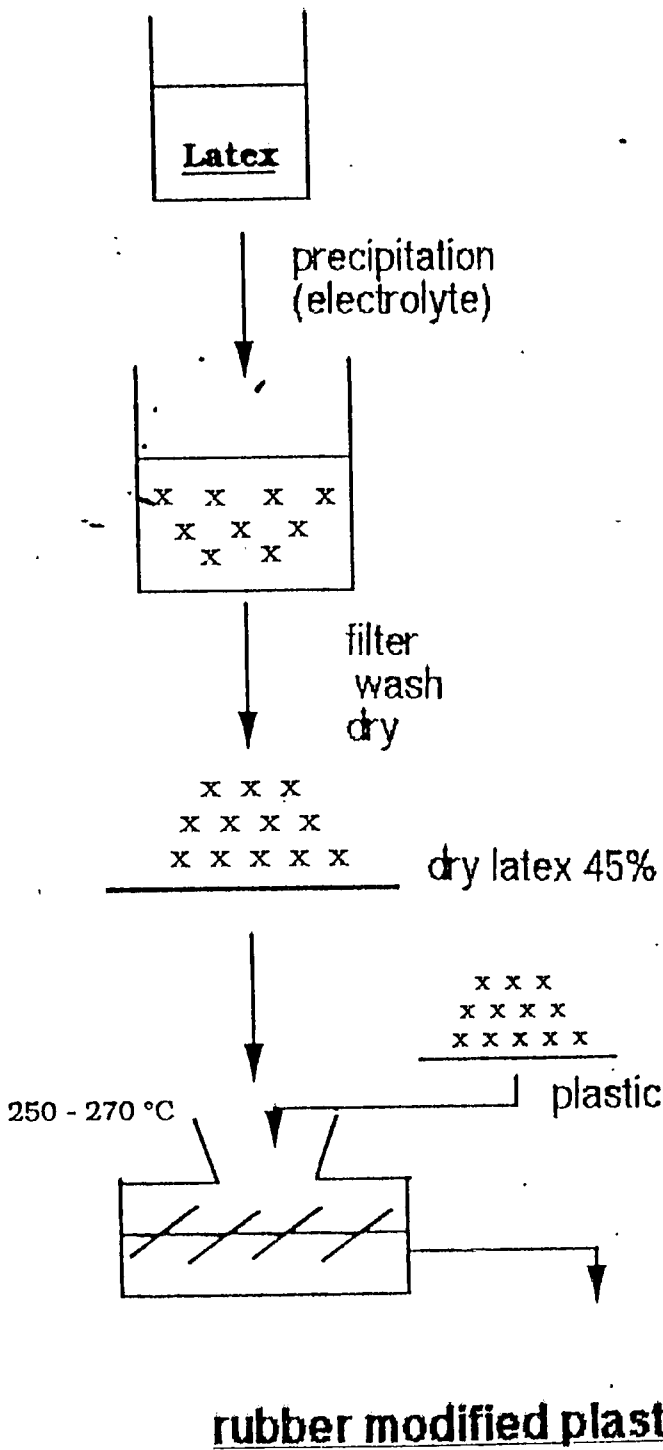
2.4.2 กระบวนการเตรียมวัสดุ Emulsion Polymerisation/ Phase Transfer/ Bulk or Suspension Polymerisation

HEIM(5) นำเอาเทคนิคนี้มาใช้โดยเตรียมเอาเทกซ์ของโพลีเมอร์ที่ละลายในครีโอล แล้วนำเทคนิคเพสทรานสเฟอร์ ซึ่งได้แก่การนำเทกซ์ของโพลีเมอร์ที่ละลายในครีโอลที่มีการเชื่อมเรียงแล้วที่มีประจุลบที่ผิวของอนุภาค โดยนำเทกซ์ด้วยสารลดแรงตึงผิวประเภทที่มีประจุบวก โดยมีตัวทำละลายอินทรีย์เช่น รมินเมอร์ที่นำเข้ากับน้ำ อยู่ด้วย อนุภาคของโพลีเมอร์ที่ละลายในครีโอลจะเคลื่อนย้ายจากชั้นน้ำไปยังชั้นของตัวทำละลายอินทรีย์แล้วรวมตัวอยู่ จากนั้นจะทำการโพลีเมอไรซ์ชั้นของรมินเมอร์ที่มีอนุภาคในโพลีเมอร์ที่ละลายในครีโอลกระจายอยู่ โดยวิธีโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์หรือแบบแขวนลอย ทำให้ได้พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก ( HIPS )

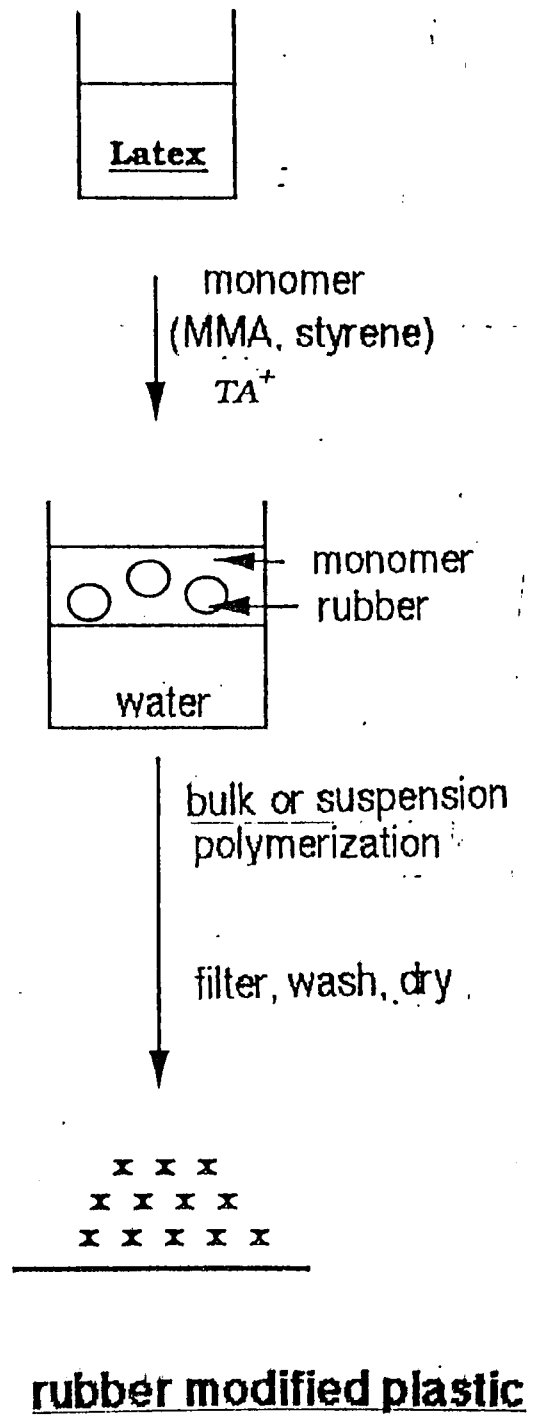
ในกรรมวิธีนี้เป็นวิธีที่ง่าย สะดวก สามารถลดข้อบกพร่องของการกระจายตัวของอนุภาคอย่างที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ และสามารถลดขั้นตอนการผลิต เช่น การตกตะกอนในอ่าง การกรอง ทำให้สามารถประหยัดเวลาในการผลิตลงได้มาก โดยเทคนิคนี้ทำให้ได้พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก ( HIPS ) ที่มีการกระจายตัวของอนุภาคที่สามารถควบคุมได้

การเปรียบเทียบขั้นตอนการผลิตพลาสติกเหนียว ทนแรงกระแทก โดยกรรมวิธีที่ใช้ทั่วไป และกรรมวิธี Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk or Suspension Polymerisation แสดงในรูป 2.8

**Classical process**



**Emulsion / transfer / bulk or suspension process**



รูปที่ 2.8 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการผลิตพลาสติกเหนียว ทนแรงกระแทกโดยกรรมวิธีที่อ้าง  
 ที่ว่า และกรรมวิธี Emulsion Polymerisation / Phase Transfer /  
 Bulk or Suspension Polymerisation

2.4.2.1 เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ (Phase Transfer Technique)

เทคนิคที่ถูกพัฒนาขึ้นครั้งแรกโดย HEIM(5) เพื่อใช้ในการหาปริมาณประจุบนผิวของลาเท็กซ์สังเคราะห์ที่มีการเชื่อมขวาง (Crosslinked Synthetic Latex) เช่น โพลีสไตรีน โพลีเมทิลเมทาคริเลต และโพลีไวนิลอะคริเลต หลักการ คือ การเลือกเติมสารลดแรงตึงผิว (Surfactant) ที่มีประจุตรงข้ามกับประจุบนผิวของอนุภาคลาเท็กซ์ ทำให้ประจุบนผิวของอนุภาคลาเท็กซ์น้ำเป็นกลาง อนุภาคที่เป็นกลางนี้จะไม่สามารถกระจายตัวในน้ำได้อย่างเสถียร แต่จะลอยขึ้นแล้วกระจายตัวอยู่ในชั้นของตัวทำละลายอินทรีย์ (ไม่ละลายน้ำ) ที่เติมลงไป ด้วยวิธีการนี้สามารถคำนวณหาปริมาณประจุที่ผิวของอนุภาคโพลีเมอร์ได้จากปริมาณสารลดแรงตึงผิวที่เติมลงไป แล้วทำให้อนุภาคเป็นกลางพอดี ซึ่งคือค่า Critical Transfer Concentration (CTC)

การหาค่า CTC เป็นไปตามสมการดังนี้

$$CTC = \frac{V \times C}{10 \times MW \times (\%TSC) \times m} \quad (1)$$

โดยที่ CTC = ความเข้มข้นวิกฤตในการเคลื่อนย้าย (Critical Transfer Concentration) เป็นปริมาณรวมของสารลดแรงตึงผิวที่ใส่ต่อน้ำหนักเป็นกรัมของลาเท็กซ์แห้ง

V = ปริมาตรของสารลดแรงตึงผิวที่ใส่ เมื่อถึงจุดยุติ , มิลลิลิตร .

C = ความเข้มข้นของสารลดแรงตึงผิวที่ใส่ , กรัม/ลิตร

MW = น้ำหนักโมเลกุลของสารลดแรงตึงผิว

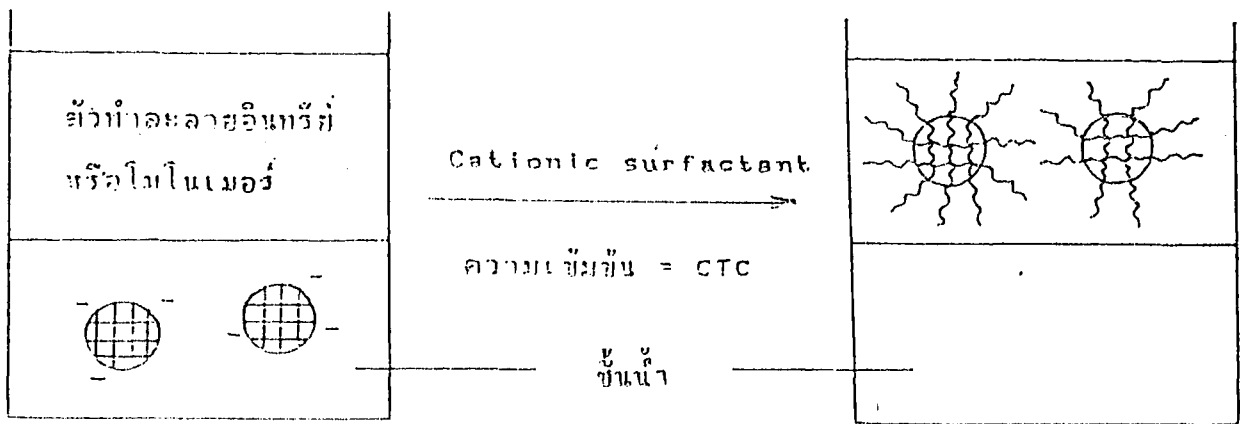
%TSC = ปริมาณของแข็งที่มีอยู่ในลาเท็กซ์

m = น้ำหนักลาเท็กซ์ , กรัม

ค่า CTC นี้เป็นค่าคงที่ ไม่ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของลาเทกซ์ หรือปริมาตรของตัวทำละลายอินทรีย์ แต่จะขึ้นกับโครงสร้างของสารลดแรงตึงผิว

HEIM ได้ใช้เทคนิคนี้ ในการไทเทรตลาเทกซ์ที่เสถียรด้วยประจุลบที่ผิวของอนุภาค โดยการเติมสารลดแรงตึงผิวที่มีประจุบวก (Cationic Surfactant) ลงในลาเทกซ์ โดยมีตัวทำละลายอินทรีย์ที่ไม่ละลายน้ำอยู่ด้วย ที่จุดยุติของการไทเทรต อนุภาคของโพลีเมอร์จะเป็นกลาง โดยมีประจุลบที่ผิวของอนุภาคเท่ากับปริมาณประจุบวกที่เติมลงไป เมื่ออนุภาคเป็นกลาง อนุภาคดังกล่าวจะเคลื่อนจากชั้นน้ำแขวนลอยอยู่ในชั้นของตัวทำละลายอินทรีย์ ซึ่งสังเกตได้จากการเปลี่ยนแปลงของสารละลายในชั้นน้ำที่ขุ่น กลายเป็นสารละลายใสทันที ดังแสดงในรูป 2.9

อนุภาคของลาเทกซ์สามารถเคลื่อนย้ายได้จนกระทั่งเปอร์เซ็นต์น้ำหนักของลาเทกซ์ในสารละลายอินทรีย์มีค่าประมาณ 70% หลังจากการทรานสเฟอร์ อนุภาคของลาเทกซ์จะกระจายเป็นเม็ดเดี่ยวและบวมตัวในชั้นของตัวทำละลายอินทรีย์ ด้วยแรงกระทำระหว่างโพลีเมอร์กับตัวทำละลาย ทำให้อนุภาคเสถียรอยู่ได้ในตัวทำละลายอินทรีย์ อนุภาคที่บวมตัวในชั้นตัวทำละลายอินทรีย์สามารถแยกออกได้โดยการเซนตริฟิวส์



รูปที่ 2.9 แสดงลักษณะการเคลื่อนย้ายของอนุภาคลาเทกซ์ เมื่อถูกไทเทรตด้วยสารลดแรงตึงผิวที่มีประจุบวก ในตัวทำละลายอินทรีย์หรือโมโนเมอร์

อัตราการเกิดการบวมตัว สามารถวัดได้จากขนาดอนุภาคที่บวมตัวและไม่บวมตัว ดังนี้

$$\text{อัตราการบวมตัว} , H_V = ( \phi / \phi_0 )^3 \text{ ----- (2)}$$

โดยที่  $\phi$  = ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของอนุภาคลาเทกซ์ที่บวมตัวในตัวอย่างอินทรีย์ หลัง Phase Transfer  
 $\phi_0$  = ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของอนุภาคลาเทกซ์ในชั้นน้ำ ก่อนการทำ Phase Transfer

เทคนิคนี้ยังสามารถใช้กับลาเทกซ์ธรรมชาติโดย Tangboriboonrat (2) นำเทคนิคนี้มาใช้ในการหาปริมาณกระจุกผิวของลาเทกซ์ธรรมชาติชนิดร่างแหที่ใช้วิธีการฉายรังสีแกมมา ซึ่งมีโครงสร้างที่ซับซ้อนกว่าลาเทกซ์สังเคราะห์มาก เพราะมีขนาดอนุภาคไม่เท่ากันและยังไม่มีการเข้าไปถึงโครงสร้างที่ผิวของอนุภาค กลไกการทรานสเฟอร์จึงแตกต่างจากลาเทกซ์สังเคราะห์

เทคนิคเพสทรานสเฟอร์จึงสามารถแยกอนุภาคลาเทกซ์ออกจากส่วนที่เป็นน้ำ จะได้อนุภาคโพลีเมอร์แขวนลอยในตัวทำละลายอินทรีย์ ซึ่งถ้าใช้โพลีเมอร์เป็นตัวทำละลายอินทรีย์ก็จะสามารถเตรียมโพลีเมอร์ผสมได้จากการโพลีเมอไรซ์โพลีเมอร์ที่มีอนุภาคของโพลีเมอร์จากการเพสทรานสเฟอร์แขวนลอยอยู่ เช่นการผลิตพลาสติกสไตรีน-เอไยว ทนแรงกระแทก (HIPS) โพลีสไตรีน-โพลีเมอไรซ์เป็นตัวทำละลายอินทรีย์ แล้วเคลื่อนย้ายอนุภาคยางเข้าไปในสไตรีน-โพลีเมอไรซ์ แล้วทำการโพลีเมอไรเซชัน เทคนิคนี้ยังสามารถใช้ในการวัดหาปริมาณการเกิดการเชื่อมขวาง ( Crosslinked Density ) ได้โดยง่าย และรวดเร็วอีกด้วย

#### 2.4.2.2 กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ (Bulk Polymerisation)

กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ เกิดในระบวมของสารที่เป็นเนื้อเดียวกัน (Homogeneous System) เป็นวิธีการสังเคราะห์โพลีเมอร์ที่ใช้กันค่อนข้างมาก โพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ทำได้อย่างกว้างขวางงานการผลิตโพลีเมอร์ชนิดความดัน โดยเป็นปฏิกิริยาชนิด Exothermic ที่ไม่รุนแรง และปฏิกิริยาส่วนมากเกิดขึ้นเมื่อความหนืดของส่วนผสมต่ำพอที่จะเกิดการผสมเข้ากันได้ มีการถ่ายเทความร้อนดี และมีการกำจัดพองที่เกิดขึ้น โดยการควบคุมปฏิกิริยาโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ในกรณีนี้เป็นวิธีที่ค่อนข้างง่าย

กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ของไวนิลโมโนเมอร์ (Vinyl Monomer) เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เนื่องจากเป็นปฏิกิริยา Exothermic ที่รุนแรงเนื่องมาจากการแตกตัวของตัวริเริ่มลดยาศัยความร้อน อัตราเร็วการเกิดปฏิกิริยาขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ โดยอุณหภูมิไม่มีผลทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายเทความร้อนขึ้น เพราะว่าความหนืดจะสูงขึ้น นำไปสู่ความยุ่งยากในการควบคุมซึ่งปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายเทความร้อนนี้จะนำไปสู่การพัฒนาเป็น "Hot Spots" และ "Runaways" ปัญหาจะไม่เกิดขึ้นสำหรับการเตรียมชิ้นงานโดยการหล่อขึ้นงาน กระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์บางที่ดำเนินการค้าเพื่อผลิตไวนิลโมโนเมอร์ (Vinyl Monomer) ตัวอย่างเช่น โพลีเมทิลเมทาคริเลต (Poly(methyl methacrylate) เป็นต้น

### บทที่ 3

### การวิจัยและดำเนินการ

#### 3.1 สารเคมี :-

ลำดับที่	สารเคมี	เกรด	บริษัท
1	สไตรีนโพรพิลีนเมออร์	com.	Mitsubishi
2	ปิวิตลอะโครเลท โพรพิลีนเมออร์	com.	Union Carbide
3	เอทิลีนไกลคอลไดเมทาอะโครเลท	AR	Fluka
4	โซเดียมลอร์ริลซัลเฟต	AR	Farmitalia Carlo Erba
5	เบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดคซิล แอมโมเนียมคลอไรด์	AR	Fluka
6	ซินแพอร์อนิก	AR	ICI
7	เบนซิลเพอร์ออกไซด์*	---	---
8	เทอเทียรีปิวิตลโพรพิลีนเพอร์ออกไซด์	---	---
9	กำมะถัน	---	---

\* ทำห้บริสุทธิ์ก่อนนำใช้ โดยละลายเบนซิลเพอร์ออกไซด์ในคลอโรฟอร์มที่อุณหภูมิห้องจน  
ได้สารละลายเบนซิลเพอร์ออกไซด์ที่อิ่มตัว จากนั้นนำไปหยดลงในเมธานอล จะได้  
ผลึกของเบนซิลเพอร์ออกไซด์ที่บริสุทธิ์ นำไปกรอง แล้วทำห้แห้งโดยนำไปใส่ไว้  
ในเคบิเคเตอร์

## สารเคมี (ต่อ)

ลำดับที่	สารเคมี	เกรด	บริษัท
10	ซิงค์ออกไซด์	—	—
11	ซิงค์ไดเอทิลไดไซโอคาร์บาเมต	—	—
12	โพลีเมทิลเมทาครีเลต	AR	Fluka
13	ไฮโดรควิโนน	—	—
14	อะซีโตน	com.	Merck
15	คลอโรฟอร์ม	AR	Farmitalia Carlo Erba
16	เมทานอล	AR	Merck
17	โทลูอีน	AR	Baker Analyzed
18	ฟรุกโตส	AR	Fluka
19	น้ำยางธรรมชาติชั้นชนิดอมวิม เบียต้า	—	ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์ คอร์เปอร์เรชั่น จ.ระยอง

หมายเหตุ : com. = commercial grade

AR = analytical grade

3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ :-

1. เครื่อง SUBMICRON PARTICLE SIZE ANALYZER  
(COULTER MODEL N4-MD)\* (1)
2. เครื่อง PARTICLE SIZE ANALYZER (MASTERSIZER-X)\* (2)
3. เครื่อง IMPACT TESTER (CEAST)
4. เครื่อง Notch Cutting Apparatus (DAVENPORT)
5. เครื่องวัด Tensile รุ่น SHIMADZU AUTOGRAPH S-100
6. เครื่องบดผสมแบบลูกบด (Ball mill)
7. ออสวาลด์วิสโคมิเตอร์ (Ostwald viscometer)\* (3)
8. แมงนิมพ์เหล็ก
9. เป้านิมพ์ปูนพลาสติกเตอร์
10. ชุดสังเคราะห์สาร

3.3 น้ำยาสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลท :-

ในขั้นแรกต้องการจะนำเทคนิคเพชรานสเฟอ มาใช้กับน้ำยาสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลทที่เตรียมขึ้น เพื่อเป็นรูปแบบสำหรับศึกษาการเตรียมพลาสติกโพลีบิวทิลอะโครเลท (HIPS) ที่ใช้น้ำยาสังเคราะห์ในขั้นต่อไป

---

\* (1) อุภาคผนวก ก.

\* (2) อุภาคผนวก ข.

\* (3) อุภาคผนวก ค.

### 3.3.1 การเตรียมน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลท

การเตรียมน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลท เตรียมโดยวิธีอิมัลชัน โพลีเมอไรเซชัน (Emulsion polymerisation) ซึ่งในการสังเคราะห์นั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณขององค์ประกอบดังนี้

ก) เปลี่ยนแปลงปริมาณสารเชื่อมขวางเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต (EDMA) เพื่อให้ได้น้ำยางโพลีบิวทิลอะครีเลทที่มีปริมาณร่างแหต่างๆ โดยมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณเป็น 0.25, 0.75, 1.0 และ 1.5 กรัม หรือเท่ากับ 0.48, 1.44, 1.92 และ 2.88 % น้ำหนัก โดยน้ำหนักของโพรพีนเมอรั ตามลำดับ

ข) เปลี่ยนแปลงปริมาณอีทิลโพเพอร์ โซเดียมลอริลซัลเฟต (SDS) เพื่อให้ได้ขนาดอนุภาคของน้ำยางโพลีบิวทิลอะครีเลทต่างกัน โดยมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณเป็น 0.65, 0.90, 1.30, 1.75 และ 2.2 กรัม หรือเท่ากับ 1.29, 1.78, 2.57, 3.47 และ 4.36 % น้ำหนักโดยน้ำหนักของโพรพีนเมอรั ตามลำดับ

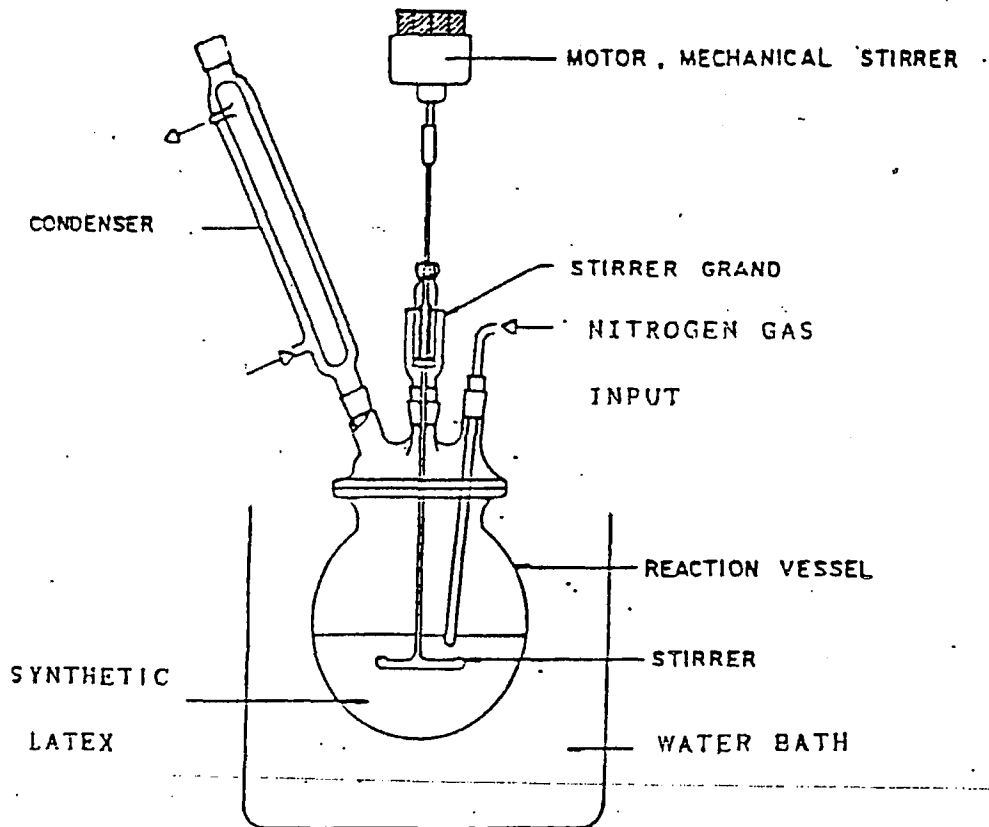
ขั้นตอนการเตรียมน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลท โดยวิธีอิมัลชันโพลีเมอไรเซชัน เตรียมได้ดังนี้

1. ชั่งสารที่ใช้ในการทำอิมัลชันโพลีเมอไรเซชัน ดังสูตรต่อไปนี้

สาร	น้ำหนัก (กรัม)
1. น้ำกลั่นที่ต้มแล้ว	448
2. บิวทิลอะโครเลทโมโนเมอร์ (X) + เอทิลีนไกลคอลไดเมทาคริเลต (Y)	$X+Y= 52$
3. อิมัลซิไฟเออร์ (SDS)	$Z^*$
4. โพลีเอสเทอริยมเปอร์ซัลเฟต	0.60

\* ดูข้อ ข. หน้า 29.

2. จัดตั้งชุดเครื่องมือในการสังเคราะห์สาร ซึ่งประกอบด้วย reactor, heater, water bath, condenser, มอเตอร์ปั่นกวน, ใบพัดแก้ว และก๊าซไนโตรเจน (ดังรูปที่ 3.1)



รูปที่ 3.1 การตั้งชุดสังเคราะห์ลาเท็กซ์

3. เติมน้ำกลั่นพอประมาณลงใน reactor ที่ตั้งอยู่ใน water bath อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จนกระทั่งสังเกตเห็นหยดน้ำเกาะที่ผนัง reactor และ condenser จากนั้นดูดน้ำใน reactor ออกจนหมด จากนั้นนี้ทาเพื่อป้องกันการผิดพลาดอันเนื่องมาจากการสูญเสียปริมาณน้ำที่ใส่ในสูตร ขณะทดลอง

4. แบ่งน้ำกลั่นที่ต้มแล้วส่วนหนึ่งประมาณ 250 กรัม เติมลงใน reactor (เพื่อไว้ใช้สำหรับละลายสารที่เตรียมตามสูตรด้วย) เติมนิอิมัลซิไฟเออร์ (SDS) ที่ละลายในน้ำกลั่น พร้อมทั้งทำการปั่นกวนด้วยความเร็วประมาณ 500 รอบต่อนาที เป็นเวลาประมาณ 15 นาที โดยผ่าน ก๊าซไนโตรเจนในขณะนั้นด้วย จากนั้นเติมกิวทิลอะครีเลต ไรบีนเมอรั และเอธิลีนไกลคอล ไดเมทาครีเลต (EDMA) คนให้ไรบีนเมอรักระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ แล้วจึงเติมโพรแทสเซียม เปอร์ซัลเฟตที่ละลายในน้ำ ทำการปั่นกวนต่อไปเป็นเวลาประมาณ 2-6 ชั่วโมง (10) แล้วทำการ ตรวจสอบหาเปอร์เซ็นต์คอนเวอร์ชัน (% conversion) ซึ่งทำได้โดยดูดสารจาก reactor ใส ลงในหลอดทดลองซึ่งแช่อยู่ในน้ำเย็น ประมาณ 1-2 ลูกบาศก์เซนติเมตร หยดสารละลาย ไฮโดรควิโนนเข้มข้น 1 % น้ำหนักโดยน้ำหนักในอะซิโตน จำนวน 2-3 หยด เมื่อสารเป็น เกล็ด ใสในภาชนะที่ทำด้วยอะลูมิเนียมฟอยล์ที่ชั่งน้ำหนักไว้แล้ว จากนั้นบันทึกน้ำหนักแลเท็กซ์ก่อนอบไว้ แล้วจึงนำไปอบที่อุณหภูมิประมาณ 100 องศาเซลเซียส จนแห้ง แล้วชั่งน้ำหนักแลเท็กซ์หลังอบบันทึก น้ำหนักไว้ แล้วนำไปอบต่อจนน้ำหนักคงที่ คำนวณหาเปอร์เซ็นต์คอนเวอร์ชัน (% conversion) ดังสมการ (3) และ (4)

$$\% \text{ conversion} = ( W_a / W_m ) \times 100 \quad \text{-----} \quad (3)$$

$$\text{ซึ่ง} \quad W_m = 52W_b / 500 \quad \text{-----} \quad (4)$$

เมื่อ  $W_a$  = น้ำหนักแลเท็กซ์หลังอบ, กรัม

$W_m$  = น้ำหนักไรบีนเมอรัก่อนอบ, กรัม

$W_b$  = น้ำหนักแลเท็กซ์ก่อนอบ, กรัม

โดยจะหยุดปฏิบัติการเมื่อ % conversion คงที่ และใกล้เคียง 100 %

5. ท้าข้อ 3. โดยเปลี่ยนแปลงปริมาณสารเชื่อมโยงเอธิลีนไกลคอลไดเมทาคริเลต (EDMA) เป็น 0.25, 0.75, 1.00 และ 1.75 กรัม

6. ท้าข้อ 3. โดยเปลี่ยนแปลงปริมาณอิมัลซิไฟเออร์โซเดียมลอริลซัลเฟต (SDS) เป็น 0.65, 0.90, 1.30, 1.75 และ 2.2 กรัม

### 3.3.2 การศึกษาคุณลักษณะของน้ำยางโพลีบิวทิลอะคริเลต

#### ก) ปริมาณของแข็งทั้งหมด (% Total Solid Content, %TSC)

หลังจากได้น้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะคริเลต จะนำไปหาปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC) โดยตุลาคาเท็กซ์ ประมาณ 1 กรัม ใส่ลงในอะลูมิเนียมฟอยล์ ชั่งน้ำหนักก่อนอบไว้ จากนั้นนำไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิประมาณ 100 องศาเซลเซียส จนน้ำหนักคงที่ บันทึกน้ำหนักหลังอบ แล้วนำมาคำนวณหา % conversion ดังสมการ (5)

$$\%TSC = ( W_a / W_b ) \times 100 \quad \text{-----} \quad (5)$$

ข) การวัดขนาดของอนุภาคยางที่สังเคราะห์ได้

ทำการวัดขนาดอนุภาคของน้ำยางพลาสิวิวัลอะโครเลตที่สังเคราะห์ได้โดย  
ใช้เครื่อง SUBMICRON PARTICLE SIZE ANALYZER (COULTER MODEL ๗4-MD) ซึ่งมีวิธีทำ  
ดังนี้

- 1) เปิดเครื่องเป็นเวลา 30 นาที เพื่อรอให้อุณหภูมิคงที่ที่ 25 องศาเซลเซียส
- 2) ใส่ค่า Sample ID , Viscosity ของน้ำซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.0089 Poise และค่า  
Refractive Index ของน้ำ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.333 เป็น Input Data และ Set Output  
Data
- 3) ทำการใส่ Cell ที่บรรจุ Diluted Latex ลงในช่องใส่ Cell แล้วดูค่า Sample  
Intensity ให้อยู่ในช่วง  $5 \times 10^4 - 1 \times 10^6$  Counts/Second  
จากนั้น Start เครื่อง เครื่องจะทำ Auto- Ranging และทำการวัดขนาดอนุภาค  
ซึ่งจะให้ผลการวัดในรูปของ Unimodal Mode และ SDP Mode Analysation ตามลำดับ
- 4) บันทึกค่า Mean Diameter ของ Unimodal Results และ Mean Diameter ของ  
SDP Weight Results
- 5) ทำการวัดซ้ำ ประมาณ 2-3 ครั้ง ต่อ 1 ตัวอย่าง

### 3.4 น้ำยางธรรมชาติ :-

งานชิ้นตอนนี้จะศึกษาการเตรียม HIPS จากกระบวนการ Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation โดยใช้ น้ำยางธรรมชาติ ในรูปของลาเท็กซ์

#### 3.4.1 การศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของน้ำยางธรรมชาติ

น้ำยางธรรมชาติที่จะนำมาใช้ จะต้องทำการศึกษาคูณลักษณะโดยทั่วไปของ น้ำยางนี้ก่อนดังนี้

##### ก) ปริมาณของแข็งทั้งหมด (% Total Solid Content, %TSC)

1) ชั่ง น้ำยางประมาณ  $2.0 \pm 0.5$  กรัม เติลงใน petridish ที่ชั่งน้ำหนักไว้แล้ว ทำให้น้ำยางแผ่กระจายทั่ว petridish โดยค่อยๆเอียงจานหมุนช้าๆ อาจเติมน้ำกลั่น 1-2 มิลลิลิตร ผสมลงไปเพื่อช่วยให้การกระจายตัวดีขึ้น

2) นำใบเข้าตู้อบที่อุณหภูมิประมาณ 70 องศาเซลเซียสจนแห้งดี แล้วนำเอา petridish ไปปาดานเตชิตเตอร์ และชั่งน้ำหนัก

3) นำไปอบอีกครั้งหนึ่งที่อุณหภูมิประมาณ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที นำไปปาดานเตชิตเตอร์ ชั่งน้ำหนัก ทำเช่นนี้จนกระทั่งน้ำหนักที่ชั่งได้ ต่างกันไม่เกิน 1 มิลลิกรัม

การคำนวณ :

รถยนต์สมการที่ (5)

ก) ปริมาณเนื้อยางแห้ง (% Dry Rubber Content, %DRC)

1) ชั่งน้ำยางประมาณ 10 กรัม ลงในปิកเกอร์ขนาด 100 หรือ 150 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่นลงไปประมาณ 10-20 มิลลิลิตร แกว่งปิกเกอร์เพื่อทำให้น้ำยางกับน้ำเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน

2) ต่อยาหยดกรดอะซิติก 6 % ปริมาตรโดยปริมาตร จำนวน 15-30 มิลลิลิตร จนน้ำยางจับตัวทิ้งไว้ 30 นาที หรือนำไปวางบนอ่างไอน้ำประมาณ 15 - 30 นาที เพื่อทำให้น้ำยางจับตัวอย่างสมบูรณ์ นำชิ้นยางที่ได้รีดหีบมา พร้อมกับฉีดน้ำล้างแผ่นยางมาก ๆ และทำให้น้ำยางหนาไม่เกิน 2 มิลลิเมตร

3) นำชิ้นยางนี้ไปอบบนตู้อบที่อุณหภูมิประมาณ 70 องศาเซลเซียส จนสังเกตเห็นยางาสีทั่วทั้งแผ่น และนำไปใส่ในเตาเคเตอร์ ทำซ้ำเช่นนี้จนกระทั่งน้ำหนักที่ได้ต่างกันไม่เกิน 5 มิลลิกรัม

การคำนวณ :

$$\text{ปริมาณเนื้อยางแห้ง (DRC)\%} = \frac{\text{น้ำหนักของยางแห้งหลังจากที่จับตัวด้วยกรดอะซิติก}}{\text{น้ำหนักของน้ำยาง}} \times 100$$

น้ำหนักของน้ำยาง

ค) การวัดขนาดอนุภาคของน้ำยาง

ทำการวัดขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติ โดยใช้เครื่อง PARTICLE SIZE ANALYZER (MASTERSIZER-X : MALVERN)

ซึ่งทำการวัดดังนี้

1. ทำ aligning ของ laser power ให้ได้ค่าประมาณ 60 % ขึ้นไป
2. ทำการวัด background โดยใช้น้ำกลั่น
3. ใส่ น้ำยางธรรมชาติลงในอ่าง sample ที่มีน้ำกลั่นอยู่แล้ว ให้มีค่าของ obscuration ประมาณ 10 - 30 %
4. ทำการวัดขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติ
5. ให้หาค่าขนาดของอนุภาคโดยเฉลี่ยจากเครื่อง โดยเครื่องจะบอกในรูปของ  $d(0.5)$  ซึ่งมีเป็นค่า Percentile ที่ 0.5 ของกราฟที่แสดง width of the volume distribution ซึ่งเทียบได้กับค่า median diameter ของน้ำยางธรรมชาติ

ง) ศึกษาคูณลักษณะทางกายภาพของน้ำยางธรรมชาติ

ก่อนที่จะศึกษาคูณลักษณะทางกายภาพของน้ำยางธรรมชาติได้นั้น จะต้องทำการเตรียมให้เก็บแผ่นฟิล์มด้วยแก้วพิมพ์พูนพลาสติก ดังนี้

- 1) กรองน้ำยางขึ้นผ่านผ้ากรองในลอนขนาด 200 เมช เพื่อกำจัดอนุภาคยางที่มีขนาดใหญ่ออกไป
- 2) นำน้ำยางที่กรองได้ เทลงในแก้วพิมพ์พูนพลาสติกให้เต็ม แล้วปิดฝาเพื่อป้องกันฝุ่นละออง ฝาจะต้องมีลักษณะเป็นแบบเดียวกับแก้วพิมพ์ รัศมีผิวหน้าของน้ำยางจะไม่สัมผัสกับฝา ซึ่งจะทำให้ผลิตภัณฑ์ยางที่ผลิตได้มีความเรียบ

3) หลังจากหล่อชิ้นงานเรียบร้อยแล้ว ทิ้งไว้ให้น้ำระเหยบ้างเพื่อที่จะให้ผิวหน้าของน้ำยางแข็งขึ้น จะได้ผิวหน้าที่เรียบรอยใช้ เวลาประมาณ 15 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง แล้วนำไปอบทำให้ยางคงรูปที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ถอดออกจากเบ้าพิมพ์ เมื่อได้ฟิล์มของยางธรรมชาติแล้ว จะนำไปศึกษาคุณลักษณะทางกายภาพ ดังนี้

### 1. การทดสอบความทนทานต่อแรงดึง

#### การเตรียมชิ้นทดสอบ

เตรียมชิ้นทดสอบโดยนำฟิล์มที่ได้จากการทำให้ง่ายคงรูปมาตัดเป็นรูปดัมเบลล์ จำนวนประมาณ 5 ชิ้น ทำเครื่องหมายพิกัด (gauge range) ให้ถูกต้องและชัดเจน โดยมีความยาวพิกัด  $25.0 \pm 0.1$  มิลลิเมตร วัดความหนาของชิ้นทดสอบในช่วงระยะความยาวพิกัด 3 จุด โดยใช้ micrometer แล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณหาพื้นที่ภาคตัดขวาง (A) ของชิ้นตัวอย่างที่จะทดสอบ และชิ้นตัวอย่างนี้จะต้องถูกเก็บที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง หลังจากการทำให้ง่ายคงรูป

#### การคำนวณ :

การคำนวณความทนทานต่อแรงดึงสูงสุด จากสูตร

$$\text{Tensile Strength (TS)} = F / A \text{ ----- (6)}$$

เมื่อ TS = ความทนทานต่อแรงดึงสูงสุด . MPa

F = แรงดึงสูงสุด , N

A = พื้นที่ภาคตัดขวางของชิ้นทดสอบ . mm<sup>2</sup>

2. การทดสอบเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด

(% Elongation at Break )

การเตรียมชิ้นทดสอบ

เหมือนกับข้อ 1.

การคำนวณ :

การคำนวณเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด คำนวณจากสูตร

$$\%E = \frac{L - L_0}{L_0} \times 100 \quad \text{-----}(7)$$

เมื่อ %E = เปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด

$L_0$  = ความยาวพิกัดก่อนทดสอบ , mm.

L = ความยาวของเครื่องหมายพิกัดขณะขาด , mm.

3.4.2 การทำพรีวัลคาในชั้นน้ำยางธรรมชาติ :-

เพื่อให้ได้น้ำยางธรรมชาติที่มีโครงสร้างเป็นร่างแห ดังนั้นจะศึกษาพรีวัลคา  
ในเขชัน 2 ประเภท ในน้ำยางธรรมชาติ ได้แก่

ก. ซัลเฟอร์พรีวัลคาไนเซชัน (Sulphur Prevulcanisation)

เป็นวิธีทั่วๆไป ที่ใช้ในการวัลคาไนซ์น้ำยางธรรมชาติ มีขั้นตอนดังนี้

1) ทำการบดสารเคมีที่ใช้ดังต่อไปนี้ ด้วยเครื่องบดผสมแบบลูกบอล

- 50 % Sulphur Dispersion ในน้ำ
- 50 % ZnO (Zinc Oxide) Dispersion ในน้ำ
- 50 % ZDEC (Zinc Diethyldithio Carbamate) Dispersion ในน้ำ

ทำการบดผสมสารแต่ละตัวเป็นเวลา 1-2 วัน หรือให้ได้ขนาดประมาณ

10 ไมครอน ตรวจสอบโดยใช้ชุดวัดความละเอียดของสี

2) จัดตั้งชุดเครื่องมือในการสังเคราะห์สาร เหมือนกับการเตรียมน้ำยางสังเคราะห์พีวีซีที่ละลายในครีโกลิต

3) ชั่งสารที่ใช้ในการทำเซลล์เพอร์ฟิวรัลคาบานเซชัน ดังนี้

สารเคมี	ปริมาณ(กรัม)
1. น้ายางธรรมชาติชั้นชนิดแอมรัมเนียดำ	334
2. 50 % Sulphur Dispersion ในน้ำ	6
3. 50 % ZnO (Zinc Oxide) Dispersion ในน้ำ	12
4. 50 % ZDEC (Zinc Diethyldithio Carbamate) Dispersion ในน้ำ	4
5. น้ำกลั่นที่ต้มแล้ว	144

4) ทำเหมือนข้อ 3. หน้า 31.

5) เติมน้ำกลั่นที่ต้มแล้วที่เตรียมไว้ลงใน reactor จำนวนหนึ่ง (เหลือไว้ใช้ล้างสารที่เหลือด้วย) และเติมน้ายางธรรมชาติ ที่ชั่งไว้ประมาณ 3 นาที แล้วเติม 50 % Sulphur Dispersion ในน้ำ , 50 % ZnO (Zinc Oxide) Dispersion ในน้ำ , 50 % ZDEC (Zinc Diethyldithio Carbamate) Dispersion ในน้ำ ตามลำดับ ขณะมีการปั่นกวน ทำการปั่นกวนเป็นเวลาประมาณ 6 ชั่วโมง

เก็บน้ายางพรีวัลคาบานซ์ที่ได้ อดยาสีไว้ในขวดมีจุกปิด เพื่อป้องกันการระเหยของ แอมรัมเนีย เพื่อรอการนำไปใช้ต่อไป

ข. เปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนเซชัน (Peroxide Prevulcanisation)

เพื่อให้ได้โครงสร้างร่างแห ที่มีพันธะคาร์บอน-คาร์บอน จึงทำพรีวัลคาไนซ์นํ้ายางธรรมชาติชั้น ๖ โดยใช้เปอร์ออกไซด์ ทั้งนี้จะแบ่งวิธีการเตรียมออกเป็น 2 วิธี ได้แก่

1. เติมเปอร์ออกไซด์โดยตรง (Direct Method)

1) จัดตั้งชุดเครื่องมือในการสังเคราะห์สาร เหมือนกับการเตรียม

นํ้ายางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีน

2) ชั่งสารเคมีที่ใช้ในการทำเปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนซ์

สารเคมี	ปริมาณ(กรัม)
1. นํ้ายางธรรมชาติชั้นชนิดแอมรมเนียดำ	334
2. 70 % นํ้าหนักโดยปริมาตร เทอเทียรีปีวทิลไฮดรอกไซด์ ในนํ้า	1.4 <sup>a</sup>
3. 20 % นํ้าหนักโดยปริมาตร พรุกโรตส ในนํ้า	10 <sup>a</sup>
4. นํ้ากลั่นที่ต้มแล้ว	155

<sup>a</sup>ปริมาณนี้มีค่าเท่ากับ  $5.55 \times 10^{-5}$  กรัม/mlต่อกรัมยาง

3) ทำเหมือนข้อ 3. หน้า 31.

4) เติมน้ำกลั่นที่ต้มแล้วที่เตรียมไว้ลงใน reactor จำนวนหนึ่ง จากนั้นเติมน้ำยางธรรมชาติ และ 70 % น้ำหนักโดยปริมาตร เทอเทียรีบิวทิลไฮดรอปเปอร์ออกไซด์ ตามลำดับ ขณะมีการปั่นกวน ทำการปั่นกวนเป็นเวลา 10 นาที แล้วจึงเติม 20 % น้ำหนักโดยปริมาตร ฟรุคโตส ซึ่งใช้เป็น Activator ต่อจากนั้นทำการปั่นกวนเป็นเวลาประมาณ 6 ชั่วโมง จะได้น้ำยางพรีวัลคาไนซ์ตามต้องการ

เก็บน้ำยางพรีวัลคาไนซ์ที่ได้ ริดยาใส่ไว้ในขวดมีจุกปิด เพื่อป้องกันการระเหยของ แอมโมเนีย เพื่อรอการนำไปใช้ต่อไป

## 2. เติมเปอร์ออกไซด์ในรูปอิมัลชัน (16) (Indirect Method)

1) เหมือนกับข้อ 1) ในข้อ 1. หน้า 42.

2) เหมือนกับข้อ 2) ในข้อ 1. หน้า 42. แต่เพิ่ม surfactant คือ 20 % น้ำหนักโดยปริมาตร ของซินเพอร์ออนิก ในน้ำ จำนวน 1 กรัม

3) เหมือนกับข้อ 3) ในข้อ 1. หน้า 43.

4) เหมือนกับข้อ 4) ในข้อ 1. หน้า 43. แต่ก่อนที่จะเติม เทอเทียรีบิวทิลไฮดรอปเปอร์ออกไซด์จะต้องนำมาผสมกับ surfactant ที่เตรียมไว้ และน้ำกลั่น ที่ต้มแล้วเสียก่อน

3.4.3 การศึกษาคุณลักษณะของ Crosslinked Natural Rubber

ก. การวัดขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติชั้นพรีวัลคาไนซ์

ทำเหมือนกับข้อ ค. ในหัวข้อ 3.4.1 หน้า 37.

ข. อัตราการบวมตัว (swelling ratio)

ทำการขึ้นรูปน้ำยางที่ได้ให้เป็นฟิล์ม โดยใช้แม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์

จากนั้น ตัดยางแผ่นที่ได้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสน้ำหนักไม่เกิน 0.5 กรัม นำ

ไปแช่น้ำในเบเกอร์จาน โดยน้ำหนักของน้ำหนักยางในเบเกอร์จานเป็น 1% แช่จนกระทั่งแผ่นยางอืดตัว

จากนั้นนำแผ่นยางที่บวมตัวในเบเกอร์จานมาชั่ง และบันทึกน้ำหนักไว้ แล้วนำมาคำนวณตามสูตร

$$\% \text{ swelling ratio} = \frac{W_t - W_o}{W_o} \times 100 \quad \text{----- (8)}$$

เมื่อ  $W_t$  = น้ำหนักของแผ่นยางหลังแช่เบเกอร์จาน , กรัม

$W_o$  = น้ำหนักของแผ่นยางแห้ง , กรัม

ค. ศึกษาคุณลักษณะทางกายภาพของ Crosslinked Natural Rubber

ทำการขึ้นรูปน้ำยางที่ได้ให้เป็นแผ่นฟิล์ม โดยใช้แม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์

จากนั้นนำใบทดสอบคุณลักษณะทางกายภาพดังนี้

1) การทดสอบความทนทานต่อแรงดึง

ทำเหมือนกับข้อ 1. ของข้อ ง. ในหัวข้อ 3.4.1 หน้า 38.

2) การทดสอบเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด

(%Elongation at break)

ทำเหมือนกับข้อ 2. ของข้อ ง. ในหัวข้อ 3.4.1 หน้า 39.

3.5 เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ (Phase Transfer Technique) :-

น้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลต และน้ำยางพรีวัลคาไนซ์ของน้ำยางธรรมชาติ จะถูกนำมาใช้ในเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ เพื่อเตรียมพลาสติกโพลีสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทกต่อไป

3.5.1 การใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์กับน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลต

แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

ก. เฟสทรานสเฟอร์ของน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตที่มีขนาดอนุภาค ใกล้เคียงกัน (Monodisperse)

1) ชั่งน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตนำมาเติมน้ำ และสไตรีนโมโนเมอร์ ใ้คยให้มีค่าเปอร์เซ็นต์ของยางในสไตรีนตามต้องการ (5% , 7% และ 10%) และให้มีค่า  $f$  ประมาณ 0.3 เมื่อ

$$f = \frac{\text{น้ำหนักของสไตรีนโพลิเมอร์}}{\text{น้ำหนักของสารละลายทั้งหมด}} \quad \text{-----} \quad (9)$$

จะสังเกตเห็นว่าสารละลายที่เตรียมได้แยกเป็น 2 ชั้น ทําการคนด้วย  
 แผงแม่เหล็กที่ความเร็วปานกลาง

2) ทําการไทเทรต ด้วยสารลดแรงตึงผิวชนิดบวก ( Cationic Surfac-  
 tant ) 5 กรัมต่อลิตรของเบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดซิล แอมโมเนียมคลอไรด์ ไทเทรตจนสาร  
 ละลายใสขึ้น (อาจใช้รีดิมโฟสโองดูจะเห็นชัดยิ่งขึ้น) บันทึกปริมาตรของไทแทรนต์ที่ใช้เพื่อนําไปใช้  
 คำนวณค่า CTC (Critical Transfer Concentration) ดังสมการ (1)\*

$$CTC = \frac{V \times C}{10 \times MW \times \%TSC \times m}$$

ข. เฟสทรานสเฟอร์ของน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะไครเลตที่มีขนาดอนุภาค  
ต่างกัน (Polydisperse)

1) ก่อนเฟสทรานสเฟอร์ขนาดของอนุภาคของน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิล  
อะไครเลตมีขนาดต่างกันซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณของ SDS

ทำเหมือนกับ ข้อ ก. แต่จะมีการผสมน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะไคร  
 เลตที่มีขนาดต่างกันเข้าด้วยกัน แล้วจึงนํามาทำเฟสทรานสเฟอร์

2) ก่อนเฟสทรานสเฟอรัขนาดของอนุภาคของน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลตที่มีขนาดใกล้เคียงกันซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณของ EDMA

ทำเหมือนกับ ข้อ ก. แต่จะมีการผสมน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลตที่มีขนาดใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน แล้วจึงนำไปทำเฟสทรานสเฟอรั

ในการวัดขนาดอนุภาคของยางที่บวมขึ้นในชั้นสไตรีน โมโนเมอร์นั้น จะต้องทำดังนี้

1) ใช้ cuvet แก้ว เนื่องจากสไตรีน โมโนเมอร์ สามารถละลาย cuvet ที่เป็นพลาสติกได้

2) ต้องรู้ค่า viscosity และ refractive index ของสไตรีน โมโนเมอร์ เพื่อนำไปใส่เป็นค่า input data ก่อนทำการวัด

2.1) refractive index

สามารถหาค่า refractive index ของสไตรีน โมโนเมอร์ ได้จาก MERK INDEX ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.546

2.2) viscosity

ทำการหาค่า viscosity ของสไตรีน โมโนเมอร์ โดยใช้ Ostwald Viscometer\* ได้ค่า viscosity เท่ากับ 0.0069 Poise

\* ดูภาคผนวก ก.

หลังจากการทำเพสทรานสเฟอร์ของทั้งกรณี ก. และ ข. แล้ว จะนำชิ้นของสไตรีนโรมเมอร์ที่มีอนุภาคของยางกระจายอยู่ นำไปวัดขนาดอนุภาคของยางที่บวมขึ้นโดยใช้เครื่อง COULTER MODEL N4-MD เพื่อนำมาหาอัตราการบวมตัว ดังสมการ (2)\*

$$\text{อัตราการบวมตัว} = \left( \frac{\rho}{\rho_0} \right)^3$$

### 3.5.2 การใช้เทคนิคเพสทรานสเฟอร์กับน้ำยางธรรมชาติ

ทำเหมือนกับ ข้อ ก. ในหัวข้อ 3.5.1 แต่เปลี่ยนเป็นใช้น้ำยางธรรมชาติแทนน้ำยางสังเคราะห์พลีบิวทิลอะโครเลต และให้ค่าเปอร์เซ็นต์ของยางธรรมชาติในสไตรีนเป็น 1.66 %

หมายเหตุ : ทำเฉพาะน้ำยางธรรมชาติที่ผ่านการทำเพรีวัลคาไนเซชันชนิด Peroxide Prevulcanisation แบบเติมโรดโดยตรง (Direct Method)

3.6 การเตรียมพลาสติกโพลีไสตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) โดยวิธี Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation

หลังจากการทำอิมัลชันโพลีเมอร์เชนซ์ของน้ำยางพอลิไอโซพรีนและคาร์บอเนต และการทำพรีโวลคาไนซ์ของน้ำยางธรรมชาติ จากนั้นน้ำยางที่ถูกเตรียมขึ้นทั้งสองชนิดจะถูกนำมาใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์เพื่อที่จะทรานสเฟอร์น้ำยางที่อยู่บนชั้นน้ำให้ไปอยู่บนชั้นโพลีไสตรีน โบรมิเนออร์ ต่อจากนั้นจะนำชั้นของโพลีไสตรีน โบรมิเนออร์ที่มียางกระจายอยู่ มาเตรียมพลาสติกโพลีไสตรีนเหนียวทนแรงกระแทก โดยวิธี Bulk Polymerisation ดังนี้

1) ใช้หลอดหยดที่แห้งดูดชั้นของโพลีไสตรีน โบรมิเนออร์ ที่มียางกระจายอยู่ใส่ลงในปิแกเจอร์จนได้ปริมาณเท่าที่ต้องการ

2) ใส่เบนโซอิลเปอร์ออกไซด์ จำนวน 1 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก ของสารที่ดูดได้ในข้อ 1) ค่อย ๆ คนให้เบนโซอิลเปอร์ออกไซด์ละลายหมด

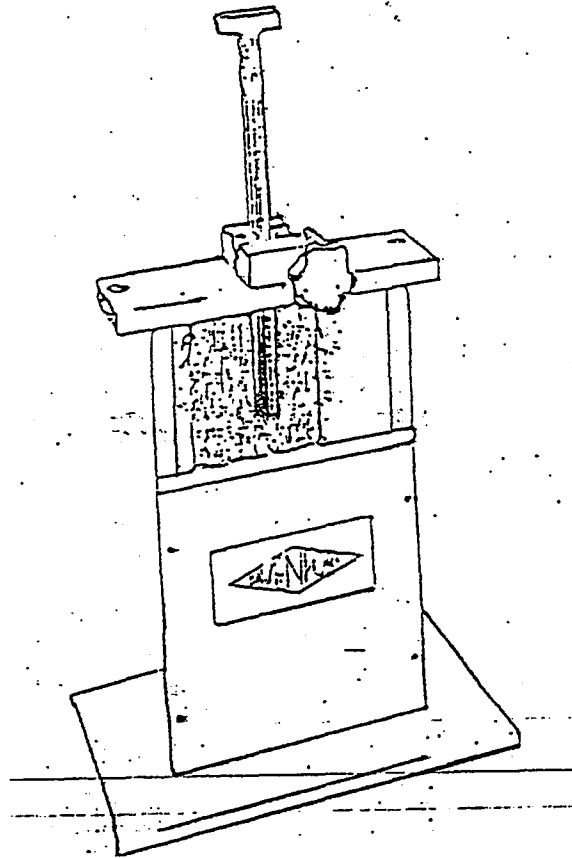
3) เทลงใส่แม่พิมพ์เหล็กที่เตรียมไว้ ปิดฝาให้แน่นป้องกันโพลีไสตรีนระเหย จากนั้นนำไปอบที่อุณหภูมิประมาณ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 14-16 ชั่วโมง

4) นำแท่งตัวอย่างที่หล่อได้ออกจากแม่พิมพ์ แล้วนำไปดูดเอาโพลีไสตรีนที่เหลืออยู่ออกโดยใช้เครื่อง Suction

3.7 การทดสอบคุณสมบัติของพลาสติกโพลีเอทรีนเหนียวทนแรงกระแทก :-

หลังจากได้แท่งตัวอย่างของพลาสติกโพลีเอทรีนเหนียวทนแรงกระแทก จะนำไปทดสอบคุณสมบัติการทนต่อแรงกระแทก (Impact Strength)

แท่งตัวอย่างที่จะนำมาทดสอบ Impact Strength จะต้องถูกเก็บที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 24 ชั่วโมง จากนั้นนำแท่งตัวอย่างมาทำ Notch ด้วยเครื่อง Notch Cutting Apparatus (DAVENPORT) ดังรูป 3.2

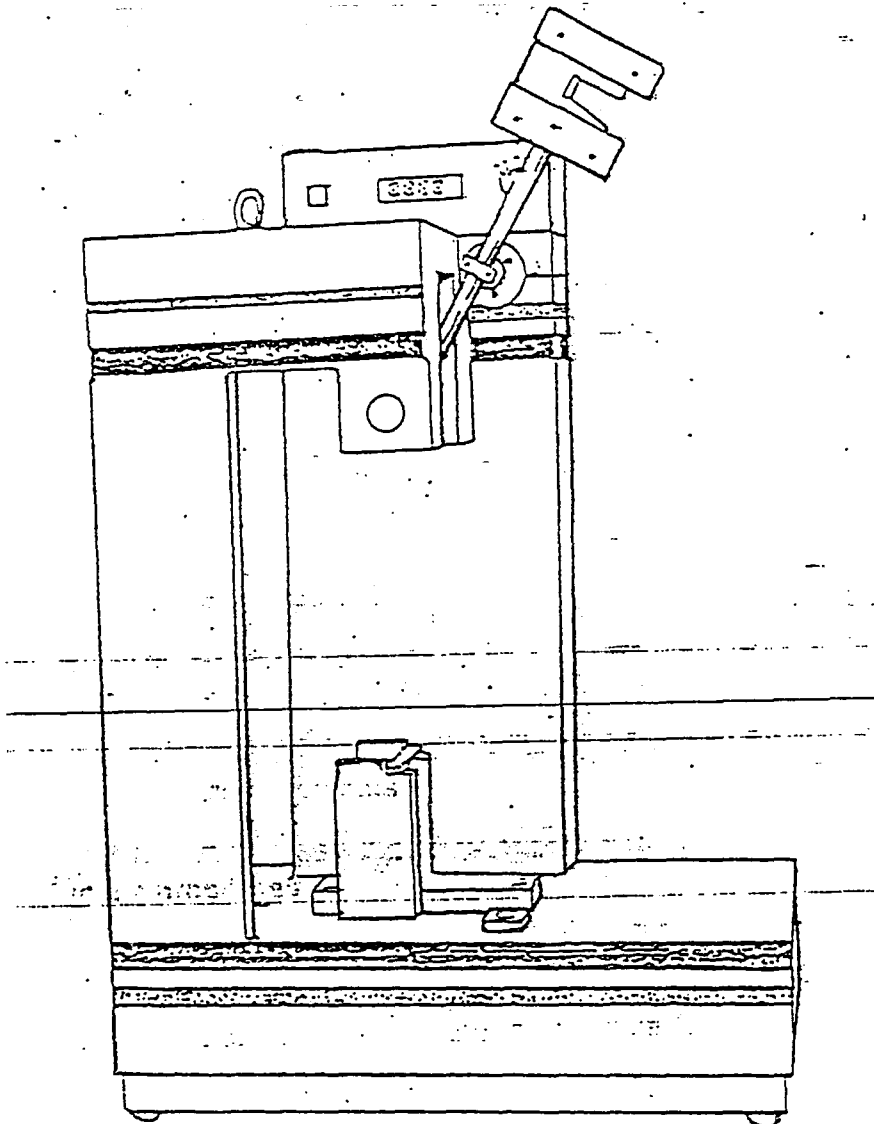


รูปที่ 3.2 Notch Cutting Apparatus

ก. การ Notch แต่งตัวอย่างด้วยเครื่อง Notch Cutting Apparatus

- 1) วางแต่งตัวอย่างที่ช่องวาง แล้วยึดให้แน่น
- 2) วางแต่ง Cutting ใ้ด้านหลังคมซึ่งลง
- 3) กดแต่ง Cutting ใ้ผ่านแต่งตัวอย่าง จะได้แต่งตัวอย่างที่มี Notch ตาม

ต้องการ



รูปที่ 3.3 Impact Tester

ข. การทดสอบด้วยเครื่อง Impact Tester

แต่งตั้งอย่างหลังจากผ่านการ Notch แล้ว นำมาทดสอบ Impact Strength ด้วยเครื่อง Impact Tester (CEAST) ดังรูปที่ 3.3

ซึ่งทำการทดสอบดังนี้

- 1) set blank ให้มีค่าเท่ากับศูนย์
- 2) เช็คค้อน 2 จูล โดยชี้แท่ง Impact ที่ยังไม่ Notch
- 3) set blank อีกครั้ง แล้วจดค่าเพื่อนำไว้หักออกจากค่าของชิ้นทดสอบที่อ่านได้จากเครื่อง
- 4) วัดค่า impact ของชิ้นทดสอบที่ได้ Notch ไว้แล้ว ทำการบันทึกค่าที่ได้
- 5) นำชิ้นงานที่แตกแล้ว มาวัดความหนา และความกว้าง บริเวณรอยแตกประมาณ 3 จุด โดยใช้ Vernier Caliper แล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณหาพื้นที่ภาคตัดขวางเฉลี่ยของชิ้นทดสอบ
- 6) นำค่า impact ของชิ้นทดสอบที่อ่านได้จากเครื่อง และค่าพื้นที่ภาคตัดขวางเฉลี่ย มาคำนวณค่า Impact Strength ดังสมการ (10)

$$\text{Impact Strength} = \frac{\text{ค่าที่อ่านได้} \times 10^3}{\text{พื้นที่ภาคตัดขวางเฉลี่ยของชิ้นทดสอบ}} \quad \text{-----} \quad (10)$$

(kJ/mm<sup>2</sup>)

## บทที่ 4

### ผลการวิจัยและวิจารณ์

#### 4.1 คุณลักษณะของน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะครีเลต :-

##### 4.1.1 คุณลักษณะของน้ำยางพอลิบิวทิลอะครีเลตที่เตรียมโดยเปลี่ยนแปลงปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต (EDMA)

##### ก) ปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC)

ปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC) ของน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะครีเลตที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต (EDMA) และให้ปริมาณสารลดแรงตึงผิวโซเดียมโรตเตซิลซัลเฟต (SDS) คงที่ ที่ 2.57 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก แสดงดังตารางที่ 4.1

##### ข) ขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะครีเลตที่สังเคราะห์ได้โดยเปลี่ยนแปลงปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต (EDMA)

เมื่อนำน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะครีเลตไปวัดขนาดอนุภาค โดยเครื่อง Submicron Particle Analyzer (COULTER N4-MD) โดยใช้ค่า

Viscosity ของน้ำ = 0.0039 Poise

Refractive Index ของน้ำ = 1.333

ทำการวัดที่มุม 90°

ได้ค่าดังแสดงในตารางที่ 4.2

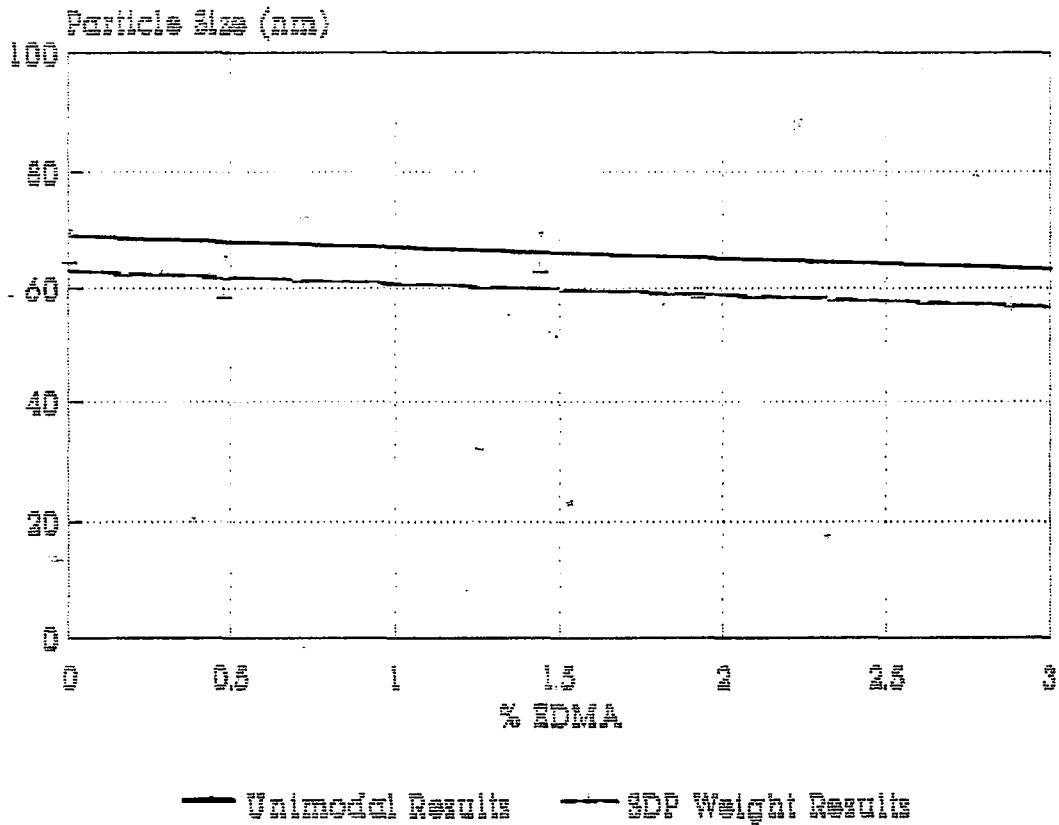
ตารางที่ 4.1 แสดงส่วนประกอบของน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตชนิดต่างๆและ ปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตที่เตรียมโดย การเปลี่ยนแปลงปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาไครเลต

รหัส น้ำยางสังเคราะห์	องค์ประกอบในน้ำยางสังเคราะห์					ปริมาณของแข็ง ทั้งหมด (%TSC)
	น้ำกลั่นที่ ต้มแล้ว (กรัม)	Butyl acrylate monomer (กรัม)	EDMA (% w/w of monomer)	SDS (% w/w of monomer)	K <sub>2</sub> S <sub>2</sub> O <sub>8</sub> (กรัม)	
0 % EDMA	448	52.00	0	2.57	0.60	10.33
0.48 % EDMA	448	51.75	0.48	2.57	0.60	10.73
1.44 % EDMA	448	51.25	1.44	2.57	0.60	10.65
1.92 % EDMA	448	51.00	1.92	2.57	0.60	10.38
2.88 % EDMA	448	50.50	2.88	2.57	0.60	10.31

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวัดขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์โพลีบิวทีลอะไครเลต  
ที่สังเคราะห์ได้

รหัส น้ำยาง สังเคราะห์	ขนาดอนุภาคโดยเฉลี่ย (นาโนเมตร)								
	Unimodal Results				SDP Weight Results				
	ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3	เฉลี่ย	ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3	เฉลี่ย	
0 % EDMA	69.9	69.1	-	69.5 ± 0.6	64.4	64.2	-	64.3± 0.4	
0.48 % EDMA	66.0	64.1	64.8	65.0 ± 1.0	60.3	57.3	57.9	58.5± 1.6	
1.44 % EDMA	69.9	68.5	68.0	68.8 ± 1.0	61.4	62.4	64.9	62.9± 1.8	
1.92 % EDMA	64.3	64.9	65.6	64.9 ± 0.7	58.3	58.2	58.3	58.3± 0.1	
2.88 % EDMA	62.6	62.7	62.6	62.6 ± 0.1	57.2	56.3	56.5	56.7± 0.5	

จากผลการทดลอง ดังตารางที่ 4.2 ขนาดของอนุภาคซึ่งมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารเชื่อมโยงเอชิลีนไกลคอลอะครีเลต (EDMA) สามารถนำมาเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังรูป 4.1



รูปที่ 4.1 กราฟแสดงผลของปริมาณสารเชื่อมร้อย EDMA ที่มีต่อขนาดอนุภาคของยาง

#### วิจารณ์ผลการทดลอง

จากตาราง 4.1 และ ตาราง 4.2 จะเห็นว่าน้ำยางสังเคราะห์พอลิบิวทิลอะครีเลต ที่เตรียมได้โดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต นั้นมีปริมาณของแข็งทั้งหมดใกล้เคียงกันในทุก Batch เนื่องจากใช้ส่วนผสมในสูตรมีค่าเช่นเดียวกัน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลของการวัดขนาดของอนุภาคพบว่าอนุภาคของลาเท็กซ์ที่เตรียมได้มีขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ผลการทดลองสอดคล้องกับค่าทางทฤษฎีที่อธิบายว่า ขนาดของอนุภาคถูกกำหนดโดยปริมาณสารลดแรงตึงผิวแต่ไม่ขึ้นกับปริมาณสารเชื่อมร้อยเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต

4.1.2 คุณลักษณะของน้ำยางวัลลีปิวิทิลอะไครเลตที่เตรียมโดยเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิวโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต (SDS)

ก) ปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC)

ปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC) ของน้ำยางสังเคราะห์วัลลีปิวิทิลอะไครเลตที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิวโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต (SDS) และให้ปริมาณสารเชื่อมร้อยเอริซีนไกลคอลลิตเมทาไครเลต (EDMA) คงที่ ที่ 2.88 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก แสดงดังตารางที่ 4.3

ข) ขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์วัลลีปิวิทิลอะไครเลตที่สังเคราะห์ได้โดยเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิวโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต (SDS)

เมื่อนำน้ำยางสังเคราะห์วัลลีปิวิทิลอะไครเลต ไปวัดขนาดอนุภาคโดยเครื่อง Submicron Particle Analyzer (COULTER N4-MD) โดยใช้ค่า

Viscosity ของน้ำ = 0.0089 Poise

Refractive Index ของน้ำ = 1.333

ทำการวัดที่มุม 90°

ได้ค่าดังแสดงในตารางที่ 4.4

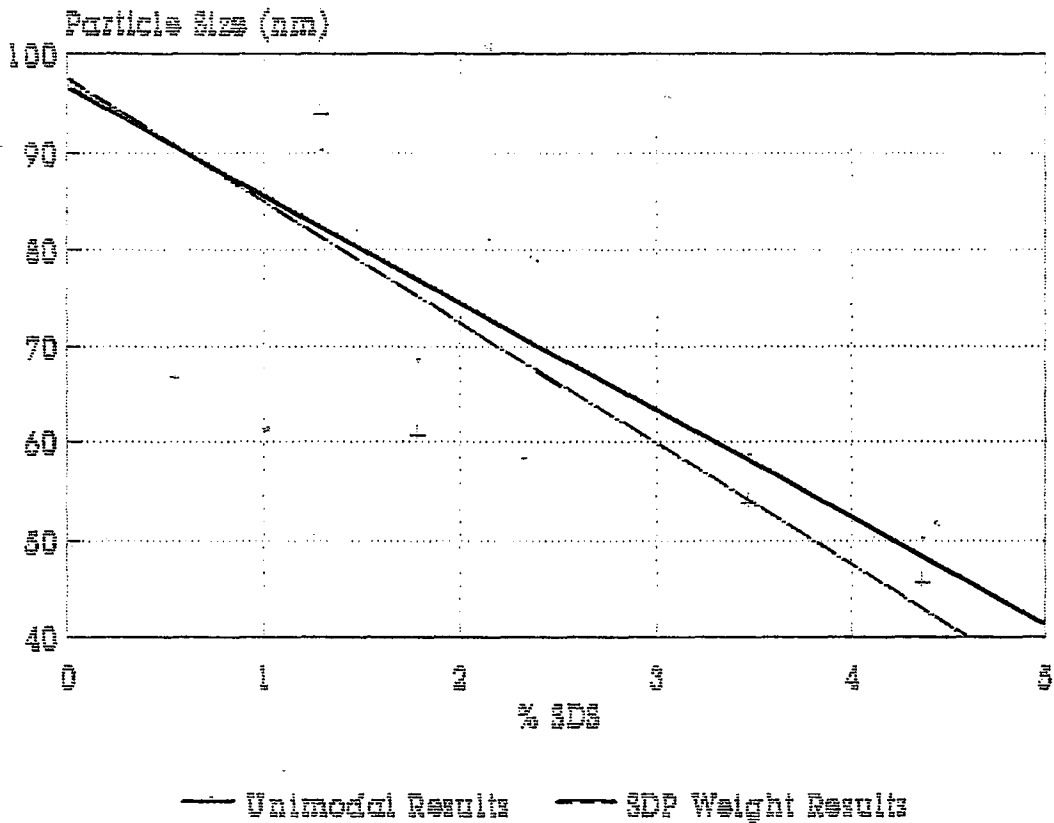
ตารางที่ 4.3 แสดงส่วนประกอบของน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตรหัสต่างๆและปริมาณของแข็งทั้งหมดในน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตที่เตรียมโดย การเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิวโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต (SDS)

รหัส น้ำยางสังเคราะห์	องค์ประกอบในน้ำยางสังเคราะห์					ปริมาณของแข็ง ทั้งหมด (%TSC)
	น้ำกลั่นที่ ต้มแล้ว (กรัม)	Butyl acrylate monomer (กรัม)	EDMA (% w/w of monomer)	SDS (% w/w of monomer)	K <sub>2</sub> S <sub>2</sub> O <sub>8</sub> (กรัม)	
1.29 % SDS	448	50.50	2.88	1.29	0.60	9.30
1.78 % SDS	448	50.50	2.88	1.78	0.60	8.92
3.47 % SDS	448	50.50	2.88	3.47	0.60	10.73
4.36 % SDS	448	50.50	2.88	4.36	0.60	10.73

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวัดขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์ที่ผลิตโดยโพลีเอทิลีนที่สังเคราะห์ได้

รหัส น้ำยาง สังเคราะห์	ขนาดอนุภาคโดยเฉลี่ย (นาโนเมตร)							
	Unimodal Results				SDP Weight Results			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	เฉลี่ย
1.29 % SDS	94.5	95.4	95.2	90.0 ±0.5	94.1	92.8	94.2	93.7 ±0.8
1.78 % SDS	67.7	68.4	69.0	68.4 ±0.7	60.0	61.1	61.6	60.9 ±0.8
3.47 % SDS	57.8	58.8	58.8	58.5 ±0.6	54.4	54.8	52.6	53.9 ±1.2
4.36 % SDS	49.1	50.1	49.9	49.7 ±0.5	46.6	42.4	47.5	45.5 ±2.7

จากตารางที่ 4.4 แสดงขนาดของอนุภาคซึ่งมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิว (SDS) สามารถนำมาเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังรูป 4.2



รูปที่ 4.2 กราฟแสดงผลของปริมาณอิมัลซิไฟเออร์ SDS ที่มีผลต่อขนาดของอนุภาคยาง  
วิจารณ์ผลการทดลอง

จากตาราง 4.3 และ ตาราง 4.4 จะเห็นว่าน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลต ที่เตรียมได้โดยการนำปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลตคงที่ที่ 2.88 % EDMA นั้น มีปริมาณของแข็งทั้งหมดใกล้เคียงกันในทุก Batch เนื่องจากใช้ส่วนผสมในสูตรมีค่าเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลของการวัดขนาดของอนุภาค พบว่าอนุภาคของลาเท็กซ์ที่เตรียมได้มีขนาดต่างกัน ทั้งนี้ผลการทดลองสอดคล้องกับค่าทางทฤษฎีที่อธิบายว่า เมื่อปริมาณของสารลดแรงดึงผิวชนิดยรมเดซิลซัลเฟตเพิ่มขึ้น อนุภาคของยางสังเคราะห์ที่ได้มีขนาดเล็กลง ซึ่งจะเห็นได้ว่าขนาดของอนุภาคยางสังเคราะห์สูตร 4.36 % SDS มีขนาดเล็กกว่าสูตร 3.47 % SDS, 1.75 % SDS และ 1.25 % SDS ตามลำดับ

4.2 คุณลักษณะทั่วไปของน้ำยางธรรมชาติ

4.2.1) ปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC)

จากการหาน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมเนียดำ มาหาปริมาณของแข็งทั้งหมด ได้ผลการทดลองดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC) ของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมเนียดำ

ครั้งที่	น้ำหนักลาเทกซ์ก่อนอบ (กรัม)	น้ำหนักหลังอบ (กรัม)	ปริมาณของแข็งทั้งหมด (%TSC)
1	4.70	2.90	61.70
2	11.50	7.00	60.86
3	2.40	1.50	62.50
		เฉลี่ย	61.69 ± 0.82

4.2.2) ปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC)

ผลของการหาปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมเนียดำ ได้แสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรัมเนี่ยตา

ครั้งที่	น้ำหนักลาเทกซ์ก่อนอบ (กรัม)	น้ำหนักหลังอบ (กรัม)	ปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC)
1	9.40	5.60	59.57
2	5.90	3.50	59.32
3	7.10	4.20	59.15
		เฉลี่ย	$59.35 \pm 0.21$

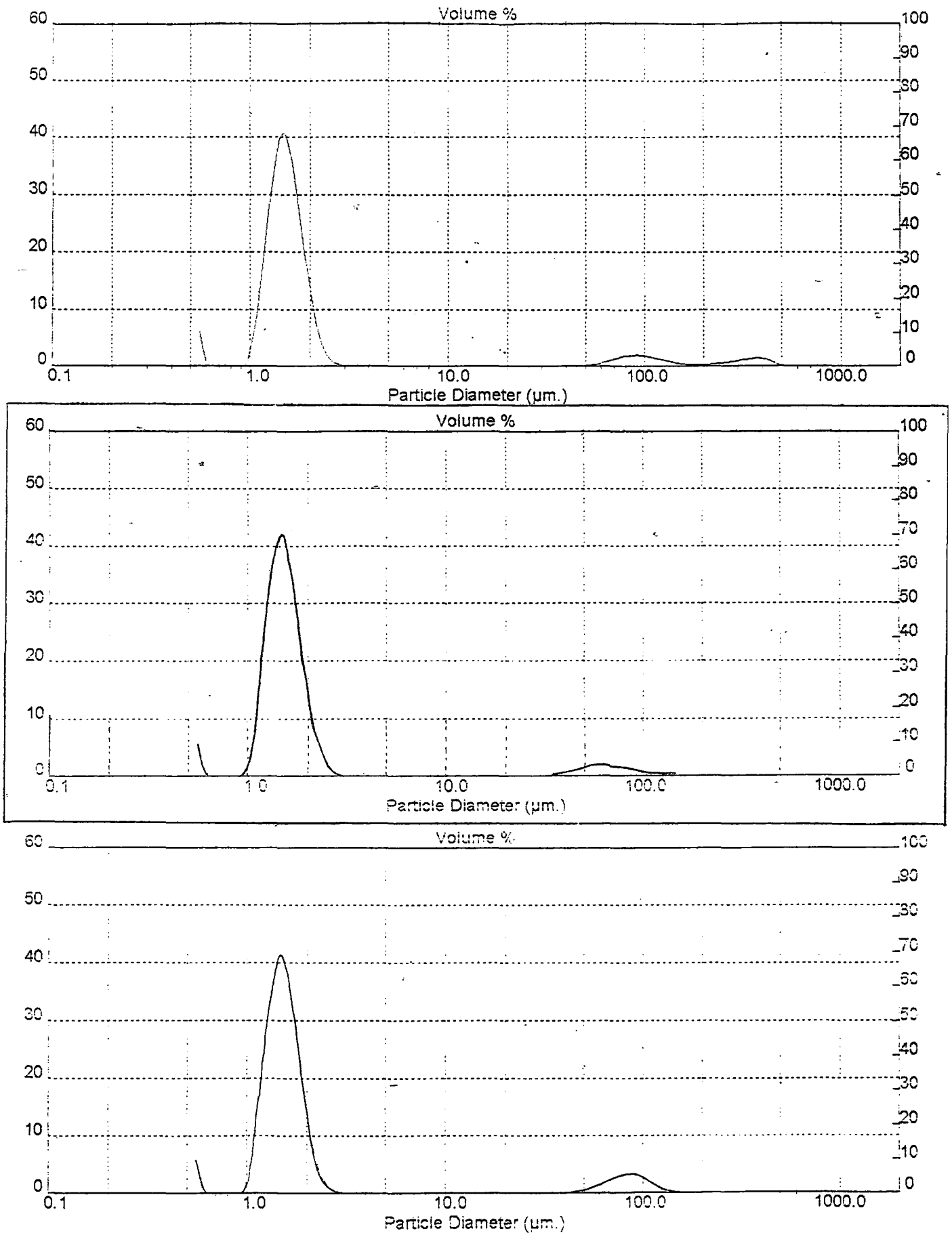
#### 4.2.3) ขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติ

ผลของการวัดขนาดอนุภาคโดยใช้เครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X

แสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติชนิดแอมรมเนี่ยได้จากเครื่องวัด  
ขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X ที่ใช้ในโรงงาน

ครั้งที่	ขนาดของอนุภาค ( $\mu\text{m}$ )
1	1.54
2	1.53
3	1.53
เฉลี่ย	$1.53 \pm 0.01$



รูปที่ 4.3 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของยางธรรมชาติ ในการวัดครั้งที่ 1 , 2 และ 3

(บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X

วิจารณ์ผลการทดลอง

น้ำยางธรรมชาติที่ใช้ในการทดลองนี้ ได้ทำการทดสอบหาปริมาณของแข็งทั้งหมดได้เท่ากับ 61.69 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก ปริมาณเนื้อยางแห้งเท่ากับ 59.49 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก และเมื่อทำการวัดขนาดอนุภาคโดยใช้เครื่อง MASTERSIZER-X จะพบว่ายางธรรมชาติมีขนาดเท่ากับ  $1.53 \mu\text{m}$  ซึ่งผลการทดลองเป็นไปตามคุณลักษณะของน้ำยางธรรมชาติที่มีการศึกษาไว้

4.3 คุณลักษณะทางกายภาพของน้ำยางธรรมชาติ

4.3.1 ความทนทานต่อแรงดึง และค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด

จากการทดสอบโดยใช้เครื่องวัด Tensile รุ่น SHIMADZU AUTOGRAPH S-100 และคำนวณค่าความทนทานต่อแรงดึง และค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด โดยใช้สมการที่ (4),(5) ในหน้าที่ 38 , 39 ได้ค่าต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความทนทานต่อแรงดึง และค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด  
ของยางธรรมชาติ

ครั้งที่	ความทนทานต่อแรงดึง Tensile Strength (kg/mm <sup>2</sup> )	เปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด % Elongation at Break (%)
1	0.233	1680
2	0.173	1410
3	0.210	1820
4	0.234	1720
5	0.221	1660
เฉลี่ย	$0.214 \pm 0.03$	$1658 \pm 152$

## วิจารณ์ผลการทดลอง

น้ำยางธรรมชาติที่ใช้ในการทดลองนี้ มีความทนทานต่อแรงดึงเท่ากับ 0.214 กิโลกรัมต่อตารางมิลลิเมตร และมีค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด เท่ากับ 1658 % ซึ่งจากค่าที่ได้ทำให้เห็นว่ายางธรรมชาติน่าจะใช้ได้ดีในการเพิ่มคุณสมบัติความทนต่อแรงกระแทก และค่าที่ได้นี้สอดคล้องกับคุณลักษณะของยางธรรมชาติที่มีการศึกษาทั่วไป

### 4.4 คุณลักษณะของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์

#### 4.4.1 การตรวจสอบโครงสร้างเบื้องต้นของน้ำยางธรรมชาติ พรีวัลคาไนซ์

จากการทำพรีวัลคาไนซ์น้ำยางธรรมชาติทั้ง 3 วิธี คือ

1. ซัลเฟอร์พรีวัลคาไนซ์ เซชัน
2. เปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนซ์ เซชัน แบบเติมเปอร์ออกไซด์โดยตรง
3. เปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนซ์ เซชัน แบบเติมเปอร์ออกไซด์ในรูปอิมัลชัน

ได้นำมาหาค่าอัตราการบวมตัวของแผ่นยางที่ได้จากการนำเอาน้ำยางธรรมชาติที่ทำการพรีวัลคาไนซ์ทั้ง 3 แบบ เพื่อตรวจสอบการเกิดวัลคาไนซ์ของยางธรรมชาติ

อัตราการบวมตัวของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์ทั้ง 3 ชนิด แสดงดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราการบวมตัวของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์ทั้ง 3 ชนิด

แผนยางที่ได้จาก น้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์			
	Sulphur	Peroxide Direct Method	Peroxide Emulsion
อัตราการบวมตัว (Swelling Ratio) (%)	3106	1445	1325

#### วิจารณ์ผลการทดลอง

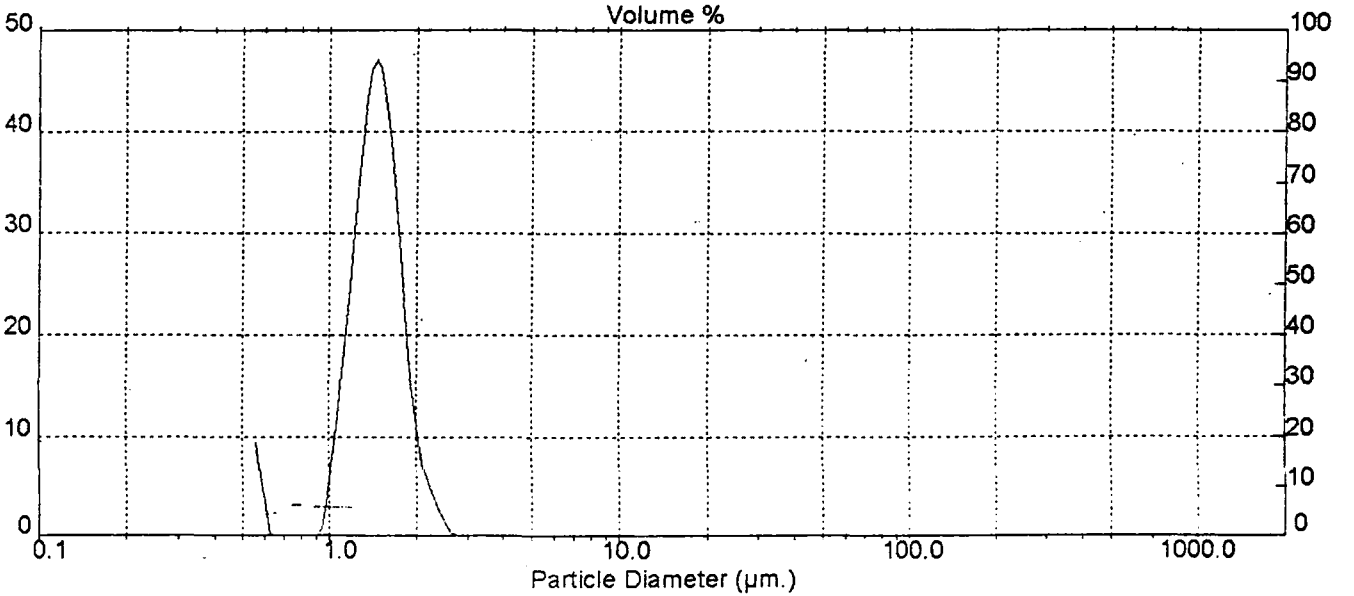
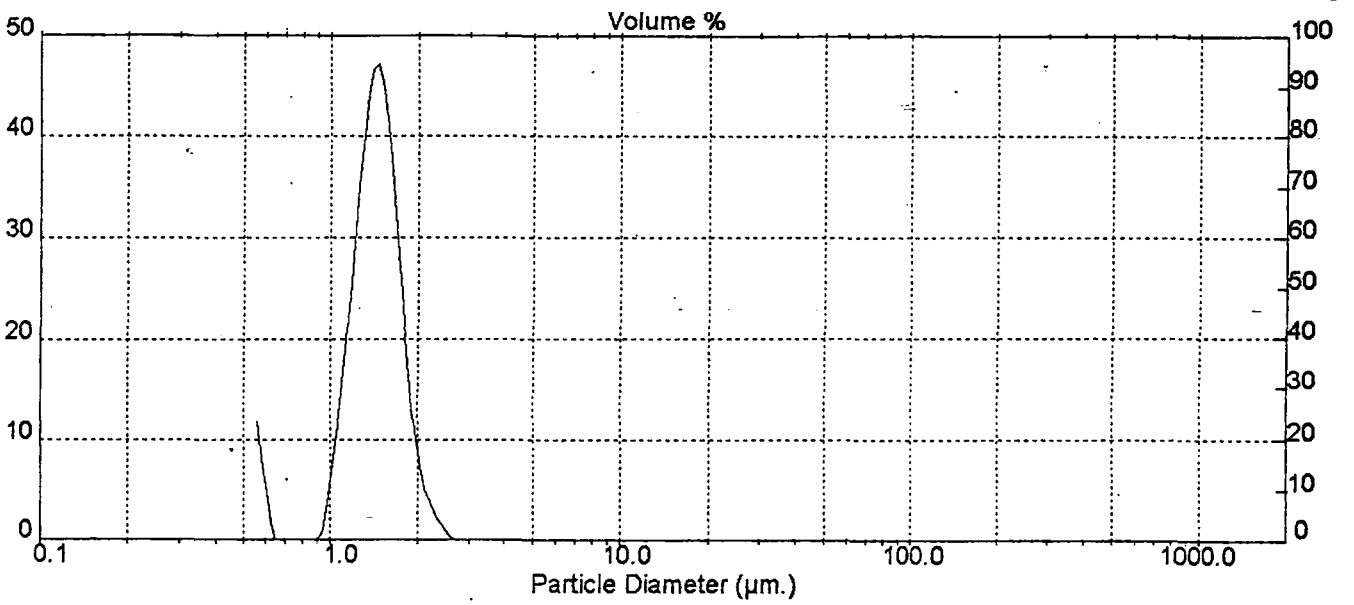
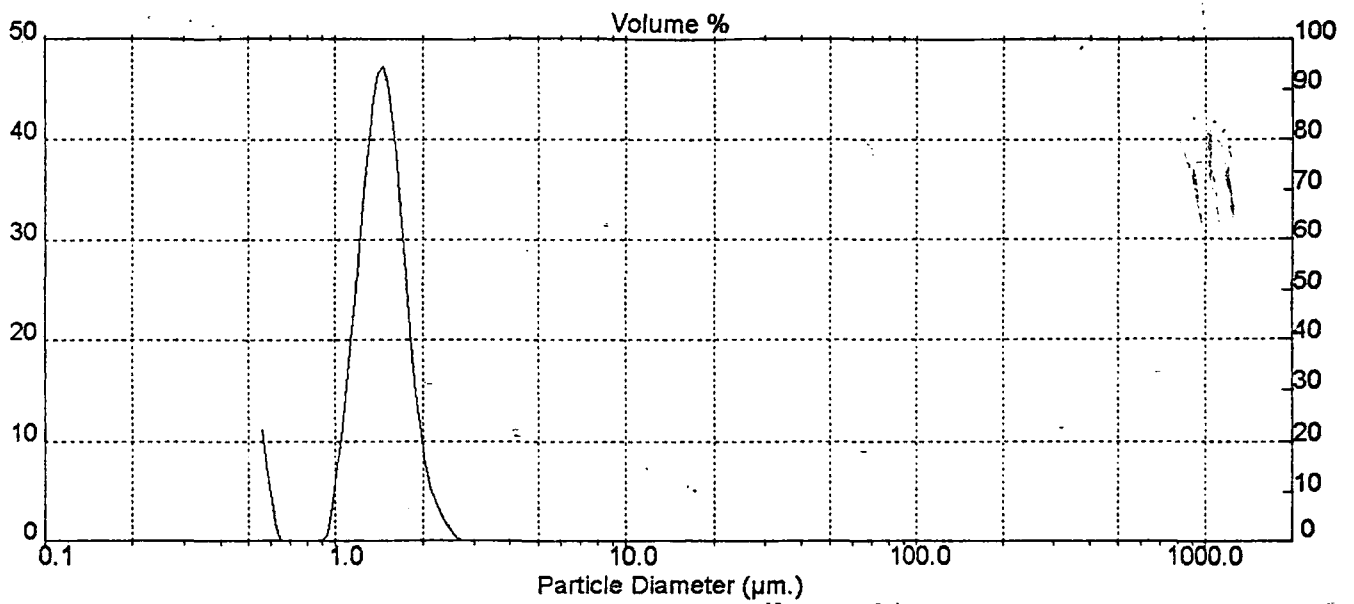
จากตารางพบว่า ลากเท็กซ์ที่เตรียมได้มีโครงสร้างเป็นร่างแหจริง เนื่องจากไม่ละลายใน  
 วัสดุอื่น แต่สามารถบวมตัวโดยมีอัตราการบวมตัวแตกต่างกัน โดยน้ำยางธรรมชาติที่พรีวัลคาไนซ์  
 โดยเปอร์ออกไซด์ จะมีความหนาแน่นของการเชื่อมเรียง (Crosslink Density) มากกว่าน้ำ  
 ยางธรรมชาติที่พรีวัลคาไนซ์โดยซัลเฟอร์

4.4.2) ขนาดอนุภาคของน้ำยางพรีวัลคาไนซ์

ทำการวัดโดยใช้เครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X จะได้ค่าขนาดอนุภาคน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์ ดังแสดงในตารางที่ 4.10 และกราฟที่ 4.5 . 4.6 และ 4.7

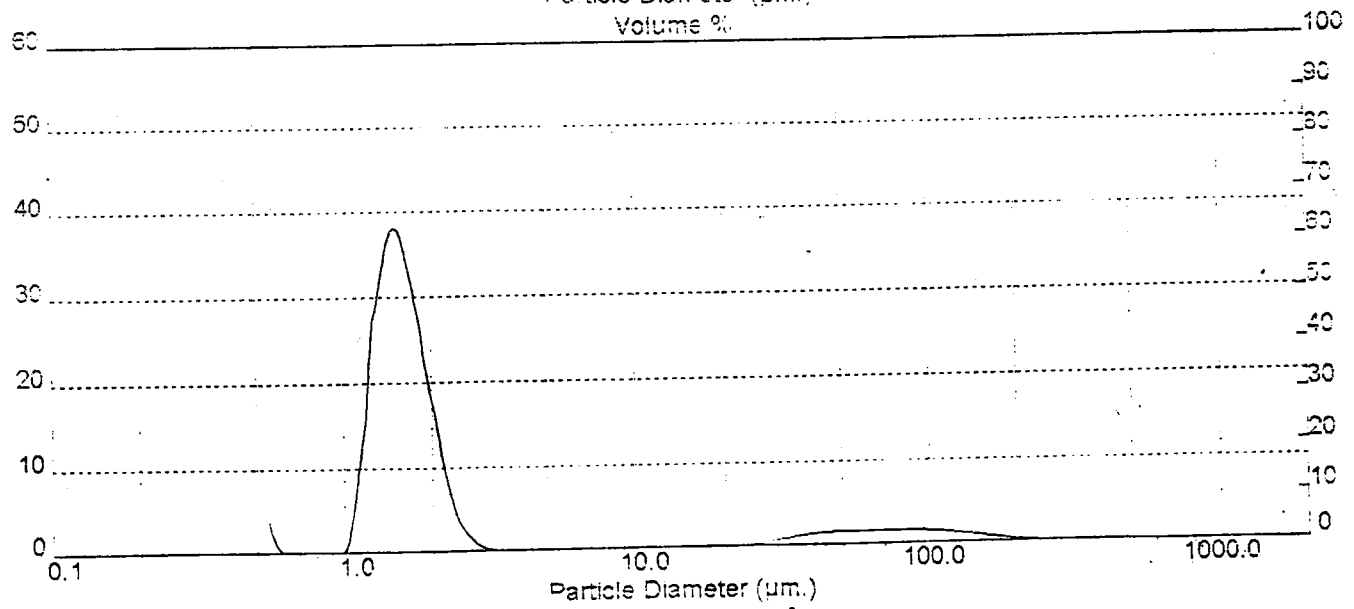
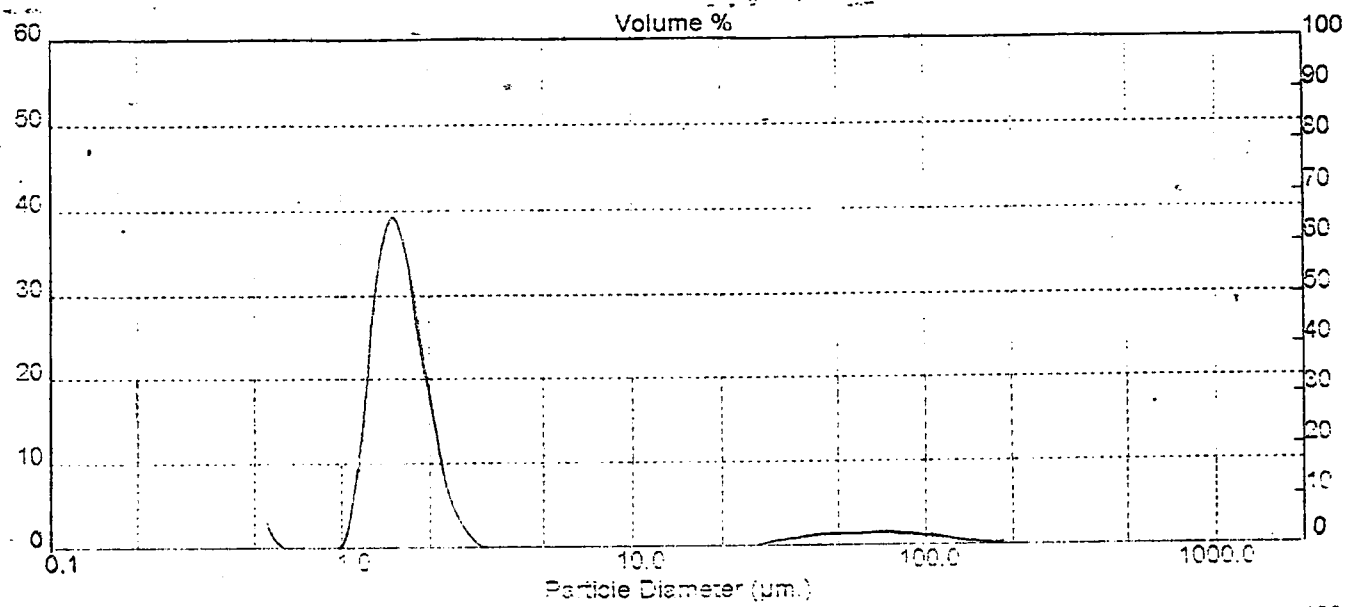
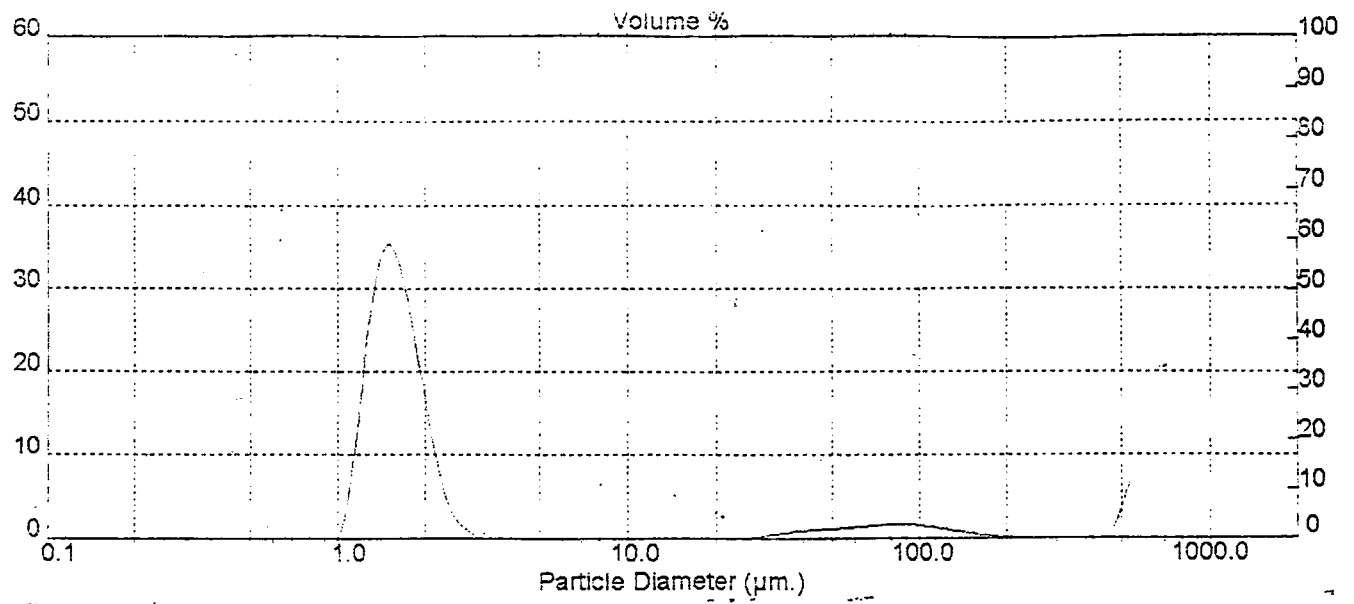
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าขนาดอนุภาคของน้ำยางธรรมชาติพรีวัลคาไนซ์ทั้ง 3 ชนิด

ครั้งที่	ขนาดอนุภาคของน้ำยางพรีวัลคาไนซ์( $\mu\text{m}$ )		
	Sulphur	Peroxide Direct Method	Peroxide Emulsion
1	1.43	1.65	1.44
2	1.43	1.59	1.42
3	1.46	1.61	1.41
เฉลี่ย	$1.44 \pm 0.02$	$1.62 \pm 0.03$	$1.42 \pm 0.02$



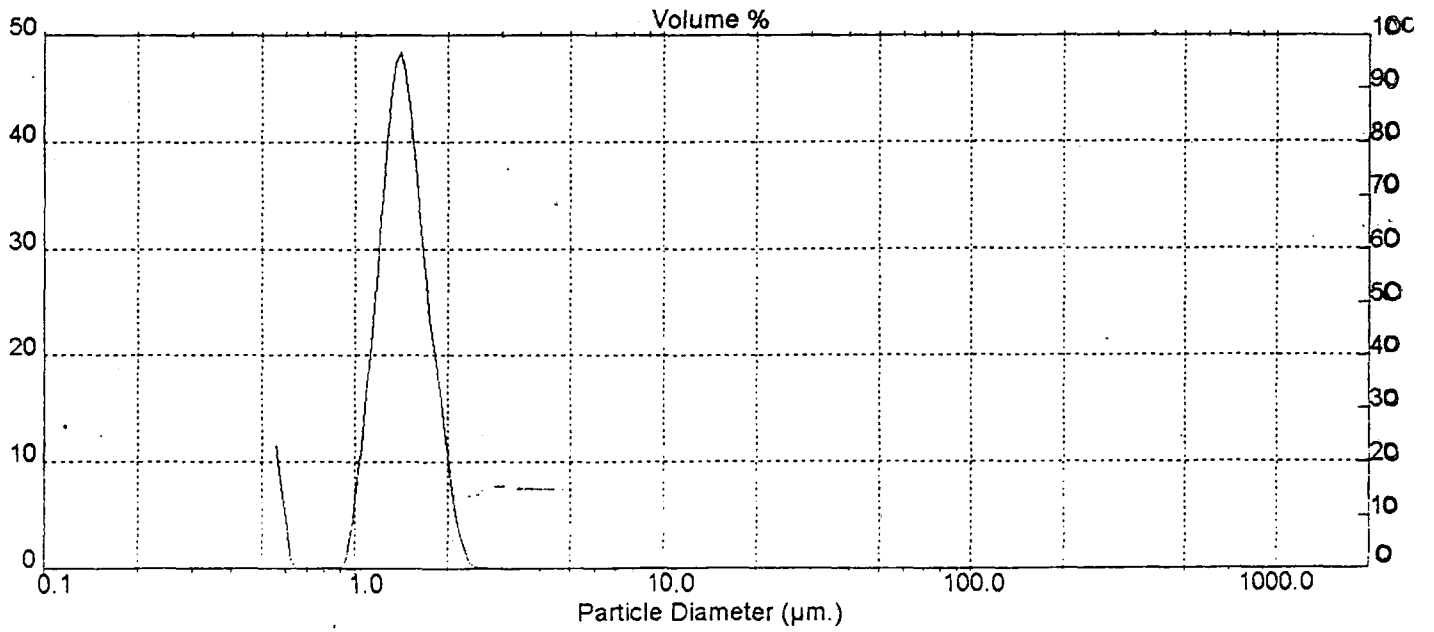
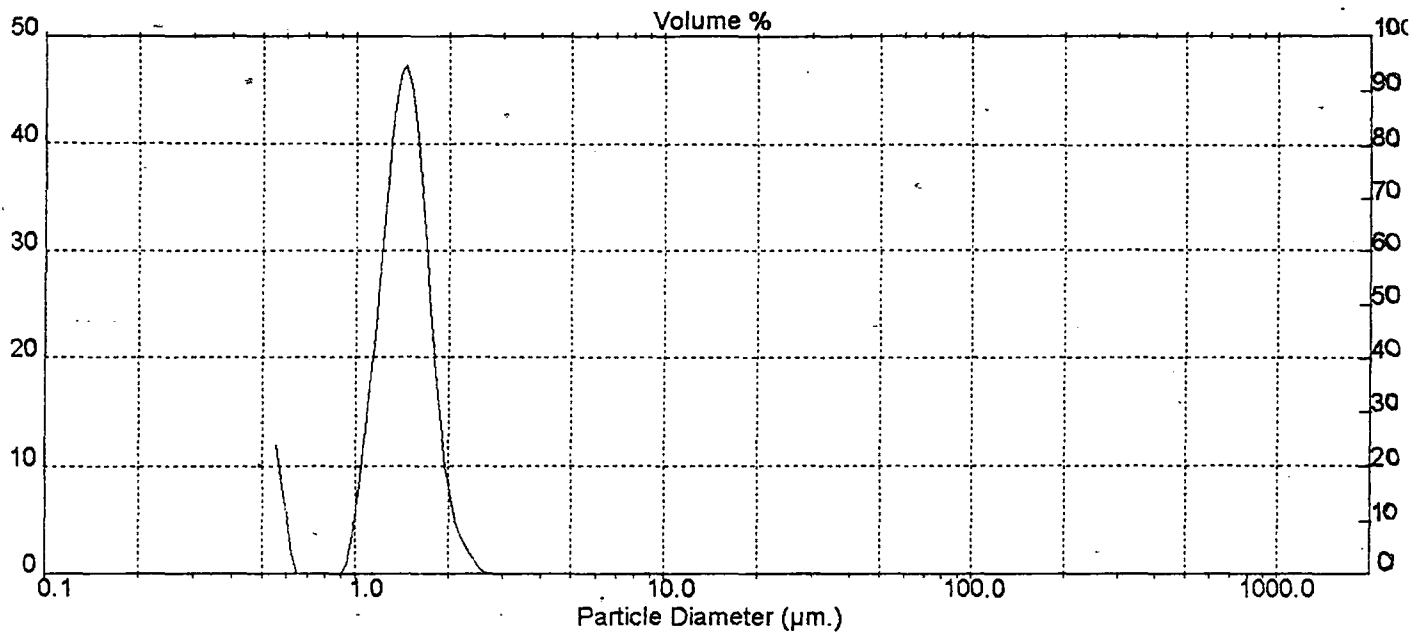
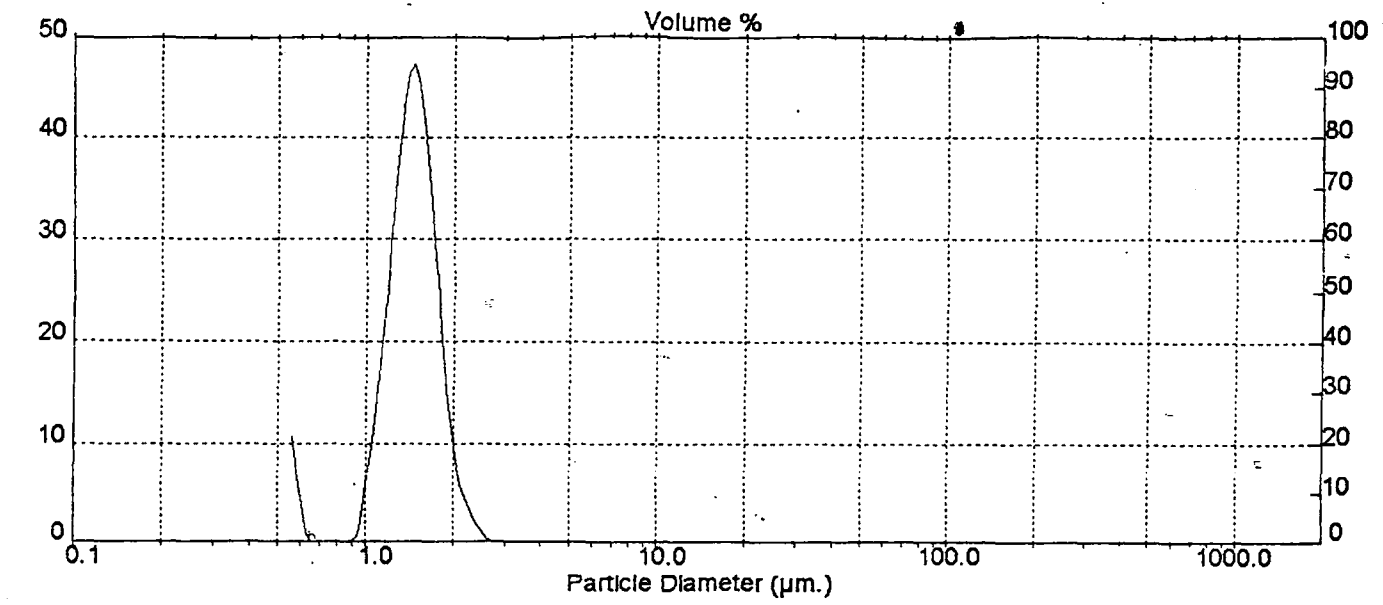
รูปที่ 4.4 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางขี้เลื่อยที่รีดคาน้ำใน การวัดครั้งที่ 1 . 2

และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X



รูปที่ 4.5 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางเปอร์ออกไซด์หรือวัลคาไนซ์ ในการวัดครั้งที่ 1, 2,

และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค MASTERSIZER-X



รูปที่ 4.6 กราฟแสดงขนาดอนุภาคของน้ำยางเบอร์ออกไซดอีมีลชันเฟรีวัลคาไนซ์ ในการ  
วัดครั้งที่ 1.2 และ 3 (บนลงล่าง) จากเครื่องวัดขนาดอนุภาค

MASTERSIZER-X

วิจารณ์ผลการทดลอง

นี้ยางธรรมชาติที่พรีวัลคาไนซ์โดยใช้ซัลเฟอร์และเปอร์ออกไซด์โดยวิธีอิมัลชัน จะมีขนาดอนุภาคพอกัน เพราะว่าใช้ในรูปอิมัลชันเหมือนกัน จึงคาดว่าขนาดอนุภาคจะไม่มีถาวรบวมตัว จึงทำให้ขนาดอนุภาคของยางไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับขนาดเดิมก่อนการทำพรีวัลคาไนซ์

แต่เมื่อใช้วิธีพรีวัลคาไนซ์โดยวิธี Direct Method อาจมีการบวมตัว จึงทำให้อนุภาคที่ได้มีขนาดเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

4.4.3) ผลการศึกษาลักษณะทางกายภาพของ Crosslinked Natural Rubber

4.4.3.1 ผลการทดสอบความทนทานต่อแรงดึงและการทดสอบเปอร์เซ็นต์การ

ยืด ณ จุดขาด (% Elongation at Break)

ทั้งค่าความทนทานต่อแรงดึง และค่าเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาดที่คำนวณได้ แสดงดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าความทนทานต่อแรงดึง และเปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด  
ของ Crosslinked Natural Rubber

ครั้งที่	คุณลักษณะทางกายภาพของ Crosslinked Natural Rubber					
	Tensile Strength (kg/mm <sup>2</sup> )			% Elongation at Break		
	Sulphur	Peroxide Direct	Peroxide Emulsion	Sulphur	Peroxide Direct	Peroxide Emulsion
1	0.107	0.055	0.098	1444	1124	1120
2	0.052	0.058	0.104	1084	1060	1400
3	0.053	0.053	0.075	1140	1124	920
4	0.078	0.053	0.086	1430	1180	1004
เฉลี่ย	0.061	0.054	0.086	1218	1142	1015
	±0.01	±0.00	±0.01	± 186	± 32	± 100

### วิจารณ์ผลการทดลอง

จากผลการทดลองจะเห็นได้ว่า ความทนทานต่อแรงดึงของยางธรรมชาติที่เชื่อมรอยรอยใช้เปอร์ออกไซด์ แบบ Emulsion จะมีค่าสูงกว่าการเชื่อมรอยรอยใช้ซัลเฟอร์ และ เปอร์ออกไซด์แบบ Direct Method แสดงว่าวิธีการเชื่อมรอยรอยใช้เปอร์ออกไซด์ในรูปแบบ Emulsion มีประสิทธิภาพดีกว่าวิธีอื่น ส่วนค่าเปอร์เซ็นต์การยึดตัวที่จุดขาดของยางธรรมชาติทั้ง 3 ประเภทนั้นพบว่ามีค่าใกล้เคียงกัน

#### 4.5) ผลการศึกษา การเคลื่อนย้ายอนุภาคยางเข้าไปในสไตรีนโรนเมอร์ โดยใช้นาฬิกา

##### พลาสติกสโพร

##### 4.5.1) การหาค่า Critical Transfer Concentration (CTC)

##### ก) น้ำยางสังเคราะห์ที่ละลายในโครเมต

จากการใช้นาฬิกาพลาสติกสโพรในการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ซึ่งเป็นการย้ายอนุภาคยางสังเคราะห์ซึ่งมีโครงสร้างร่างแหจากชั้นน้ำ ไปยังชั้นของสไตรีนโรนเมอร์ ในการทดลองนี้จะใช้น้ำยางสังเคราะห์ที่เสถียรด้วยสารลดแรงดึงผิวชนิดที่มีประจุลบ คือ โซเดียมโรเดซิลซัลเฟต แล้วไทเทรตด้วยสารลดแรงดึงผิวชนิดที่มีประจุบวก คือ สารละลายเบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดซิล แอมโมเนียมคลอไรด์ในน้ำ เข้มข้น 5 กรัมต่อลิตร ( $1.209 \times 10^{-2}$  โมลต่อลิตร )

จะพบว่าสารละลายในชั้นสไตรีนเมอรัจะเปลี่ยนจากใสเป็นขุ่น เนื่องจากอนุภาคของยางสังเคราะห์พีวีทีลอะครีเลต จะเคลื่อนย้ายจากชั้นน้ำเข้ามาอยู่ในสไตรีนเมอรั ทำให้ชั้นน้ำที่ขุ่นในตอนแรก เพราะว่ามีอนุภาคยางสังเคราะห์พีวีทีลอะครีเลตกระจายตัวอยู่ กลายเป็นสารละลายที่ใส

เนื่องจากที่ผิวของอนุภาคของน้ำยางสังเคราะห์พีวีทีลอะครีเลตจะมีประจุลบ อันเนื่องมาจากสารลดแรงตึงผิวชนิดที่มีประจุลบที่ใช้ เมื่อเทเทรตด้วยเบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดซิลแอมโมเนียมคลอไรด์ ซึ่งมีประจุตรงกันข้าม จนถึงค่าความเข้มข้นวิกฤตในการเคลื่อนย้าย (CTC) จึงทำให้ผิวของอนุภาคยางสังเคราะห์เป็นกลาง ทำให้อนุภาคยางไม่สามารถอยู่ในชั้นน้ำได้ แต่จะเคลื่อนย้ายไปอยู่ในชั้นสไตรีนเมอรัในชั้นบน

จากปริมาณของเบนซิลไดเมทิลเฮกซะเดซิลแอมโมเนียมคลอไรด์ สามารถนำมาคำนวณหาค่า Critical Transfer Concentration (CTC) ได้ดังตารางที่ 4.12 สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Monodisperse และตารางที่ 4.13 สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Polydisperse

ตารางที่ 4.12 แสดงค่า CTC สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Monodisperse

รหัสตัวอย่าง	น้ำหนัก ลาเท็กซ์ (กรัม)	ปริมาตร สารลดแรงตึงผิว (มิลลิลิตร)	ค่า CTC* ( $\times 10^{-5}$ )
0 % EDMA	14.4	9.30	7.55
	14.4	9.25	7.51
	14.4	9.30	7.55
เฉลี่ย			7.54 $\pm$ 0.02
0 % EDMA	20.2	13.00	7.52
	20.2	13.15	7.60
	20.2	13.10	7.58
เฉลี่ย			7.57 $\pm$ 0.04
0 % EDMA	28.8	19.20	7.79
	29.1	19.80	7.95
	28.8	19.30	7.83
เฉลี่ย			7.86 $\pm$ 0.08
0.48 % EDMA	14.4	9.40	7.35
	14.4	9.35	7.31
	14.4	9.30	7.28
เฉลี่ย			7.31 $\pm$ 0.04

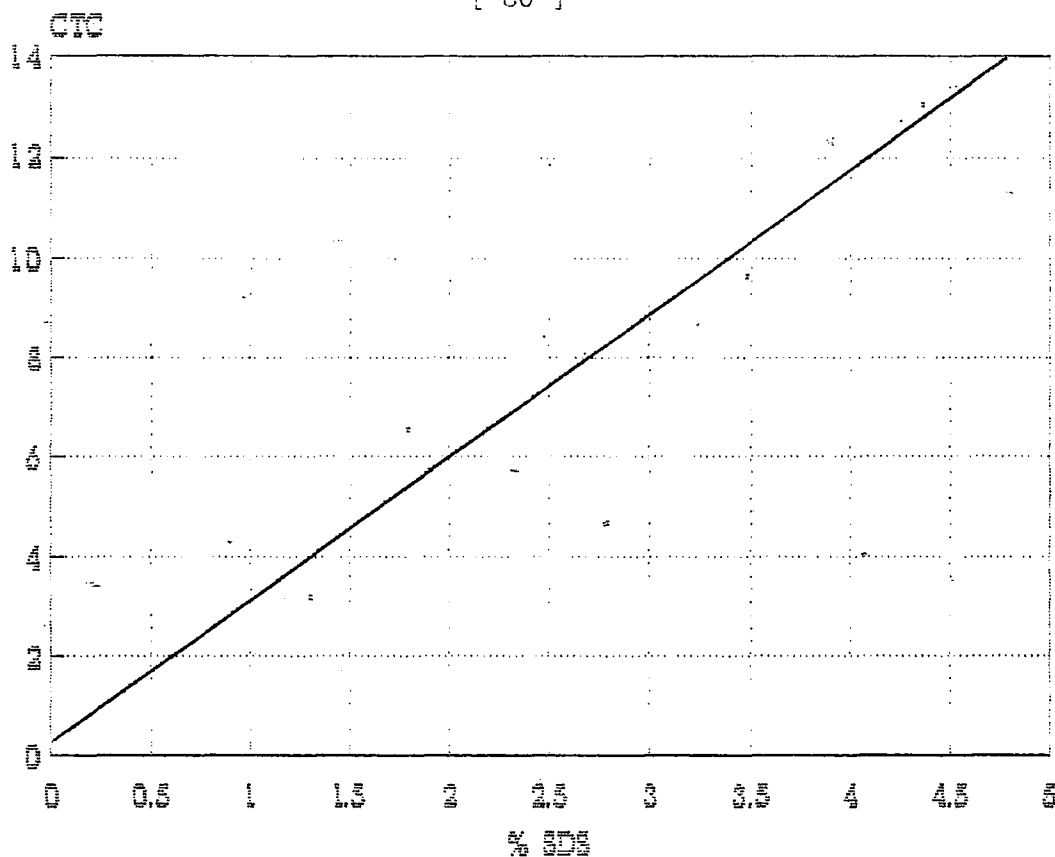
ตารางที่ 4.12(ต่อ) แสดงค่า CTC สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Monodisperse

รหัสน้ำยาง	น้ำหนัก ลาเท็กซ์ (กรัม)	ปริมาตร สารลดแรงตึงผิว (มิลลิลิตร)	ค่า CTC* (x 10 <sup>-5</sup> )
1.44 % EDMA	14.4	9.35	7.36
	14.4	9.40	7.40
	14.4	9.35	7.36
เฉลี่ย			7.37 ± 0.02
1.92 % EDMA	14.4	9.30	7.51
	14.4	9.20	7.43
	14.4	9.15	7.39
เฉลี่ย			7.44 ± 0.06
2.88 % EDMA	14.4	9.30	7.56
	14.4	9.20	7.48
	14.4	9.15	7.52
เฉลี่ย			7.52 ± 0.04

ตารางที่ 4.13 แสดงค่า CTC สำหรับยางที่มีการกระจายตัวแบบ Polydisperse

รหัสน้ำยาง	น้ำหนัก ลาเท็กซ์ (กรัม)	ปริมาตร สารลดแรงตึงผิว (มิลลิลิตร)	ค่า CTC* (x 10 <sup>-5</sup> )
1.29 % SDS	14.4	3.55	3.20
	14.4	3.55	3.20
	14.4	3.50	3.15
เฉลี่ย			3.18 ± 0.03
1.78 % SDS	14.4	6.95	6.53
	14.4	6.85	6.44
	14.4	6.95	6.53
เฉลี่ย			6.50 ± 0.05
3.47 % SDS	14.4	12.25	9.57
	14.4	12.20	9.53
	14.4	12.30	9.61
เฉลี่ย			9.57 ± 0.04
4.36 % SDS	14.4	16.70	13.05
	14.4	16.60	12.97
	14.4	16.65	13.01
เฉลี่ย			13.01 ± 0.04

\* หน่วยเป็น: ปริมาณรวมสารลดแรงตึงผิวที่ใส่ ต่อ น้ำหนักของลาเท็กซ์แห้ง



รูปที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสารลดแรงตึงผิวกับค่า Critical Transfer Concentration

วิจารณ์ผลการทดลอง

จากตารางที่ 4.12 จะพบว่าค่า Critical Transfer Concentration (CTC) เป็นค่าคงที่ ที่ขึ้นอยู่กับปริมาณของสารลดแรงตึงผิว โซเดียมโดเดซิลซัลเฟตที่ใส่ แต่จะไม่ขึ้นอยู่กับปริมาณของสารเชื่อมร้อยเอทิลีนไกลคอลไดเมทาคริเลตและน้ำหนัของลาเทกซ์

ข) น้ำยางธรรมชาติ

จากการใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ ในการเคลื่อนย้ายอนุภาคยางธรรมชาติที่ผ่านการทำพรีวัลคาไนซ์ เข้าไปในสไตรีนโรมันเมอร์ จะพบว่า อนุภาคของยางธรรมชาติที่พรีวัลคาไนซ์ด้วยเปอร์ออกไซด์ แบบ Direct Method นั้น ไม่สามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปในชั้นของสไตรีนโรมันเมอร์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยสังเกตเห็นชั้นของสไตรีนโรมันเมอร์กลายเป็นสีเหลืองและสารละลายในชั้นน้ำยังคงขุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอนุภาคของยางดังกล่าวมีการเชื่อมโยงน้อยเกินไป หรืออาจเนื่องมาจากส่วนที่เป็น Non-Rubber ในน้ำยางธรรมชาติ

4.5.2) อัตราการบวมตัว

ผลของการวัดขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะไครเลต ที่มีการกระจายแบบ Monodisperse หลังจากการเฟสทรานสเฟอร์ ในสารละลายสไตรีน โดยใช้เครื่องวัดขนาดอนุภาค Submicron Particle Analyzer COULTER N4-MD โดยใช้ค่า

Viscosity ของสไตรีน = 0.0069 Poise

Refractive Index ของสไตรีน = 1.546

ทำการวัดที่มุม  $90^\circ$

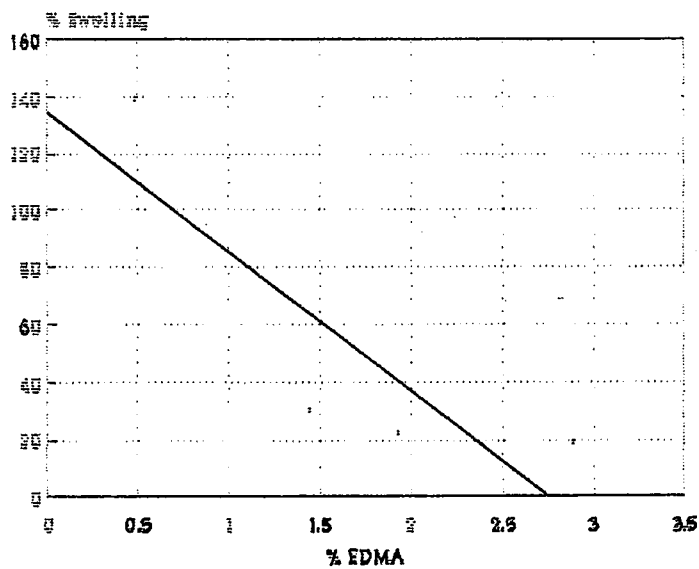
ได้ค่าดังแสดงในตารางที่ 4.14 และนำขนาดของอนุภาคมาทำการคำนวณหาอัตราการบวมตัว ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.15 และตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการวัดขนาดอนุภาคของยางสังเคราะห์โพลีบิวทีลอะไครเลต  
 านสไตรีนโมโนเมอร์ หลังจากการทำเฟสทรานสเฟอร์

รหัส นํายาง สังเคราะห์	ขนาดอนุภาคโดยเฉลี่ย (นาโนเมตร)							
	Unimodal Results				SDP Weight Results			
	ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3	เฉลี่ย	ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3	เฉลี่ย
0 % EDMA	-	-	-	-	-	-	-	-
0.48 % EDMA	243	248	248	248± 2.9	289	317	569	303±154.2
1.44 % EDMA	200	199	200	200± 0.6	195	201	187	194± 7.0
1.92 % EDMA	160	164	167	164± 3.5	166	165	162	164± 2.1
2.88 % EDMA	150	152	152	151± 1.2	147	150	154	150± 3.5
1.29 % SDS	223	226	224	224± 1.5	211	214	215	213± 2.1
1.78 % SDS	164	181	186	177±11.5	162	158	177	165±10.0
3.47 % SDS	136	153	162	150±13.2	136	136	141	137± 2.9
4.36 % SDS	123	139	143	135±10.6	115	133	136	128±11.4

ตารางที่ 4.15 แสดงอัตราการบวมตัวของยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะไครเลตที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเอธิลีนไกลคอลไดเมทาไครเลต

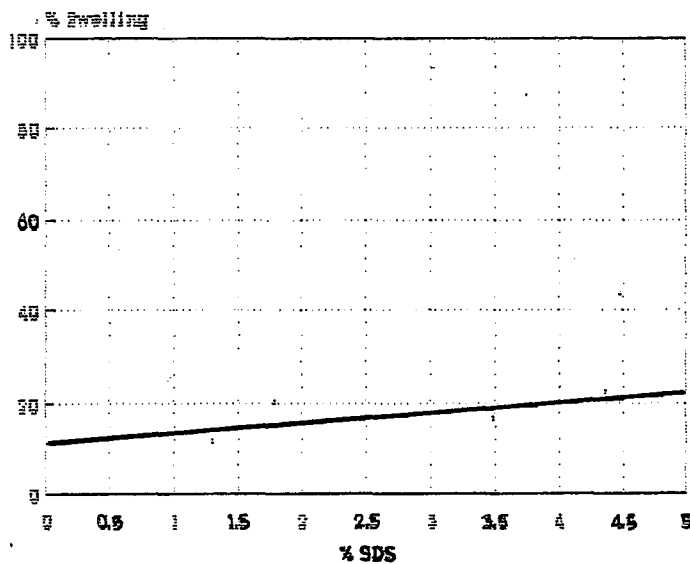
รหัสน้ำยาง สังเคราะห์	อัตราการบวมตัว ( % การบวมตัว )
0 % EDMA	-
0.48 % EDMA	138.95
1.44 % EDMA	29.34
1.92 % EDMA	22.26
2.88 % EDMA	18.52



รูปที่ 4.8 แสดงผลของอัตราการบวมตัว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสารเชื่อมขวาง EDMA

ตารางที่ 4.16 แสดงอัตราการบวมตัวของยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะโครเลตที่เตรียมโดยการเปลี่ยนแปลงปริมาณโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต

รหัสน้ำยาง สังเคราะห์	อัตราการบวมตัว ( % การบวมตัว )
1.29 % SDS	11.74
1.78 % SDS	19.88
3.47 % SDS	16.42
4.36 % SDS	22.26



รูปที่ 4.9 แสดงผลของอัตราการบวมตัว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสารลดแรงตึงผิว SDS

วิจารณ์ผลการทดลอง

จากตารางที่ 4.14 จะพบว่าในสารละลายสไตรีนโรโมนเมอร์ที่มีอนุภาคยางสังเคราะห์พีวีทีลอะไครเลตที่ไม่มีสารเชื่อมโยง EDMA จะไม่สามารถวัดขนาดอนุภาคได้เนื่องจากอนุภาคยางจะละลายในสารละลายสไตรีนโรโมนเมอร์ และสำหรับสารละลายสไตรีนโรโมนเมอร์ ที่มีอนุภาคยางสังเคราะห์พีวีทีลอะไครเลตที่มีสารเชื่อมโยง 0.48 % น้ำหนักโดยน้ำหนักจะได้ผลของขนาดอนุภาคในชั้นสไตรีนโรโมนเมอร์ใหญ่ขึ้น เนื่องจากใช้ปริมาณสารเชื่อมโยงน้อย อนุภาคยางจึงมีการบวมตัวมาก ส่วนอนุภาคยางที่มีปริมาณ EDMA 1.44 %, 1.92 % และ 2.88 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก พบว่าอัตราการบวมตัวของขนาดอนุภาคในชั้นสไตรีนโรโมนเมอร์จะลดลง

สำหรับอนุภาคยางในสารละลายสไตรีนโรโมนเมอร์ที่มีปริมาณสารลดแรงตึงผิวต่างๆ กัน อัตราการบวมตัวของอนุภาคจะมีขนาดพอๆกัน เนื่องจากใช้ปริมาณสารเชื่อมโยงเท่ากัน

#### 4.6) ผลของการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) โดยกระบวนการ Emulsion Polymerisation/Phase Transfer/Bulk Polymerisation

##### 4.6.1) กระบวนการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทกโดยใช้น้ำยางสังเคราะห์พีวีทีลอะไครเลต

##### ก) อนุภาคยางที่มีการกระจายตัวแบบ Monodisperse

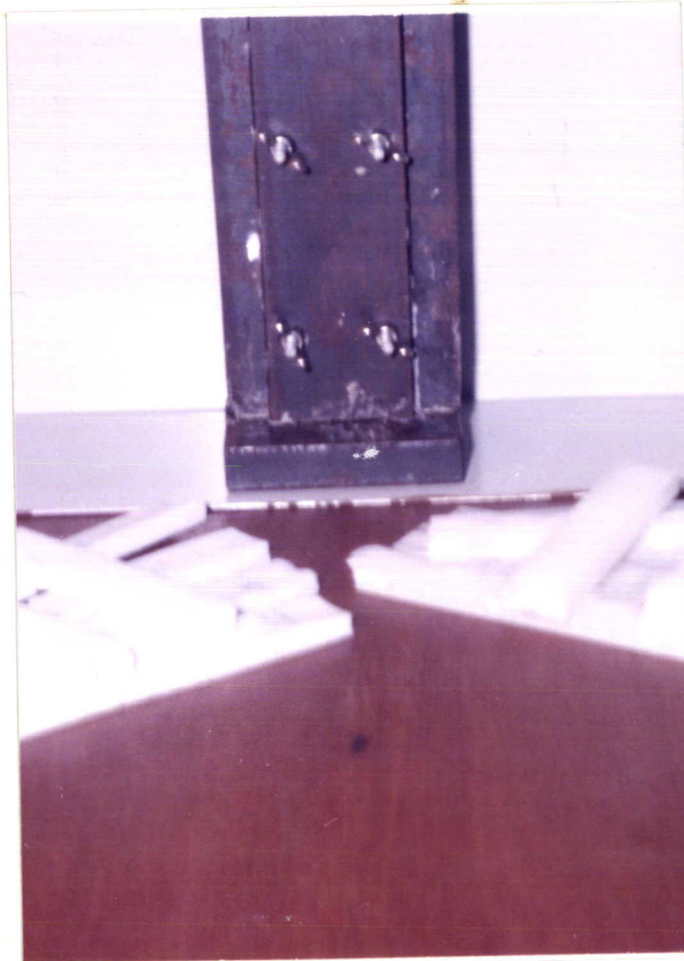
จากการนำน้ำยางสังเคราะห์พีวีทีลอะไครเลตที่เตรียมโดยกระบวนการโรโมนเมอร์ เซชันแบบอิมัลชัน แล้วทำการเคลื่อนย้ายอนุภาคยางเข้าไปในชั้นสารละลายของสไตรีนโรโมนเมอร์ โดยใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ จากนั้นไปผ่านกระบวนการโรโมนเมอร์ เซชันแบบบัลค์ในแม่พิมพ์ จะพบว่าพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ที่เตรียมได้มีลักษณะดังนี้ คือ

- พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก ที่เตรียมจากน้ำยางสังเคราะห์ โพลีบิวทิลอะครีเลต ที่ไม่มีการใช้สารเชื่อมร้อยเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลต จะได้ชิ้นงานที่มีลักษณะ เป็นเนื้อเดียวกัน มีฟองอากาศกระจายอยู่บ้างตามสันของชิ้นงานบางเล็กน้อย และเมื่อมีปริมาณยางในพลาสติกเหนียว ทนแรงกระแทก(HIPS) เพิ่มขึ้น ชิ้นงานจะมีลักษณะหยุ่นตัว สามารถรับแรงได้ ลักษณะของชิ้นงานแสดงอยู่ในรูป 4.10

- พลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก ที่เตรียมจากน้ำยางสังเคราะห์ โพลีบิวทิลอะครีเลตที่มีการใช้สารเชื่อมร้อยเอธิลีนไกลคอลไดเมทาครีเลตในส่วนผสม จะได้ชิ้นงานที่มีอนุภาคของยางกระจายตัวอย่างไม่สม่ำเสมอ อนุภาคยางจะจับตัวเป็นก้อน และมีฟองอากาศกระจายอยู่ทั่วไปในชิ้นงาน ลักษณะของชิ้นงานแสดงอยู่ในรูป 4.10

จ) อนุภาคยางที่มีการกระจายตัวแบบ Polydisperse

จากการนำสารละลายสไตรีนรมินเมอร์ ที่มีอนุภาคยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะครีเลตที่มีการกระจายตัวแบบ Monodisperse มาทำการโพลีเมอไรซ์ จะพบว่ากระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ที่ใช้สำหรับการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก เป็นวิธีที่ควรปรับปรุง เนื่องจากให้ชิ้นงานที่มีฟองอากาศ และการกระจายตัวของอนุภาคยางไม่สม่ำเสมอ ทำให้การเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก ที่มีการกระจายตัวของอนุภาคยางแบบ Polydisperse ได้ชิ้นงานที่มีการกระจายตัวของอนุภาคยางไม่สม่ำเสมอ โดยที่อนุภาคยางจะจับตัวเป็นก้อน และมีฟองอากาศกระจายอยู่ ทำให้ไม่สามารถเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทกได้ตามต้องการ



รูปที่ 4.10 แสดงลักษณะของพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ที่เตรียมจากกระบวนการวัลดีเมอไรเซชันแบบบัลค์ของสารละลายสไตรีนโชมเมอร์ ที่มีอนุภาคยางสังเคราะห์วัลดีไมท์ที่ละลายในครีโลเลตกระจายอยู่ด้วยเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์

4.6.2) การเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ใช้น้ำยางธรรมชาติที่ผ่านกระบวนการพรีวัลคาไนเซชัน

จากการนำสารละลายในชั้นของสไตรีนโชมเมอร์ที่ได้ หลังจากการทำเฟสทรานสเฟอร์ของน้ำยางธรรมชาติ ซึ่งเป็นสารละลายใส มีสีเหลือง มาทำการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก พบว่าจะได้ชิ้นงานที่มีลักษณะค่อนข้างใส เมื่อเปรียบเทียบกับชิ้นงานที่มียางสังเคราะห์วัลดีไมท์ที่ละลายในครีโลเลต ลักษณะชิ้นงานแสดงในรูป 4.11



รูปที่ 4.11 แสดง HIPS ที่เตรียมจากกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบบัลค์ของสารละลายสไตรีน  
มอนอเมอร์ ที่มีอนุภาคยางธรรมชาติกระจายตัวอยู่ด้วยเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์

#### 4.7) ผลการวัดความทนทานต่อแรงกระแทก

จากการนำพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก(HIPS) ที่เตรียมจากสารละลาย  
สไตรีนที่ใช้อย่างสังเคราะห์ที่ไม่มีสารเชื่อมร้อยเอทิลีนไกลคอลไดเมทาไครเลต ซึ่งมีลักษณะชิ้นงานที่  
เป็นเนื้อเดียวกันมาทดสอบ ความทนทานต่อแรงกระแทกด้วยเครื่องทดสอบ Impact Resistance  
(CEAST) ด้วยวิธี Charpy Test โดยใช้ชิ้นตัวอย่างที่ทำ Notch เรียบร้อยแล้ว ได้ผลดังแสดง  
ในตารางที่ 4.17

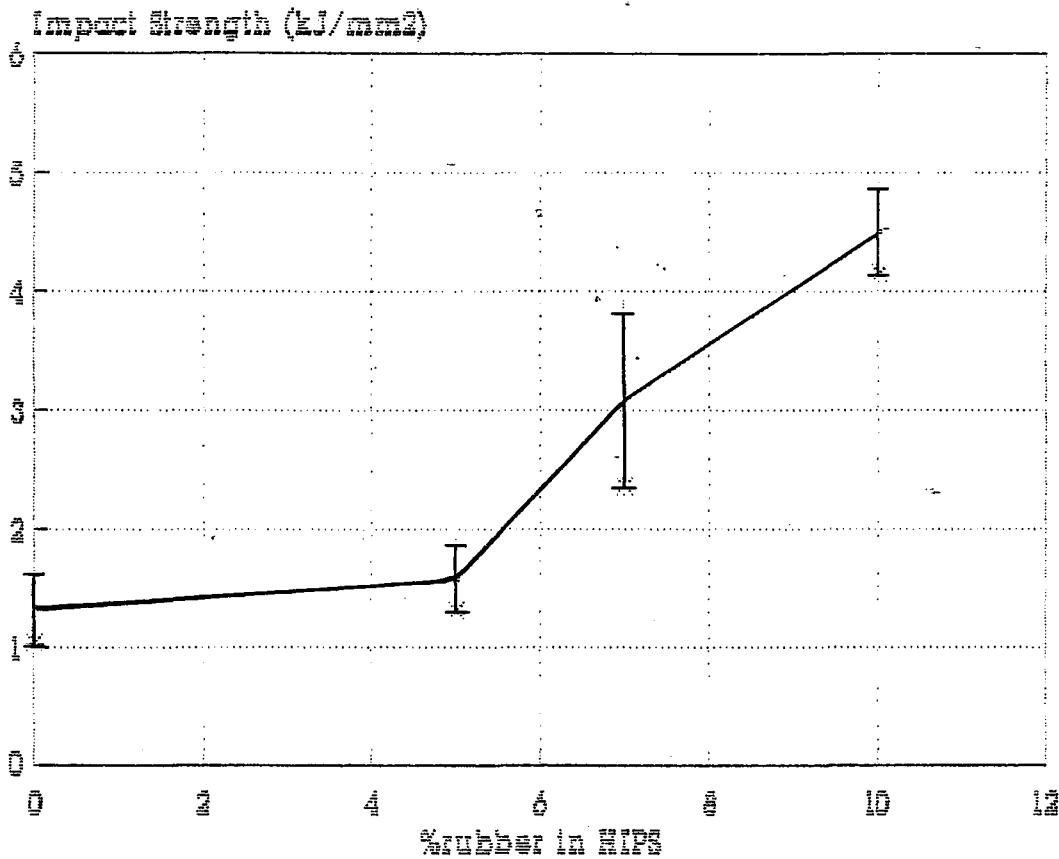
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าความทนทานต่อแรงกระแทกของพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทกทดสอบด้วยเครื่องทดสอบ Impact Resistance ด้วยวิธี Charpy Test โดยใช้ชิ้นตัวอย่างที่ทำ Notch แล้ว

รหัสตัวอย่าง	% ยางใน สไตรีนโบลินเมอร์ (%w/w)	Impact Resistance ( kJ/m <sup>2</sup> )
PS	0	1.06
		1.29
		1.73
		1.18
		1.32 ± 0.29
0 % EDMA	5	1.97
		1.32
		1.46
		1.51
		1.57 ± 0.28
0 % EDMA	7	4.17
		2.55
		2.70
		2.90
		3.08 ± 0.74

ตารางที่ 4.17 (ต่อ) แสดงค่าความทนทานต่อแรงกระแทกของพลาสติกโพลีไทรีนเอทิลีน ทนแรงกระแทก (HIPS)

รหัสตัวอย่าง	% ยางใน สไตรีนโบรินเมอร์ (%w/w)	Impact Resistance ( kJ/m <sup>2</sup> )
0 % EDMA	10	4.09
		4.42
		4.98
		4.50
		4.50 ± 0.37
Peroxide	n	1.00
Prevulcanised		1.19
NR (Direct)		1.89
		1.36 ± 0.47

n = ไม่ทราบเปอร์เซ็นต์ยางแน่นอน เนื่องจากพลาสม่าสเฟอไรต์เกิดขึ้นไม่สมบูรณ์



รูปที่ 4.12 แสดงผลของปริมาณยางใน HIPS ต่อค่า Impact Resistance

#### วิจารณ์ผลการทดลอง

จะเห็นว่าพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) มีความสามารถทนทานต่อแรงกระแทกเพิ่มขึ้น เมื่อปริมาณของยางวัลคัลชีวทิลอะโครเลตที่ใส่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความทนทานต่อแรงกระแทกของพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนในกรณีที่ใช้ยางธรรมชาติ Crosslinked ด้วยเปอร์ออกไซด์แบบ Direct Method ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ Phase Transfer เกิดขึ้นไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถเคลื่อนย้ายอนุภาคยางจากลาเท็กซ์เข้าไปในสไตรีนรมจนเมอร์ได้ทั้งหมด

## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

#### 5.1) สรุปผลการทดลอง

จากการศึกษาเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ ของน้ำยางสังเคราะห์โพลีบิวทิลอะไครเลต และน้ำยางธรรมชาติ เพื่อพัฒนาการเตรียมและคุณสมบัติของพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก(HIPS) สามารถสรุปได้ว่า

1) สามารถเตรียมลาเทกซ์สังเคราะห์โพลีบิวทิลอะไครเลต ที่มีปริมาณร่างแหต่างๆ กัน ropy ใช้สารเชื่อมโยงได้แก่เอทิลีนไกลคอลไดเมทาไครเลต ปริมาณ 0 , 0.48 , 1.44 , 1.92 และ 2.88 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก และสามารถเตรียมลาเทกซ์สังเคราะห์ที่มีขนาดอนุภาคต่างๆโดยเปลี่ยนแปลงปริมาณสารลดแรงตึงผิวชนิดประจุลบ ได้แก่ โซเดียมโดเดซิลซัลเฟต ปริมาณ 1.29 , 1.78 , 3.47 และ 4.36 % น้ำหนักโดยน้ำหนัก

2) เมื่อทดลองทำพรีวัลคาไนซ์ยางธรรมชาติในรูปของลาเทกซ์ ropy ใช้ ซัลเฟอร์ พรีวัลคาไนซ์ และเปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนซ์ (ropy ใช้แบบ Direct Method และ แบบ Emulsion ) พบว่าสามารถเตรียมลาเทกซ์ธรรมชาติที่มีการเชื่อมโยงได้ ropy เมื่อทดสอบการละลาย จะเห็นได้ว่ายางที่เตรียมได้ไม่ละลาย แต่สามารถบวมตัวได้ค่อนข้างมาก นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบวิธีการทั้ง 3 แบบ พบว่าเปอร์ออกไซด์พรีวัลคาไนซ์ แบบ Emulsion นั้นทำให้ได้ยางที่มีความทนทานต่อแรงดึงสูงกว่าวิธีอื่น

3) เมื่อใช้เทคนิคเฟสทรานสเฟอร์กับน้ำยางโพลีบิวทิลอะไครเลต ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าสามารถเคลื่อนย้ายอนุภาคยางโพลีบิวทิลอะไครเลตได้อย่างสมบูรณ์ สามารถสังเกตจุดยุติได้อย่างชัดเจน ropy อนุภาคยางโพลีบิวทิลอะไครเลตจะเข้าไปกระจายและบวมตัวอยู่ในชั้นของสไตรีนรมเมอร์ ซึ่งอัตราการบวมตัวจะขึ้นอยู่กับปริมาณของเอทิลีนไกลคอลไดเมทาไครเลตที่ใส่ แต่ไม่ขึ้นกับปริมาณของโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต ทั้งนี้เมื่อวัดขนาดอนุภาคก่อนและหลังการทำเฟสทรานสเฟอร์ จะทำให้วัดค่าอัตราการบวมตัวของอนุภาคยางโพลีบิวทิลอะไครเลตที่มีโครงสร้างเป็นร่างแหได้

4) ในกรณีที่ทำการศึกษาการเคลื่อนย้ายอนุภาคของยางธรรมชาติที่พรีวัลคาไนซ์ ด้วยเบอรออกไซด์ แบบ Direct Method นั้น จุดยุติของการเคลื่อนย้ายจะสังเกตได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจากอนุภาคของยางดังกล่าว มีการเชื่อมโยงไม่สมบูรณ์ ทำให้มีการละลายในบางส่วน และอาจมีผลมาจากส่วนที่ไม่ใช่ยาง ( Non-Rubber )

5) การทดลองเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก (HIPS) โดยกระบวนการ Emulsion Polymerisation / Phase Transfer / Bulk Polymerisation โดยใช้ น้ำยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีนเลตนั้น พบว่าสามารถเพิ่มความทนทานต่อแรงกระแทกได้ถ้า ปริมาณยางเพิ่มขึ้น แต่ยังมีปัญหาจากการที่อนุภาคของยางกระจายตัวไม่สม่ำเสมอในพอลิสไตรีน โดยเฉพาะยางที่เชื่อมโยงด้วยเอทิลีนไกลคอลไดเมทาคริเลต จะเห็นการแยกกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้แม่พิมพ์ที่ยังคงทำให้ได้ชิ้นตัวอย่างที่ไม่สม่ำเสมอ และควบคุม ได้ยาก

6) เมื่อเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก(HIPS) โดยกระบวนการเดิมแต่ใช้ น้ำยางธรรมชาติที่ผ่านการพรีวัลคาไนซ์ พบว่าการเคลื่อนย้ายอนุภาคของยางดังกล่าว เกิดขึ้นไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถควบคุมปริมาณได้อย่างหลังการทำเพสทรานสเฟอร์ได้

## 5.2) ข้อเสนอแนะ

โครงการพิเศษนี้ เป็นการศึกษาดูเบื้องต้นเกี่ยวกับเทคนิคเพสทรานสเฟอร์ในการเตรียม พลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก (HIPS) ซึ่งยังมีเรื่องที่ต้องทำการศึกษาต่ออีก ได้แก่

- ศึกษาการใช้สารเชื่อมโยงชนิดอื่น ที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายอนุภาคของยาง ในการทำ เพสทรานสเฟอร์
- ศึกษาการทำการเชื่อมโยงอนุภาคของยางธรรมชาติด้วยวิธีที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการทำ เพสทรานสเฟอร์
- ศึกษาการใช้ยางสังเคราะห์ชนิดอื่น เพื่อเพิ่มคุณสมบัติการทนต่อแรงกระแทกของพลาสติก สไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก

- ศึกษาการเตรียมพลาสติกสไตรีนเหนียว ทนแรงกระแทก (HIPS) โดยกระบวนการโพลีเมอไรเซชันแบบแขวนลอย
- ศึกษาลักษณะการแตกของพลาสติกสไตรีนเหนียวทนแรงกระแทก (HIPS) โดยชักลึงอิเล็กตรอนไมโครสโคป
- ศึกษาการนำเทคนิคเฟสทรานสเฟอร์ เพื่อใช้ในการเตรียมพลาสติกเหนียวชนิดอื่นๆ

## ภาคผนวก

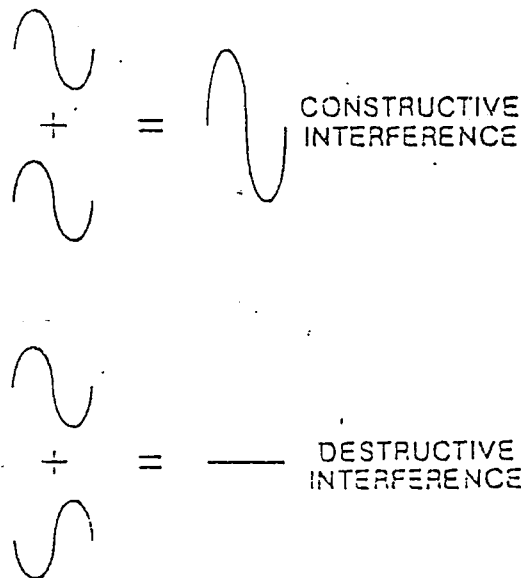
## ภาคผนวก ก.

เครื่อง SUBMICRON PARTICLE SIZE ANALYZER (COULTER N4-MD)

เครื่อง COULTER N4-MD สามารถวัดขนาดของโพลีเมอร์ อิมัลชัน และอนุภาค  
ที่แขวนลอยที่มีขนาด 3 นาโนเมตร ถึง 3 ไมโครเมตร

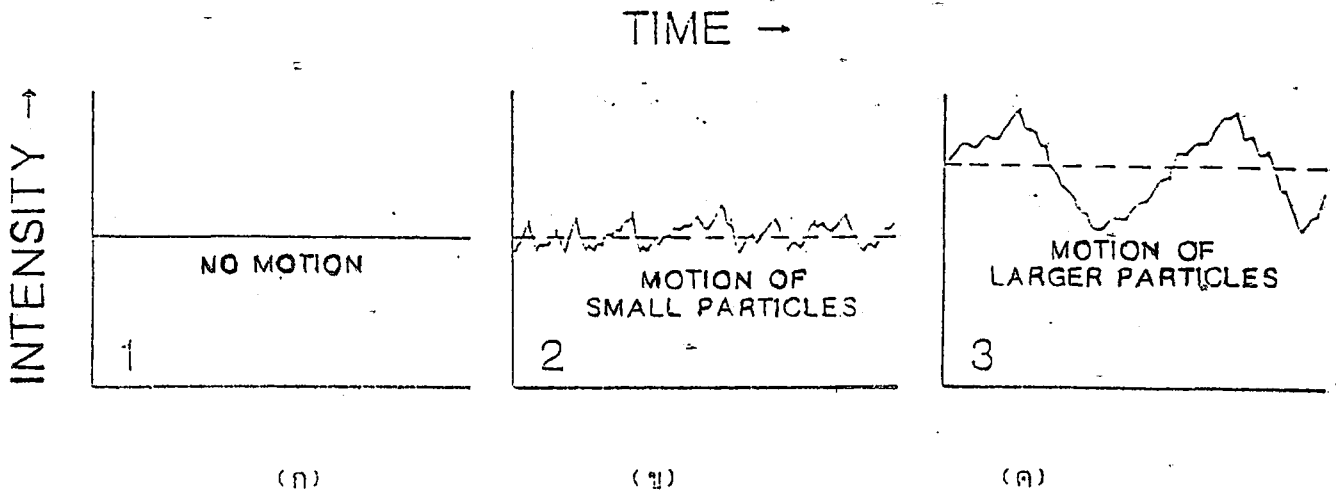
หลักการ :-

โดยอาศัยเทคนิค Photon Correlation Spectroscopy (PCS) ซึ่งจะใช้หลักการ  
การกระเจิงของแสง และปรากฏการณ์การเคลื่อนที่แบบบราวน์เนียน (Brownian motion) ของ  
อนุภาคที่แขวนลอยอยู่ในตัวกลาง ซึ่งเกิดการเคลื่อนที่ไปมาอย่างไม่เป็นระเบียบ เช่น โพลีเมอร์ใน  
สภาวะคอลลอยด์ ดังนั้นเมื่อระบบมีหลายอนุภาคจะเกิดการแทรกสอดขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะของคลื่น  
ที่เกิดจากการกระเจิงของแสง 2 อนุภาค ซึ่งอาจจะสร้างเสริม (Constructive Interfer-  
ence) หรือหักล้าง (Destructive Interference) ดังรูปที่ ก.1



รูปที่ ก.1 ชนิดการแทรกสอดกันของคลื่นจาก 2 อนุภาค

ซึ่งสัญญาณที่เข้าสู่เครื่อง detector จะเป็นความเข้มสุทธิคือ เกิดการหักล้างกันของคลื่นแสงแล้ว  
 ดังรูปที่ ก.2



รูปที่ ก.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแสงกับเวลา

- ก) อนุภาคจะไม่มีเคลื่อนที่ โดยความเข้มสุทธิจะมีค่าคงที่
- ข) อนุภาคมีการเคลื่อนที่ โดยความเข้มสุทธินั้นเปลี่ยนแปลงตามการแทรกสอดของคลื่น
- ค) อนุภาคมีขนาดใหญ่จะเคลื่อนที่ช้ามาก กราฟที่ได้จึงมีขนาดขยายใหญ่

และการเคลื่อนที่ของอนุภาค จะขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ขนาดอนุภาค : ถ้าขนาดอนุภาคเล็กจะเคลื่อนที่เร็ว และถ้าขนาดอนุภาคใหญ่จะเคลื่อนที่ช้า
2. อุณหภูมิ : อนุภาคจะเคลื่อนที่เร็ว ถ้ามีการเพิ่มอุณหภูมิ
3. ความหนืดของตัวกลาง : ถ้ามีความหนืดสูง อนุภาคจะเคลื่อนที่ช้า

สมการ Stokes-Einstein ได้เสนอความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ในเชิงคณิตศาสตร์ ดังนี้

$$D = \frac{k_b T}{3\pi\eta d}$$

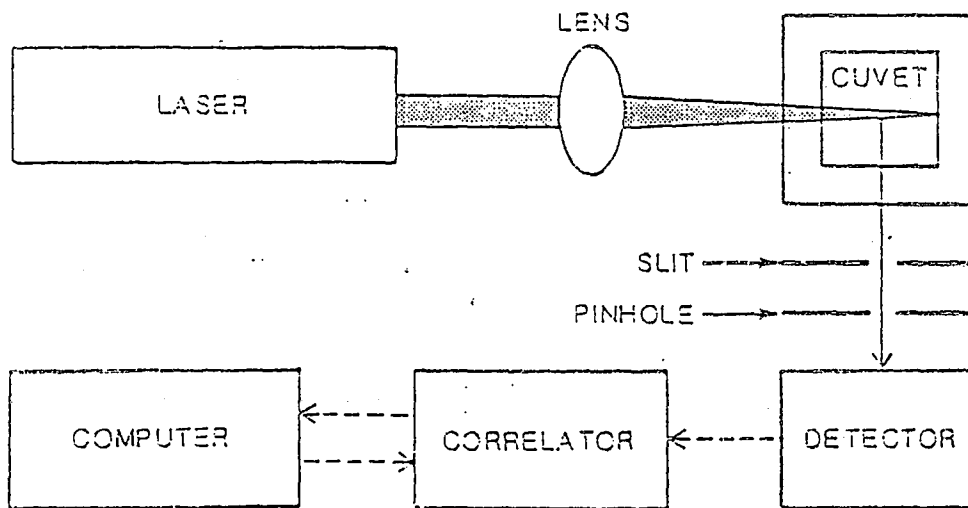
เมื่อ  $D$  = อัตราการแพร่ หรือสัมประสิทธิ์ของการแพร่

$k_b$  = ค่าคงที่ของ Boltzman =  $1.36 \times 10^{16}$  erg./°K

$T$  = อุณหภูมิ (องศาเคลวิน) ,  $\eta$  = ความหนืดของสารละลายเชิงจาง

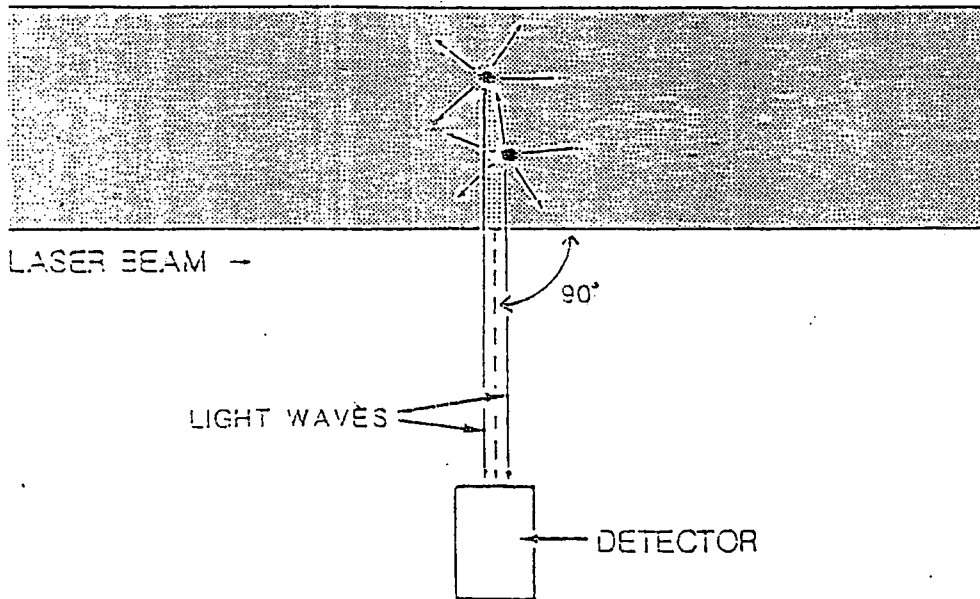
$d$  = equivalent spherical hydrodynamic diameter

หลักการส่งสัญญาณของเครื่อง :-



รูปที่ ๓.๓ แสดงระบบการส่งสัญญาณ

จากรูปที่ ก.3 แสงเลเซอร์จะผ่านเลนส์ แล้วถูกโฟกัสให้มากระทบกับ cuvet ซึ่งมี  
 อนุภาคที่มีการแขวนลอยในน้ำบรรจุอยู่ ซึ่งอนุภาคจะทำให้เกิดการกระเจิงแสงในทุกๆด้าน และจะ  
 ตรวจจับด้านที่มีความเข้มสูงสุด โดยปกติเป็น 90 องศา ของลำแสงเลเซอร์ ดังรูปที่ ก.4



รูปที่ ก.4 ภาพแสดงกระบวนการส่งสัญญาณ

ซึ่งแสงนี้จะผ่านไปยัง slit และ pinhole เข้าสู่ block stray light และเข้าสู่ดีเทคเตอร์  
 านที่สุด และจากนั้นดีเทคเตอร์.โฟโตมัลติพลายเออร์ ทิวป์ และแอมพลิไฟเออร์ จะวัดความเข้ม  
 ของแสงที่กระจายนี้ โดยการรายงานผลเป็นค่าสะสม จากการวิเคราะห์ และคำนวณด้วยเครื่อง  
 คอมพิวเตอร์

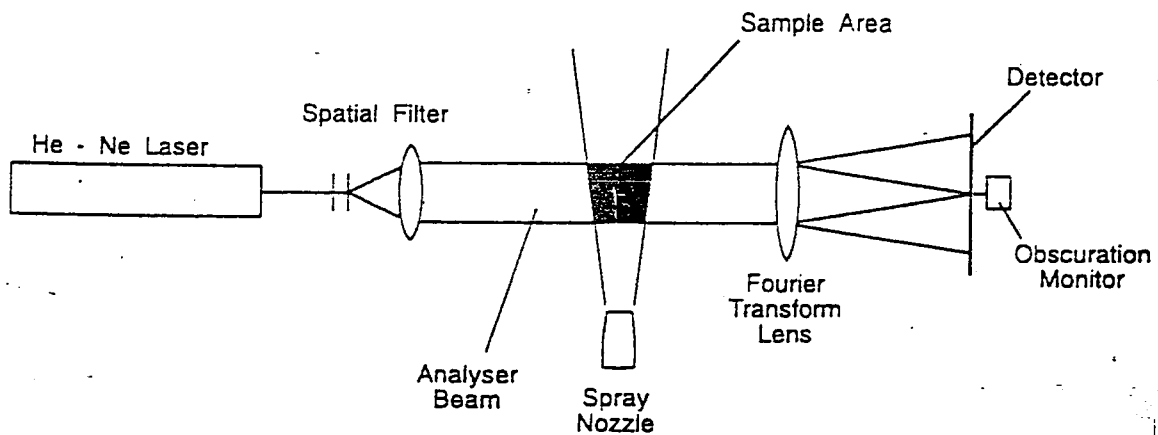
## ภาคผนวก ข .

เครื่อง PARTICLE SIZE ANALYZER (MASTERSIZER-X : MARVERN)

MASTERSIZER-X เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดขนาดของอนุภาคในรูปของผง suspension, emulsion และ sprays โดยวัดอนุภาคที่มีขนาด  $0.1 - 2 \times 10^3$  ไมโครเมตร

หลักการ :-

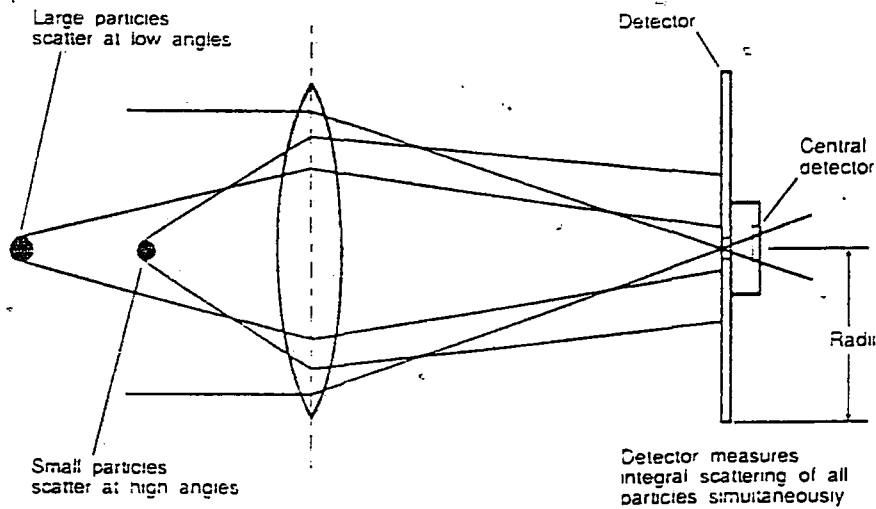
เครื่อง MASTERSIZER-X ประกอบด้วย Optical configuration 2 แบบ ได้แก่ Conventional Fourier optics และ Reverse Fourier optics จึงทำให้สามารถวัดอนุภาคที่มีขนาดต่างๆได้



รูปที่ ข.1 แสดง Conventional Fourier optics

จากรูป แสง monochromatic จาก He-Ne laser จะผ่าน Filter จนกระทบ sample ซึ่งถ้ามีอนุภาคก็จะเกิดการกระเจิงของแสงขึ้น แสงที่กระเจิง และไม่กระเจิง จะถูก

รวมกันบน receiver lens อนุภาคที่มีขนาดเล็กจะกระเจิงแสงที่มุมกว้าง ส่วนอนุภาคที่ใหญ่กว่าจะกระเจิงแสงที่มุมแคบ ดังรูปที่ ข.2



รูปที่ ข.2 คุณสมบัติของแสงที่กระเจิง

จากนั้นจะผ่าน Fourier Transform lens ซึ่งทำให้แสงตกลงบนดีเทคเตอร์ได้ ดีเทคเตอร์จึงวัด integral scattering ของทุกอนุภาคพร้อมๆกัน

ส่วนที่เป็น Reverse Fourier optics Configuration จะช่วยให้สามารถวัดแสงที่กระเจิงที่มีมาใหญ่กว่าที่จะใช้ Conventional method ได้ถูกต้อง

## ภาคผนวก ค.

### Ostwald Viscometer

หลักการ :-

ประกอบด้วยท่อที่เป็นหลอด Capillary น้ำหนักของของเหลวจะเป็นแรงที่กระทำให้ของเหลวไหลผ่านท่อจากจุดบนมายังจุดล่าง จับเวลาที่ไหลเป็นวินาที ให้มีค่าเท่ากับ  $t$  คอลัมน์ของของเหลวมีความสูงเท่ากับ  $h$  ความหนาแน่นของของเหลวเท่ากับ  $d$  และ  $g$  คือความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก จะได้สมการดังนี้

$$\Delta P = hdg$$

$$\eta = \left[ \frac{1}{8} \frac{R^4 hg}{SLV} \right] td$$

ค่าในวงเล็บเป็นค่าคงที่ให้มีค่าเท่ากับ  $k$  หาได้โดยการทำการทดลองโดยใช้ของเหลวที่ทราบค่าความหนาแน่น ( $d$ ) และค่าความหนืด ( $\eta$ )

สามารถทำการเปรียบเทียบของเหลวมาตรฐานที่ทราบค่าความหนืด ความหนาแน่นมาตรฐาน และเวลาที่ไหลผ่านหลอด Capillary กับของเหลวที่ต้องการทราบค่าความหนืดได้โดยสมการที่ใช้คือ

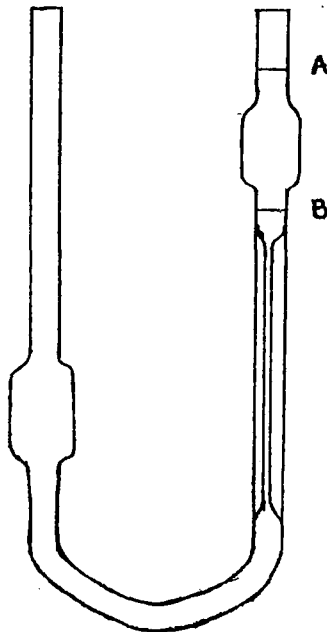
$$n_1 = kt_1d_1 \quad , \quad n_2 = kt_2d_2$$

$$\frac{n_1}{n_2} = \frac{t_1d_1}{t_2d_2} = \text{ความหนืดสัมพัทธ์ (Relative viscosity)}$$

วิธีใช้ :-

ทำความสะอาดเครื่องมือ และทำให้แห้งสนิทก่อน แล้วจึงทำการวัดโดยการดูดของเหลวจากปลายข้างหนึ่งให้ของเหลวขึ้นไปอยู่เหนือจุด A ประมาณ 1 เซนติเมตร และปล่อยยาให้ของเหลวไหลจากจุด A ถึงจุด B บันทึกเวลาที่ของเหลวใช้ในการเคลื่อนที่ผ่าน 2 จุดนี้ในแนวตั้ง ให้มีค่าเท่ากับ  $t_1$  ภายใต้อิทธิพลของความโน้มถ่วงของโลก

หลังจากนั้น ทำความสะอาดเครื่องมือ และทำให้แห้งสนิทก่อน ทำการทดลองเช่นเดียวกันแต่ใช้สารละลายต่างชนิดกัน เช่นใช้น้ำ บันทึกเวลาที่น้ำใช้ในการเคลื่อนที่ผ่าน 2 จุดนี้ในแนวตั้ง ให้มีค่าเท่ากับ  $t_2$  จะทำให้ทราบค่าความหนืดสัมพัทธ์ของของเหลวเทียบกับน้ำ



รูปที่ ค.1 Ostwald Viscometer

## เอกสารอ้างอิง

1. Heim, P., Ph. D Thesis, Universite de Haute Alsace, 1987.
2. Tangboriboonrat, P., Ph. D Thesis, Universite de Haute Alsace, 1991.
3. Tangboriboonrat, P. and Riess, G., "Contribution to the Polymer Colloids Group Newsletter". 1990.
4. Tangboriboonrat, P., Heim, P. and Riess, G., "Polymer Materials Synthesis and Characterisation Regio Macro", 1991.
5. Heim, P., Wrotecki, C. and Gaillard, P., "Rubber Toughening of Poly (Methyl Methacrylate) Part I : Effect of the Size and Hard layer Composition of the Rubber Particles", Polym. Eng. Sci., 31(4), PP. 213-217, 1991.
6. Heim, P., Wrotecki, C. and Gaillard, P., "Rubber Toughening of Poly (Methyl Methacrylate) Part II : Effect of a Twin Population of Particle Size". Polym. Eng. Sci., 31(4), PP. 218-222, 1991.
7. Hobbs, S.Y., Polym. Eng. Sci., 26(74), 1986.
8. Blackley, D.C., High Polymer Latices, vol.1, pp.3-5, 214-216, 261-262. Maclaren and sons, 1966.
9. Chaiworaporn, K. and Wongwaipanich, S., "Study of Phase Transfer Technique with Cationic Surfactant for the Characterization of Crosslinked Polystyrene Latex and the Preparation of Polymer Blend of Polystyrene and Poly( Butyl Acrylate )". Bachelor's Special Project, Department of Chemistry, Faculty of Science, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, 1992.

10. Wonglumsum, P., "Study of the Phase Transfer Technique for Preparing High Impact Polystyrene from Poly(butyl acrylate) Latex", Bachelor's Special Project, Department of Chemistry, Faculty of Science, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, 1992.
11. Scott Bader Company, Emulsion Polymer Handbook Crystal Monograph, No. 3, pp. 5-9, 21-29, 1974.
12. Calvert, K.O., Polymer Latices and Their Applications, pp. 21-27, Applied Science Publisher, 1982.
13. William, R.J. and Hudson, R.W.A., "Some Techniques for the Examination of High Impact Polystyrene by Electron Microscopy", Polymer, vol.8, pp.643-650, 1967.
14. Soderquist, M.E. and Dion, R.P., Encyclopedia of Polymer Science and Engineering, 2nd.ed., Wiley Inter-Science Publisher, vol.16, pp.88-97, 1987.
15. Bucknall, C.B., Toughened Plastics, pp. 272-304, Applied Science Publishers, 1977.
16. Said, M.M., Pendle, T.D. and Blackley, D.C., "Peroxide Pre-vulcanisation of Natural Rubber Latex", J. nat. Rubb. Res., 5(1), 27-40, March, 1990.
17. Rittirod, T., "Pilot Plant Production of Polysaccharide from Tamarind Kernel Powder", Master's Thesis, Faculty of Science (Pharmacy), Mahidol University, pp.33-35, 1991.

18. Malvern Instruments Limited. Windows Sizes Reference Manual (Diffraction Reference), Manual Number Man 0073, Issue 1.0, Nov., 1992.
19. Coulter World Headquater, Coulter model N4-MD, Product Reference Manual 4235592c/October, 1986.
20. Coulter Corporate Communication, Coulter Model N4-MD, Self-paced Training Program 4235511c/July, 1987.
21. Wongvisessirikul, N., Polymer Technology Laboratory, Department of Chemistry, Faculty of Science, King Mongkut Institute of Technology Ladkrabang, 1992.
22. Thongvichai, S. and Sirisart, P., Pharmaceutical Laboratory, Faculty of Phamacy, Chaengmai University, pp.92-94, 1984.